

Buitenlands cultureel beleid

Nederland en zijn culturele betrekkingen
een literatuurlijst

Tineke Pronk

oktober 1990

Boekmanstichting, Herengracht 415, 1017 BP Amsterdam
telefoon 020-243736

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Pronk, Tineke

Buitenlands cultureel beleid : Nederland en zijn culturele betrekkingen : een literatuurlijst / door Tineke Pronk.

Amsterdam : Boekmanstichting

ISBN 90-6650-031-X

SISO 497.4.UDC 351.854(492-87)

Trefw.: Nederland ; buitenlandse cultuurbeleid

Ontwerp omslag en lay-out: Thijs van Delden

Ontwerp binnenwerk en lay-out: Ludo Grooteman

Typewerk: Jannie Kaars, Ruud Minnée, Marianne Spee, Mies van Splunter

Druk: Krips Repro Meppel

Inhoud

Inleiding	7
Regering en parlement	9
Het beleid in theorie en praktijk	15
Multilaterale culturele betrekkingen	33
Bilaterale culturele betrekkingen	75
Culturele manifestaties en specifieke bilaterale activiteiten	97
Culturele en wetenschappelijke instituten in het buitenland	117
Ontwikkelingssamenwerking en cultuur	125

Inleiding

De tijd waarin het Nederlandse cultuurbeleid alleen bepaald werd door de Nederlandse overheid lijkt voorbij te zijn. Internationale afspraken blijken vergaande consequenties te hebben, soms ingrijpender dan men aanvankelijk heeft gedacht, en het vraagstuk van de positie van de nationale overheid in internationaal verband wordt steeds actueler.

De behoefte aan literatuur over het buitenlandse cultureel beleid van Nederland, het nationale cultuurbeleid binnen de internationale context en de effecten van internationalisering op de binnenlandse politiek is navenant toegenomen. Voor de Boekmanstichting was dit een reden om een literatuurlijst over deze onderwerpen samen te stellen.

Het accent van de lijst ligt op Nederland. Het gaat om het multilaterale en bilaterale cultuurbeleid van Nederland vanaf 1970 - het jaar waarin de eerste nota van de rijksoverheid verscheen over internationale culturele betrekkingen -, om de Nederlandse activiteiten en de internationale manifestaties waarbij ons land is betrokken. Publikaties over bijvoorbeeld het beleid van de Raad van Europa of de Unesco zult u dus alleen aantreffen voorzover de rol van ons land expliciet aan de orde wordt gesteld. Incidenteel is een relevant buitenlands overzichtswerk opgenomen.

Om het zoeken te vergemakkelijken is aan het begin van ieder hoofdstuk kort aangegeven wat u aan onderwerpen kunt verwachten. In enkele gevallen was het zinvol dezelfde publikatie onder meer kopjes onder te brengen. Dat geldt bijvoorbeeld voor de kamerstukken: zij zijn niet alleen opgenomen bij 'Regering en parlement', maar komen in andere categorieën terug. In sommige gevallen zijn de onderwerpen sterk aan elkaar verwant. Zo wordt de discussie over de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland momenteel gevoerd in het licht van de Europese integratie. In dat geval is het raadzaam beide rubrieken te raadplegen.

Voor het verzamelen van de literatuur is vooral gebruik gemaakt van de informatiebestanden van:

- Boekmanstichting, Herengracht 415, Amsterdam, tel. 020 - 24.37.36;

- Clingendael, Nederlands instituut voor internationale betrekkingen, Clingendael 7, 's-Gravenhage, tel. 070 - 324.53.84.
- Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, Sir Winston Churchilllaan 362/366, Rijswijk, tel. 070 - 340.79.11.
- Culturele Pool, Samenwerkingsverband Literatuurdocumentatie Kunst en Cultuur, secretariaat: Boekmanstichting, op bovengenoemd adres.

Een groot gedeelte van de opgenomen publikaties is verkrijgbaar bij de bibliotheek van de Boekmanstichting. In dat geval staat de vindplaats achter de samenvatting van de desbetreffende titel. De bibliotheek is openbaar toegankelijk op werkdagen van 9 tot 17 uur. Raadpleging en uitlening zijn mogelijk op vertoon van een legitimatiebewijs.

Regering en parlement

Compilatie van de kamerstukken over het buitenlands cultureel beleid in Nederland. Startpunt is 1970, het jaar waarin de eerste 'Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen' verschijnt. De vervolgstukken betreffen bilateraal en multilateraal beleid, culturele instituten in het buitenland, het rapport 'Cultuur zonder grenzen' van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR), en de consequenties van de voltooiing van de Europese integratie voor de culturele sector.

De literatuur is, geselecteerd naar onderwerp, ook elders in dit boekje opgenomen. De reacties op het beleid en de beleidsvoornemens zijn te vinden in de desbetreffende hoofdstukken.

Buitenlands cultureel beleid.

Tweede kamer, vergaderjaar 1989-90, 21637, nr. 1.

Brief van staatssecretaris P. Dankert van Buitenlandse zaken d.d. 5 juli 1990. Het betreft de voortgang van het buitenlands cultureel beleid zoals dat wordt gevoerd door het Ministerie van buitenlandse zaken sinds de bijstelling van taken naar aanleiding van het WRR-rapport 'Cultuur zonder grenzen' en het regeringsstandpunt daarover. Gestreefd wordt naar een buitenlands cultureel beleid dat het Nederlands buitenlands beleid ondersteunt en de prioriteiten daarvan weerspiegelt.

Cultuur zonder grenzen.

87-88

Tweede kamer, vergaderjaar 1988-89, 20530, nrs. 1-8.

Regeringsstandpunt met betrekking tot het rapport 'Cultuur zonder grenzen' van de Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid; notitie over internationale culturele samenwerking door de staatssecretaris van Buitenlandse zaken en de ministers van WVC en Onderwijs en wetenschappen. Behalve de culturele instituten komen onder meer aan de orde de behoefte aan coördinatie, beschikking van begrotingsmiddelen, prioriteitslanden en programmering,

culturele identiteit, en de Stichting culturele uitwisseling Nederland-Verenigde Staten.

Cultuur zonder grenzen.

Handelingen II, vergaderjaar 1988-89, UCV, nr. 2, p. 1-32.

Behandeling door de Vaste commissies voor Buitenlandse zaken, Onderwijs en wetenschappen, en Welzijn en cultuur van het regeringsstandpunt over het rapport 'Cultuur zonder grenzen' (20530). Moties betreffen de oprichting van een semi-onafhankelijk instituut voor internationale culturele betrekkingen, handhaving van de identiteit van de culturen in Europa, en bevordering in EG-verband van de ontwikkeling van gemeenschappelijke projecten op cultureel terrein.

Institut Néerlandais, Het.

Tweede kamer, vergaderjaar 1989-90, 21331, nr. 1.

Motie d.d. 26 september 1989 door G. Niessen, M. Beinema, S. van Heemskerck Pillis-Duvekot, A. Nuis en P. Lankhorst ten gunste van het voortbestaan van het Nederlands cultureel instituut te Parijs.

Institut Néerlandais, Het.

Handelingen II, vergaderjaar 1989-90, nrs. 2-3, p. 27-35, 69-70.

Stemming moties en stemverklaringen moties 26 september 1989.

Internationale culturele betrekkingen (Voortgangsnotitie).

Tweede kamer, zitting 1984-85, 18856, nrs. 1-2.

Derde nota over de internationale culturele betrekkingen, in aansluiting op de Openbare commissievergadering van 18 juni 1979 over de tweede nota (14206) waarin de wenselijkheid van een periodiek verslag van de activiteiten op dit gebied aan de orde werd gesteld. De notitie betreft alleen de bilaterale culturele betrekkingen. Wel wordt een nota over het multilaterale beleid aangekondigd. Zeer veel aandacht voor het internationaal cultureel beleid van Frankrijk, de BRD, het Verenigd Koninkrijk, Zweden, België en Denemarken.

Internationale culturele betrekkingen.

Tweede kamer, zitting 1984-86, 18856, nrs. 3-6.

Aanvullende parlementaire stukken op de voortgangsnotitie Internationale culturele betrekkingen (18856) uit 1985, in de vorm van moties, brieven en toegevoegde informatie, onder meer over het internationaal cultureel beleid van België en over de relatie tussen cultuur en exportbevordering.

Internationale culturele betrekkingen.

Handelingen II, zitting 1985-86, UCV 12, 28 oktober 1985.

Twaalfde uitgebreide commissievergadering waarin aan de orde is de behandeling van de voortgangsnotitie Internationale culturele betrekkingen (18856).

Multilaterale culturele betrekkingen.

Tweede kamer, vergaderjaar 1985-87, 19590, nrs. 1-10.

Brief van de staatssecretaris van Buitenlandse zaken en van de ministers van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en van Onderwijs en Wetenschappen, en tekst van de Nota multilaterale culturele betrekkingen. Een beeld wordt geschetst van de multilaterale culturele betrekkingen waarin Nederland participeert en de wijze waarop dit geschiedt. De belangrijkste fora en hun activiteiten komen aan de orde. Per organisatie wordt ingegaan op institutionele aspecten, structuur, functioneren en activiteitenprogramma.

Multilaterale culturele betrekkingen.

Handelingen II, zitting 1986-87, nr. 20, p. 2975 en zitting 1988-89, nr. 008, p. 1020. Stemming over moties inzake de nota Multilaterale culturele betrekkingen.

Nederlandse culturele instituten in het buitenland.

Tweede kamer, vergaderjaar 1989-90, 21316, nrs. 1-2.

Doel van deze 'Institutennota' is een nadere bestuurlijke en organisatorische uitwerking te geven aan de herschikking van verantwoordelijkheden voor enkele instituten in het buitenland. In het kader van het regeringsbeleid van 'bestuur op afstand' wordt daarbij met name aandacht besteed aan een verdere verzelfstandiging van de instituten die rechtstreeks onder de rijksoverheid ressorteren. Ook wordt ingegaan op de culturele activiteiten van de posten in het buitenland en hun verhouding tot het instituut in het land van vestiging. In de nota wordt als beheersverantwoordelijk departement voor het Erasmushuis te Jakarta het Ministerie van buitenlandse zaken aangewezen, en voor het Nederlands instituut te Rome het Ministerie van onderwijs en wetenschappen. Het samenwerkingsverband tussen de overheid en de Stichting custodia in het Institut Néerlandais te Parijs wordt beëindigd.

Nederlandse culturele instituten in het buitenland.

Tweede kamer, vergaderjaar 1989-90, 21316, nrs. 3-7.

Brieven van de ministers van WVC en Onderwijs en wetenschappen, en van de staatssecretaris van Buitenlandse zaken. Het betreft de stand van zaken rond het Institut Néerlandais te Parijs, de relaties van de Nederlandse universiteiten met het Nederlands instituut in Rome en de uitsplitsing van de lijst van stipendiaten over de verschillende universiteiten.

Nederlandse culturele instituten in het buitenland.

Handelingen II, vergaderjaar 1989-90, UCV, nr. 14, p. 1-27.

Behandeling van de nota Nederlandse culturele instituten in het buitenland (21316) tijdens een bijeenkomst van de Vaste commissies voor Buitenlandse zaken, Onderwijs en wetenschappen, en Welzijn en cultuur

Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen.

Tweede kamer, zitting 1970-71, 10916, nrs. 1-5.

Uitgangspunt van deze eerste nota, die op 22-1-1969 tijdens een bijeenkomst van de Vaste commissie voor Buitenlandse zaken van de Tweede kamer in het vooruitzicht was gesteld, is dat het beleid ten aanzien van de internationale culturele betrekkingen als een element moet worden beschouwd van het algemeen buitenlands beleid. Daarvoor draagt de minister van Buitenlandse zaken verantwoordelijkheid. De conceptie van dat beleid en in belangrijke mate de uitvoering behoren tot de competentie van de ministers van Onderwijs en wetenschappen, en Cultuur, recreatie en maatschappelijk werk.

Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen.

Handelingen II, zitting 1971-72, OCV, 4 mei 1972.

Tekst van de openbare behandeling van de Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen (10916) waarin aan de orde worden gesteld: de algemene organisatie in Nederland van de internationale culturele betrekkingen (ministeriële verantwoordelijkheid, coördinatie van beleid, plaats en rol van het particulier initiatief, budgettering) en de doelstellingen van het beleid (interpretatie van het begrip cultuur, de landen waarop het beleid primair gericht dient te worden, soorten betrekkingen zoals jumelages en verdragen, en samenwerking op het gebied van onderwijs tussen hogescholen in de grensstreken.

Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen.

Tweede kamer, zitting 1976-77, 14206, nrs. 1-2.

Tweede nota over de internationale culturele betrekkingen van Nederland, als vervolg op de regeringsnota van 1970, met het doel nader inzicht te geven in de doeleinden die worden nagestreefd, in de accenten die worden gelegd, en in de maatregelen van structurele aard die men van zins is te nemen. Het betreft uitsluitend de bilaterale betrekkingen.

Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen.

Tweede kamer, zitting 1978-79, 14206, nrs. 3-18.

Parlementaire stukken naar aanleiding van de tweede nota over internationale culturele betrekkingen, verschenen in 1976.

Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen.

Handelingen II, zitting 1978-79, OCV 31, 18 juni 1979, p. 1257-1293.

Beschouwingen van de Bijzondere commissie uit de Tweede kamer over de Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen (14206).

Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen.

Handelingen II, zitting 1979-80, 4 september 1979, p. 6049-6050.

Stemming over moties die tijdens de openbare commissievergadering over de tweede regeringsnota (14206) werden ingediend.

WVC en het totstandkomen van een EG-interne markt.

Tweede kamer, vergaderjaar 1989-90, 20596, nr. 19 en nr. 28.

Nota over de gevolgen van de voltooiing van de interne markt in EG-verband, onder meer voor de sector cultuur. Aan de orde komen het Nederlandse 'cultaurlandschap', de nationale politieke context, positieve en negatieve integratie, toedeling van bevoegdheden, een cultuurparagraaf in het EEG-verdrag, en de specifieke doorwerking van het verdrag. Geconcludeerd wordt dat de mogelijke voordelen van een interne EG-markt voor culturele goederen en diensten, en de mogelijke nadelen van beperkingen in het nationale culturele stimuleringsbeleid momenteel moeilijk kunnen worden afgewogen en waarschijnlijk per sector verschillend zijn. Tevens een lijst van vragen van de Vaste commissie voor welzijn en cultuur.

Het beleid in theorie en praktijk

Het buitenlands cultureel beleid van Nederland in ruime zin, met het accent op het rapport 'Cultuur zonder grenzen' van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) en de reacties op dit onderzoeksverslag.

Historische ontwikkeling; theoretische uitgangspunten; doelstellingen (cultureel, politiek, economisch); organisatiestructuur; middelen; praktische uitvoering.

Onder meer aandacht voor de toenemende internationalisering, de culturele vertegenwoordiging van Nederland in het buitenland, de educatie van culturele attachés, en kunst als exportartikel. Ook zijn beleidsvergelijkende studies opgenomen.

Austen, S.

Rapport 'Cultuur zonder grenzen' laat veel vragen onbeantwoord.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 19(1987)38(30 sept.214)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 22-9-1987

Bespreking van het rapport van de Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid. Mede omdat de kunstensector onderbelicht is gebleven, kunnen vraagtekens worden geplaatst bij de uitkomsten van het onderzoek: dat wat voor onderwijs en wetenschappen geldt, hoeft niet zonder meer ook voor de kunsten te gelden. (NC)

Baehr, P.R. en H.B. Entzinger

Nederland heeft een Goethe instituut nodig: politiek vergeet buitenlands cultureel beleid.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 19(1987)27(15 jul.159)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 9-7-1987

Samenvatting van het rapport 'Cultuur zonder grenzen' van de WRR, dat handelt over het buitenlands cultureel beleid van Nederland. (NC)

Bendien, M.

Nederland en de cultuurpolitiek; reference paper voor het Candidatencollege 'De positie van de kleine staat' o.l.v. Chr.L. Baljé.

Groningen: s.n., 1980. 16 p.: lit. opg.

Hoewel buitenlandse cultuurpolitiek aanvankelijk vooral een zaak was van de grote mogendheden, worden op den duur ook kleinere mogendheden, vaak tegen wil en dank, bij het internationale cultuurbeleid betrokken. Schets van de historische ontwikkeling en een overzicht van de gevoerde discussie rond een mogelijke Nederlandse cultuurpolitiek in het buitenland. Kritische kanttekeningen bij de huidige situatie. (M85-530)

Beugels, P.

Internationale culturele betrekkingen onderschat.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 20(1988)37(21 sept.190)

Oorspr. verschenen in: Trouw, 3-9-1988

Opmerkingen naar aanleiding van het toekomstig overleg tussen de ministers van WVC, Onderwijs en wetenschappen en Buitenlandse zaken over internationaal cultuurbeleid. De auteur wijst erop dat de betekenis van culturele samenwerking binnen West-Europa en met Oost-Europa wordt onderschat en dat over pan-Europees beleid blijkbaar niet wordt nagedacht. (NC)

Bevers, A.M.

Nationaal en internationaal cultuurbeleid tussen ideaal en handelen.

Amsterdam, 1988. 17 p. (In: Kunst en overheid: beleid en praktijk; samenst., red. en inl. S. de Sitter; p. 67-82)

Oorspronkelijk verschenen in de bundel 'Aftellen tot 2000: verkenningen van de nabije toekomst', uitgegeven bij het twaalfde lustrum van de Katholieke universiteit Brabant te Tilburg. Geconcludeerd wordt dat de twee belangrijkste doelstellingen van het door Nederland gevoerde internationale cultuurbeleid zijn: het streven naar behoud van culturele identiteit en spreiding van nationale cultuur over de grenzen. Aanvankelijk werden argumenten van idealistische aard genoemd ter rechtvaardiging van dit beleid; later werd de motivering op zakelijke gronden gebaseerd. Mogelijke oorzaken van deze verschuiving. (NC)

Boersma-Smit, H.W.

Een unieke bijeenkomst: een experiment.

NCContact. 10(1972)39(sept.4-6)

Samenvatting van de bespreking op 4 mei 1972 tussen vaste commissies voor Buitenlandse zaken, voor Onderwijs en voor CRM. Punten die aan de orde kwamen: de algemene organisatie in Nederland van de internationale culturele betrekkingen; doelstellingen van het beleid inzake internationale culturele

betrekkingen; wijze waarop deze betrekkingen in het buitenland worden geëffectueerd; de Nederlandse taal in het buitenland. (NC)

Bolkestein, F.

Staatssecretaris Bolkestein op ambassadeursconferentie: tussen export en cultuur kan een profijtelijke band bestaan.

Nederlandse staatscourant. (1985)169(2 sept.2)

Cultuur kan een exportprodukt zijn en kan ook dienen als exportbevorderend instrument. In beide gevallen zijn er goede mogelijkheden tot samenwerking tussen de exportbevorderaar en de cultuurpromotor, aldus de staatssecretaris op 29 augustus 1985, in zijn toespraak tijdens de conferentie van Nederlandse ambassadeurs in Amsterdam. (M85-693)

Brinkman, L.C.

Minister Brinkman: 'Holland promotion' versterken door culturele informatie.

Nederlandse staatscourant. (1985)169(2 sept.2-3)

Toespraak van de minister op de algemene ambassadeursconferentie op 29 augustus 1985 in Amsterdam, waarin hij betoogt dat kunst en cultuur gebruikt kunnen worden als 'glijmiddel' om de export van Nederlandse diensten en produkten te bevorderen. Ook de kunst zelf is natuurlijk exportabel. (M85-695)

Buitenlands cultureel beleid.

Tweede kamer, vergaderjaar 1989-90, 21637, nr. 1.

Brief van staatssecretaris P. Dankert van Buitenlandse zaken d.d. 5 juli 1990. Het betreft de voortgang van het buitenlands cultureel beleid zoals dat wordt gevoerd door het Ministerie van buitenlandse zaken sinds de bijstelling van taken naar aanleiding van het rapport 'Cultuur zonder grenzen' en het regeringsstandpunt daarover. Gestreefd wordt naar een buitenlands cultureel beleid dat het Nederlands buitenlandse beleid ondersteunt en de prioriteiten daarvan weerspiegelt.

Buitenlands cultureel beleid.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 20(1989)1(9-10)

Advies van 5 december 1988. Betreurd wordt dat, zowel bij het WRR-rapport 'Cultuur zonder grenzen' als bij het bepalen van het regeringsstandpunt terzake, nagelaten is de Raad voor de kunst om advies te vragen. Binnenkort zal een nieuwe Commissie buitenland binnen de Raad worden geïnstalleerd, zodat de advisering over het buitenlands cultureel beleid gecontinueerd kan worden. Bij de ondertekening van het regeringsstandpunt over het WRR-rapport is het Ministerie van economische zaken, volgens de raad ten onrechte, niet betrokken geweest. (NC)

Buitenlandse culturele betrekkingen.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 12(1981)1/2(jan/feb.5-6,19-21)

Advies van 23 januari 1981, waarin de Commissie buitenlandse culturele betrekkingen stelling neemt inzake de criteria bij het aangaan en onderhouden van culturele betrekkingen. De commissie hecht waarde aan gelijkwaardigheid, tweerichtingsverkeer en niet-doorslaggevende politieke motieven, en stelt zich voor te komen tot uitwisselingsprogramma's die aan de hand van criteria periodiek worden bijgesteld. (NC)

Bijeenkomst van Nederlandse culturele attachés.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 12(1980)41(15 okt.318)

Oorspr. verschenen in: Informatie Centrale directie internationale betrekkingen CRM. (1980)57(sept)

Verslag van een congres (20-22 mei 1980) waaraan twintig Nederlandse culturele attachés, de drie directeuren-generaal van CRM, beleidsambtenaren van CRM en enkele vertegenwoordigers van Buitenlandse zaken deelnamen. Taakstelling van de culturele attachés, opvattingen van de Raad voor de kunst, en de tekst van een toespraak van de minister van CRM over de plaats die de cultuur inneemt in de buitenlandse politiek. (NC)

Culturele attachés.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 12(1981)5(mei.2-3,36-41)

Advies van 2 april 1981 over het functioneren van culturele attachés. Zij zouden duidelijke instructies moeten hebben, beter gemotiveerd moeten zijn, en de beschikking moeten kunnen hebben over actueel voorlichtingsmateriaal. Een reizend cultureel informant zou in dit verband goed werk kunnen doen.

Aandacht wordt gevraagd voor de culturele aspecten van de ontwikkelingshulp. (NC)

Culturele attachés.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 13(1982)4(apr.10)

Advies van 22 maart 1982, waarin de minister van Buitenlandse zaken om een schriftelijk reactie wordt gevraagd op het eerder uitgebrachte advies over de functie van en de richtlijnen voor culturele attachés. Ook wordt gevraagd op welke wijze gevolg gegeven kan worden aan het verzoek om bij verdere advisering ook de reacties van de culturele attachés te betrekken. (NC)

Culturele voorlichting buitenland.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 13(1982)7(jul.2-5)

Advies van 23 juni 1982 met een voorstel voor het vergaren en bundelen van voorlichtings- en documentatiemateriaal, vooral voor Nederlandse vertegenwoordigingen in het buitenland. Gedacht wordt aan een overzicht van

alle voorlichtingsactiviteiten op cultureel gebied over de laatste twee jaar, een centraal bureau dat voorlichtingsactiviteiten coördineert, stimuleert en gelden hiervoor beheert, en de uitgave van twee periodieke publikaties. (NC)

Culturele voorlichting buitenland.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 14(1983)4(7-8)

Advies van 1 juni 1983. De Commissie culturele betrekkingen van de Raad voor de kunst dringt aan op het aanwijzen van een kunstinstituut als centraal coördinerend voorlichtingsorgaan op het gebied van de kunsten. Enkele suggesties inzake voorlichtingspublicaties over kunst en cultuur. Onder meer zouden de huidige 'fact sheets' over dit onderwerp grondig moeten worden herzien en geactualiseerd. (NC)

Culturele vorming ambtenaren in buitenlandse dienst.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 6(1975)6/7/8(jun/jul/aug.16)

Advies d.d. 1 juli 1975, waarin de raad zich opnieuw verontrust toont over een afbouw van de culturele specialisten ten voordele van de in de buitenlandse dienst werkzame zogenaamde generalisten. De raad neemt zich voor te adviseren over de vorming van deze generalisten en over de noodzakelijke verdieping van de opleiding op cultureel gebied. (NC)

Cultuur en buitenlands beleid: verslag van de conferentie op Instituut Clingendael, 20 november 1987 / red. W.J. Wassen; met bijdr. van S. Rozemond, P.R. Baehr, A. Nuis e.a.

Den Haag: Nederlands instituut voor internationale betrekkingen Clingendael, 1987. 85 p.

Bijeenkomst met als doel het debat over het onderwerp internationale culturele betrekkingen te intensiveren en te verbreden, mede naar aanleiding van het rapport 'Cultuur zonder grenzen' van de WRR. Kanttekeningen bij het WRR-rapport; opvattingen over de spanningsrelaties tussen cultuur, buitenlands beleid en economische belangen; visies vanuit WVC, de kunstwereld en de praktijk in het buitenland op het Nederlandse internationale cultuurbeleid. (89-440)

Cultuur zonder grenzen.

's-Gravenhage: Staatsuitgeverij, 1987. 75 p.: afb. (Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid (WRR) / Rapporten aan de regering: no. 31)

Vastgesteld wordt dat met het buitenlands cultureel beleid zowel cultuurpolitieke als buitenlandspolitieke doeleinden worden nagestreefd. Als gevolg van deze vermenging dreigt geen van de beoogde doeleinden optimaal te worden verwekelijkt. Beschrijving van het buitenlands cultureel beleid van Groot-Brittannië, Zweden, de Bondsrepubliek Duitsland en Nederland;

doelstellingen, organisatie, activiteiten, beleidsinstrumenten en financiën; knelpunten betreffende het huidige buitenlandse culturele beleid van Nederland, en voorstellen voor nieuw beleid. (87-208)

Cultuur zonder grenzen.

Tweede kamer, vergaderjaar 1988-89, 20530, nrs. 1-8.

Regeringsstandpunt met betrekking tot het rapport 'Cultuur zonder grenzen' van de Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid, en een notitie over de internationale culturele samenwerking door de staatssecretaris van Buitenlandse zaken en de ministeries van WVC en Onderwijs en wetenschappen; behalve de culturele instituten komen onder meer aan de orde de behoefte aan coördinatie,erschikking van begrotingsmiddelen, prioriteitslanden en programmering, culturele identiteit, en de Stichting culturele uitwisseling Nederland-Verenigde Staten.

Cultuur zonder grenzen.

Handelingen II, vergaderjaar 1988-89, UCV, nr. 2, p. 1-32.

Behandeling door de Vaste commissies voor Buitenlandse zaken, Onderwijs en wetenschappen, en Welzijn en cultuur van het regeringsstandpunt over het rapport 'Cultuur zonder grenzen' (20530). Moties betreffen de oprichting van een semi-onafhankelijk instituut voor internationale culturele betrekkingen, handhaving van de identiteit van de culturen in Europa, en bevordering in EG-verband van de ontwikkeling van gemeenschappelijke projecten op cultureel terrein.

Depondt, P., J. Middendorp en C. Zoon.

Stampeï maken, dat is het devies: hoe verkoopt Nederland zijn kunst in het buitenland?

Knipselkrant Raad voor de kunst. 19(1987)30(5 aug.174-175)

Oorspr. verschenen in: De volkskrant, 31-7-1987

Opvattingen van M. van Erkel (WVC), S. Austen (Nederlands theaterinstituut), R. de Haas (Rijksdienst beeldende kunst),

J. de Wit (Stichting tot bevordering van de vertaling van Nederlands letterkundig werk) over de culturele betrekkingen van Nederland met het buitenland en het buitenlands cultureel beleid. (NC)

Deprez, K.

Mag het een ietsje meer zijn?

Ons erfdeel. 32(1989)1(jan/feb.141-142)

Kritisch verslag van de Algemene conferentie van de Nederlandse taal en letteren op 25 november 1988 te Amsterdam, met als thema het buitenlands cultureel beleid op het gebied van de Nederlandse taal en letteren. (NC)

Diepenhorst, I.N.Th.

Ons buitenlands cultureel beleid.

Christelijk historisch tijdschrift. 15(1970)5(18-24)

Het buitenlands cultureel beleid van Nederland is ver achtergebleven bij dat wat in andere Westerse landen tot stand is gebracht en wordt in zijn ontwikkeling belemmerd doordat de verantwoordelijkheid ervoor over verschillende ministeries is verdeeld. Een vergelijking met andere landen laat zien dat sommige staten al lang een actief (Engeland, Bondsrepubliek Duitsland) of zelfs agressief (Frankrijk) buitenlands cultureel beleid voeren, terwijl andere landen op dit terrein slechts zwak activiteiten ontplooiën (Italië, Denemarken) of in het geheel geen gericht beleid hebben (Nederland, België, Noorwegen). (F7)

Dittrich, K.

Kijk op de cultuur van de ander.

Toneel teatraal. 107(1986)2(feb.12-15)

Ter gelegenheid van het afscheid van Kathinka Dittrich als directeur van het Goethe instituut te Amsterdam werd een forum georganiseerd met als thema: 'Voor het bevorderen van een dialoog tussen de verschillende volkeren in Europa, is een zelfstandig cultuur/kunstbeleid, gericht op het buitenland, onontbeerlijk'. Beschouwing van Dittrich over buitenlandse cultuurpolitiek. (NC)

Doelstellingen beleid internationale culturele betrekkingen.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 5(1974)10/11(nov.3-7)

Advies van de Raad voor de kunst d.d. 17 oktober 1974 over de nota van de Commissie buitenlandse culturele betrekkingen. In deze nota, die is opgesteld op basis van een interimrapport (Informatiebulletin. (1974)2(feb.3-7), wordt de doelstelling van een internationaal cultureel beleid gepreciseerd. De raad toont waardering voor de visie van de commissie inzake de fundamenteën waarop een internationaal cultureel beleid zou moeten rusten. (NC)

Eerste stap, Een, in de richting van een actief buitenlands beleid in de kunstsector?

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 14(1983)6(16)

Een interdepartementale werkgroep zal worden belast met de bestudering van de huidige knelpunten in het cultureel beleid, gericht op het buitenland. De Raad voor de kunst is verheugd over dit besluit, maar heeft wel enig bezwaar tegen de omvang van de werkgroep (ruim dertien leden) en de sterke oververtegenwoordiging van ambtenaren. (NC)

Groothoff, G.

Nederlandse regering geeft toelichting op het internationaal cultuurbeleid.

Nipselkrant Raad voor de kunst. 9(1977)28(20 jul.233)

Oorspr. verschenen in: *Neerlandia*. 81(1977)3(jul)

Reactie van het Algemeen Nederlands verbond op de tweede regeringsnota over de internationale culturele betrekkingen van Nederland met het buitenland (1976/77). Bezwaren tegen de verdeling van de verantwoordelijkheid voor het buitenlands cultureel beleid over drie ministeries, en teleurstelling over het feit dat de oprichting van een Nederlands instituut in Brussel niet zal plaatsvinden. Wel acht men deze tweede nota minder teleurstellend dan de eerste nota van 1976. (NC)

Haak, B.M. van der

Permanente culturele vertegenwoordiging en buitenlands cultureel beleid.

Amsterdam: [s.n.], 1990. IV, 96 p.: bijl., tab.

Literatuuropgave: p. 89-93

Doctoraalscriptie Universiteit van Amsterdam

Geconcludeerd wordt onder meer dat permanente vertegenwoordiging in het buitenland, gezien de doelstellingen van het beleid, gewenst is. Voornaamste taak zou de netwerkfunctie zijn: het opbouwen en onderhouden van duurzame contacten met het culturele veld in het gastland, waarvan de Nederlandse cultuurbeoefenaars kunnen profiteren. Voor het vervullen van die functie zijn culturele deskundigheid en directe communicatie met het Nederlandse culturele veld vereist. De culturele instituten en de culturele attachés zijn in de huidige opzet niet toegerust om deze taak optimaal te kunnen vervullen. (90-390)

Hanswijck de Jonge, C.M. van

Commentaar: cultuur en het Nederlands imago.

Internationale spectator. 39(1985)7(jul.435)

Commentaar naar aanleiding van 'Nederland en de internationale culturele betrekkingen' van S. Rozemond (*Internationale spectator*. 39(1985)3(mrt)). Met name wordt aandacht besteed aan de opmerking dat het belang van een cultureel imago toeneemt naarmate Nederland economisch en politiek afstand doet van beslissingsbevoegdheid in EEG-verband. Cultuurprojectie en het Nederlandse exportprodukt kunnen bijdragen aan behoud en versterking van de nationale identiteit, aldus de auteur. (M90-453)

Heida, M.

De Nederlandse verkiezingsprogramma's en het buitenlands cultureel beleid.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 13(1981)34(2 sept.298-299)

Oorspr. verschenen in: *Neerlandia*. 85(1981)3

Geconcludeerd wordt dat de zaak van een gericht buitenlands cultureel beleid bij het Nederlandse volk niet leeft, en dat de politieke partijen hebben verzuimd er de aandacht op te vestigen. (NC)

Heldring, J.L.

Cultuur als prostituée.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 18(1986)2(15 jan.18)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 24-12-1985

Commentaar op enkele uitspraken van het Tweede kamerlid Niessen over de internationale culturele betrekkingen tussen Nederland en het buitenland. Met name aandacht voor de prioriteitskeuze en het gebruik van cultuur als reclame voor de Nederlandse staat. (NC)

Heldring, J.L.

Cultuur zonder grenzen.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 19(1987)28(22 jul.163)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 14-7-1987

Bespreking van het gelijknamige rapport van de Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid. Een van de sterke punten van het rapport is dat het duidelijk maakt dat het buitenlandse culturele beleid van Nederland er, in vergelijking met andere landen, niet goed voor staat. (NC)

Heldring, J.L.

Eer loden last dan aanbevelingsbrief?

Knipselkrant Raad voor de kunst. 18(1986)9(5 mrt.84)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 25-2-1986

Pleidooi voor het voeren van een buitenlands cultureel beleid dat uitgaat van één conceptie en dat centraal wordt gevoerd. Zolang dat niet het geval is, zal het zeer ondoelmatig blijven, aldus de auteur. (NC)

Interimrapport buitenlandse culturele betrekkingen.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 5(1974)2(feb.3-7)

Tekst van het interimrapport van de Commissie buitenlandse culturele betrekkingen waarin zij haar stellingname ter discussie stelt. De commissie ziet geen heil in verbeteringen van het gevoerde beleid op basis van de bestaande structuur, maar acht de totstandkoming van een geheel nieuw beleidskader noodzakelijk. Daarin zou een politiek en economisch onafhankelijk lichaam centraal moeten staan. (NC)

Internationaal cultureel beleid: rapport van een commissie van het Centrum voor staatkundige vorming, aanvaard door het partijbestuur van de Katholieke volkspartij in april 1971.

Den Haag: Centrum voor staatkundige vorming, 1971. 60 p. Met lit.opg.

Rapport van een commissie, onder voorzitterschap van S.W. Couwenberg, over de buitenlandse cultuurpolitiek van Nederland, naar aanleiding van het verschijnen van de eerste regeringsnota over dit onderwerp. Aan de orde komen:

uitgangspunten en doeleinden; uitvoering van het beleid (organisatiestructuur, beleidsinstrumenten, financiering); prioriteitstelling. Geconcludeerd wordt onder meer dat er weinig inhoud en samenhang te bespeuren is in het Nederlandse politieke beleid inzake de internationale culturele betrekkingen en dat het onvoldoende ontwikkeld is. Enkele redenen voor het ontbreken van beleid: het betrekkelijk zwakke culturele besef van het Nederlandse volk dat gepaard gaat met een sterk commerciële inslag, de particularistische tradities en onduidelijke afbakening van de ministeriële verantwoordelijkheid. Het internationaal cultureel beleid dient te worden beschouwd als onderdeel van het buitenlands beleid, en zou veel meer aandacht van het parlement moeten vergen, aldus de commissie. (F7)

Internationale betrekkingen.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 11(1980)1/2(jan/feb.2-3)

Tweetal adviezen d.d. 16 januari 1980 en 29 januari 1980 over de taak van de Raad bij de advisering over internationale culturele betrekkingen. Meer coördinatie, een meer planmatige aanpak van de advisering, en een betere doorstroming van kennis en ideeën worden noodzakelijk geacht voor het optimaal functioneren van de commissie Buitenlandse culturele betrekkingen. (NC)

Internationale betrekkingen: Raad als functionele commissie voor de kunsten.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 11(1980)6/7(jun/jul.4-5,17-18)

Advies van 19 juni 1980 van de Commissie buitenlandse culturele betrekkingen, waarin deze haar verwachtingen en wensen toelicht omtrent het functioneren van de Raad als Functionele commissie voor de kunsten (FCK). De FCK zal slechts een beleidsvoorbereidende taak hebben, waarin wel ruimte is voor een rechtstreekse inbreng vanuit de kunstensector. (NC)

Internationale culturele betrekkingen / met bijdr. van A. Vels Heyn, H. Maurits, P. van Mensch e.a.

Museumvisie. 9(1985)4(dec.134-149)

Themagedeelte over bilaterale culturele betrekkingen met het buitenland, culturele verdragen en activiteiten van buitenlandse culturele instituten in Nederland en Nederlandse culturele instituten in het buitenland; de afdeling Presentatie buitenland van de Rijksdienst beeldende kunst; de tentoonstelling 'meesterwerken uit de Hermitage' in museum Boymans van Beuningen; de afdeling Internationale culturele betrekkingen van het Ministerie van wvc; en de belangstelling voor de Nederlandse cultuur in Japan. (NC)

Janssen, M.

'Bestuur op afstand': het kabinet over de buitenlandse cultuurpolitiek.

Internationale spectator. 42(1988)8(505-509) Met lit. opg.
Kort historisch overzicht van het regeringsbeleid ten aanzien van de internationale culturele betrekkingen; overzicht van de conclusies en aanbevelingen van de Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid in het rapport 'Cultuur zonder grenzen' en een bespreking van de reactie van de regering op het rapport. Standpuntbepaling van de auteur. (M88-323)

Janssen, M.

De Nederlandse culturele diplomatie: de kloof tussen Den Haag en Parijs.
Groningen: Rijksuniversiteit Groningen, 1988. 72 p.: bijl. Literatuuropgave: p. 68-72. Doctoraalscriptie Rijksuniversiteit Groningen.
Een vergelijking van het buitenlands cultuurbeleid van Nederland met dat van Frankrijk. (89-203)

Jong, J.G. de

Cultuurpolitiek: hordenloop van jaren.
Internationale spectator. 28(1974)15(8 sept.515-520)
Inventarisatie en analyse van de algemene uitgangspunten en doelstellingen van buitenlands cultureel beleid, zoals verwoord in de regeringsnota's en de KVP-studie 'Internationaal cultureel beleid', en vergeleken met de in het buitenland gehanteerde uitgangspunten. (F5a)

Jong, J.G. de

Kunstpropaganda als instrument van het buitenlands beleid: opmerkingen over haar vermeende doelmatigheid.
Internationale spectator. 31(1977)(jul.447-453)
Kanttekeningen bij de opvatting dat kunstpropaganda in belangrijke mate kan bijdragen aan het verwerkelijken van door de overheid gestelde politieke doelen. (A7)

Kommentaar op de nota betreffende de internationale culturele betrekkingen.
Amsterdam: Federatie van kunstenaarsverenigingen, 1978. 5 p.
Korte kritische aantekeningen betreffende doelstellingen, beleidsaccenten, contacten met Zuid-Afrika, vrijheidsrechten, advisering, culturele attachés, de wijze waarop aan de voorlichting wordt vormgegeven, de Nederlandse instituten, en de rol van de Unesco. (F7)

Mag het een ietsje meer zijn? Verslag van de Algemene conferentie van de Nederlandse taal en letteren 1988.

's-Gravenhage: Stichting bibliographia Neerlandica, 1989. 54 p.

Tijdens de conferentie, die in het teken stond van het buitenlandse taal- en letterenbeleid van Nederland en Vlaanderen, werd geconcludeerd dat er in

beide landen meer aandacht moet worden besteed aan het op een geïntegreerde manier vrijwaren en uitdragen van de eigen identiteit. De Nederlandse taalunie biedt het passende kader om een aantal activiteiten te coördineren en te stimuleren.

Maupertuus, A. de

Culturele betrekkingen maken nog geen beleid.

Knipselkrant CRM. (1979)3491(28 mrt.139)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 27-3-1979

Pleidooi voor een actief buitenlands cultureel beleid, naar aanleiding van de behandeling in de Tweede kamer van de 'Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen' die in 1976 door de regering aan de Kamer werd gezonden. (M90-041)

Mourik, M.

Aanmodderen in armoe: zodra men met cultuur de grens overgaat bedrijft men buitenlandse politiek.

NRC-handelsblad, 22-10-1988

De ontwikkelingen inzake de internationale culturele betrekkingen en het (ontbreken van een) internationaal cultuurbeleid van Nederland sinds de publikatie van het rapport 'Cultuur zonder grenzen' van de Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid. (M90-038)

Mourik, M.

Buitenlands cultureel beleid mag niet te veel geld kosten.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 18(1986)22(11 jun.216)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 4-6-1986

Aan de hand van voorbeelden wordt aangegeven dat in Nederland een situatie aan het groeien is die de mogelijkheden in zich draagt een buitenlands cultureel beleid te voeren. (NC)

Mourik, M.

Culturele coëxistentie: een integrale benadering van buitenlands

cultureel beleid / met een voorw. van J.L. Heldring.

Amsterdam: Boekmanstichting, 1989. 119 p.: bijl.

Met lit. opg.

'Wij hebben wel buitenlandse culturele betrekkingen, maar geen buitenlands cultureel beleid', is het motto waaronder de auteur al jarenlang uiting geeft aan zijn kritiek. Nederland kan niet blijven volstaan met het louter passief onderhouden van culturele betrekkingen met andere landen en internationale organisaties, zeker nu de Europese integratie een extra bedreiging vormt voor de Nederlandse culturele identiteit. De auteur schetst de achtergronden van de

culturele samenwerkingsverbanden in Europa, de bilaterale samenwerking, de culturele coëxistentie, en het instrumentarium voor buitenlands cultureel beleid. Aanbevelingen. (89-598)

Mourik, M.

Het drama van het cultureel beleid.

Elsevier. (1988)(21 mei.85)

Korte reactie op het rapport 'Cultuur zonder grenzen' van de Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid. De kans een buitenlands cultuurbeleid te ontwikkelen heeft men in het rapport laten liggen, alleen al door slechts bilaterale betrekkingen te behandelen en multilaterale contacten (zoals die binnen de Europese gemeenschap) te negeren. Slechts het parlement kan deze ontwikkeling nog bijstellen. (M90-037)

Mourik, M.

Naar een actief buitenlands cultureel beleid?

Knipselkrant Raad voor de kunst. 13(1981)34(2 sept.297-298)

Oorspr. verschenen in: Internationale spectator. 35(1981)6(jun.342-345)

Pleidooi voor een actief buitenlands cultureel beleid (met name in Europees verband); redenen voor het voeren van een dergelijk beleid (onder andere ter overleving, nationaal gezien, in een geïntegreerd Europa, ter versterking van de Nederlandse rol in internationaal verband, ter bevordering van de internationale solidariteit door de eigen culturele identiteit niet tegenover, maar naast die van anderen te plaatsen, en als mogelijkheid van marktverruiming voor de Nederlandse scheppende en herscheppende kunstenaars); prioriteiten (inhoudelijk en geografisch); de wijze waarop een actief buitenlands cultureel beleid ten uitvoer zou moeten worden gelegd. (NC)

Mourik, M.

Nederland mag niet een cultureel wingewest worden.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 19(1987)29(29 jul.167)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 17-7-1987

Kritische bespreking van het rapport 'Cultuur zonder grenzen' van de Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid.

Met name wordt het standpunt verdedigd dat buitenlands cultuurbeleid onderdeel dient te zijn van het algemeen buitenlands beleid, en niet van het cultuurbeleid, zoals in het WRR-rapport wordt gesteld. (NC)

Niessen, F.

Export van Nederlandse cultuur: duet van nachtegaal en kikker.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 17(1985)49(18 dec.424)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 10-12-1985

De culturele betrekkingen van Nederland zouden niet gebruikt mogen worden ten bate van de BV Nederland, aldus het Tweede kamerlid voor de PvdA. (NC)

Nieuwenhuis, W.

Culturele contacten moeten beter op elkaar worden afgestemd.

Knipsekrant Raad voor de kunst. 19(1987)6(18 feb.48)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 9-2-1987

Verslag van een interview met staatssecretaris Van der Linden van Buitenlandse zaken, naar aanleiding van het debat in de Tweede kamer d.d. 8 februari 1987, over de internationale culturele betrekkingen. (NC)

Olink, H.

Europa: uitwisselingsmogelijkheden onvoldoende benut.

Kunstenkrant. 8(1984)6/7(jun/jul.12-13)

Gesteld wordt dat de overheid het belang van internationaal cultuurbeleid onvoldoende onderkent. Vanuit de ontwikkelingssamenwerking worden de culturele aspecten niet voldoende in het beleid geïntegreerd. Er moet meer aandacht gegeven worden aan de ontwikkelingen in de migrantencultuur. De Europese samenwerking zou hiervoor als basis moeten fungeren. (NC)

Organisatie buitenlands cultureel beleid.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 14(1983)2(2-10)

Advies van 24 maart 1983 met een tweetal uitgewerkte voorstellen ter verbetering van het huidige beleid op het gebied van buitenlandse culturele betrekkingen. Voorkeur voor de constructie waarbij een aantal 'bureaus buitenland' per kunstensector worden ingesteld met een 'centraal beraad kunsten buitenland' als coördinerend orgaan. Op deze wijze wordt beoogd te komen tot een slagvaardiger beleid, betere coördinatie tussen de verschillende overleg- en advieskadern, en het scheppen van een platform voor een beter herkenbaar en meer samenhangend buitenlands cultureel beleid. (NC)

Racké, F.

Cultuurpromotie is iets anders dan Nederland-promotie.

Knipsekrant Raad voor de kunst. 19(1987)38(30 sept.214)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 22-9-1987

Bespreking van het rapport 'Cultuur zonder grenzen' van de Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid, waarbij met name de bevoegdheidsverdeling tussen Buitenlandse zaken en WVC aan de orde wordt gesteld. (NC)

Radarfunctie, De, van de culturele attaché.

Trefpunt. (1980)6(jun.144-146)

Kort verslag van een bijeenkomst van culturele attachés en onder anderen drie directeuren-generaal van CRM.

Naar voren werd gebracht dat meer aan marketing voor het cultureel produkt gedaan zou moeten worden, met betere informatiestromen. Tevens werd een beleid bepleit waarbij kleinschalige kunst- en cultuuruitingen meer kansen zouden krijgen. (NC)

Rook, G.J. de, B. Vierdag en R. Steenbergen.

Visual arts from the Netherlands: over beeldende kunst uit Nederland en het buitenland.

Metropolis M. 9(1988)3(10-19)

Drie bijdragen, waarin achtereenvolgens aandacht voor het buitenlands cultureel beleid van de rijksoverheid (WVC, Economische zaken en Buitenlandse zaken) en de deelname van Nederlandse beeldende kunstenaars aan culturele manifestaties en tentoonstellingen in onder meer Texas, Frankrijk en Venetië (Biënnale). (M88-276)

Rozemond, S.

Nederland en de internationale culturele betrekkingen.

Internationale spectator. 39(1985)3(mrt.150-156)

Beschouwing over factoren en motieven die een rol spelen bij de internationale culturele betrekkingen en de rol van de overheid, met name die van het Ministerie van buitenlandse zaken. Gewezen wordt onder meer op culturele, politieke en economische waarden, prestige- en identiteitsoverwegingen, en de noodzaak tot een efficiënte coördinatie van het beleid op dit gebied. West-Duitsland wordt gezien als het op dit moment meest interessante afzetgebied; de Nederlandse literatuur als belangrijkste exportprodukt. (NC)

Salomonson, A.

Ook cultuur moet worden verkocht.

NRC-handelsblad, 25-11-1985

Een aantal tekenen wijst in de richting van het totstandkomen van een buitenlands cultureel beleid. In de jongste Memorie van toelichting van Buitenlandse zaken staat een passage over de Nederlandse culturele identiteit 'die duidelijker en actiever zal moeten worden uitgedragen'. Minister Schoo van Ontwikkelingssamenwerking stelt een miljoen gulden ter beschikking voor de culturele dimensie van ontwikkelingshulp, en het interdepartementale overleg is verbeterd met de komst van ambassadeur internationale culturele samenwerking M. Mourik. Een van de zwakke plekken is dat in de buitenlandse dienst cultuur laag staat genoteerd.

Samenvattingen van toespraken en discussies in het kader van het bezoek van Nederlandse ambtenaren die op ambassades en consulaten belast zijn met culturele zaken, 's-Gravenhage en Rijswijk, 20,21 en 22 mei 1980.

Rijswijk: Ministerie van cultuur, recreatie en maatschappelijk werk; Centrale directie internationale betrekkingen, 1980, 13 p.

Inleiding en discussiedeelname onder meer van de minister van CRM, waarin toezeggingen over mogelijke radio- en tv-programma's, uitbreiding van de 'fact sheets' en periodieke herhaling van deze samenkomsten. (F7)

Schmidt, A.P. en Y.C.L.M. van Dongen.

Buitenlands cultureel beleid: een terreinverkenning / Centrum voor onderzoek van maatschappelijke tegenstellingen, Rijksuniversiteit Leiden.

's Gravenhage: Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid, 1987. 204 p.: afb. tab. (Werkdocumenten; W.23)

Basisdocument voor het rapport 'Cultuur zonder grenzen' dat werd opgesteld door de Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid. Analyse van het begrip 'culturele betrekkingen', aangevuld met de bevindingen van een aantal case-studies. Deze betreffen het bilaterale culturele beleid van Nederland, en de situatie in Groot-Brittannië (British Council), Zweden (Svenska Institutet) en in de Bondsrepubliek Duitsland (Goethe-Institut). Tenslotte worden de internationale culturele betrekkingen geplaatst in vergelijkend perspectief en wordt nagegaan welke lessen kunnen worden getrokken uit de gang van zaken in het buitenland, waarbij vijf ideaal-typische doelstellingen van het bilaterale culturele beleid worden aangegeven. (87-255)

Smit, L.

De culturele beeldvorming van Nederland is een economisch belang.

Trefpunt. (1985)9(sept.26-27)

Het ministerie van WVC en de Economische voorlichtingsdienst streven ernaar om door middel van gezamenlijke activiteiten de export en cultuur in het buitenland te bevorderen en meer bekendheid te geven. Ingegaan wordt op de achtergronden en het beoogde doel van deze samenwerking. (NC)

Steketee, H.

Gevraagd: eetlustopwekkend Engelstalig cultureel blad.

NRC-handelsblad, 26-9-1990

Artikel naar aanleiding van de opheffing per 1991 van het tijdschrift Dutch Heights, dat primair is bestemd voor de culturele attachés in het buitenland. De motieven voor beëindiging van de uitgave van het blad door WVC acht de auteur nauwelijks steekhoudend. Voorgesteld wordt dat het ministerie zich actief opstelt bij het zoeken naar oplossingen die de voortzetting van de uitgave van een dergelijk tijdschrift waarborgen.

Steketee, H.

Pleinvrees in de woestijn: ambassadeur Mourik over de Europese cultuur.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 20(1988)6(17 feb.28)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 5-2-1988

Gesprek met M. Mourik, ambassadeur voor internationale culturele samenwerking, over het WRR-rapport 'Cultuur zonder grenzen' en de betekenis die buitenlands cultureel beleid naar zijn mening behoort te hebben. (NC)

Strasser, G.

Buitenlands beleid mag niet ontdaan worden van cultuur.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 19(1987)38(30 sept.215)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 22-9-1987

Bespreking van het rapport 'Cultuur zonder grenzen' van de Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid. Bezwaren zijn dat het rapport te 'Neerlandocentrisch' is en dat niet wordt onderkend dat het internationale culturele beleid een wezenlijk onderdeel is van het buitenlandse beleid als zodanig. (NC)

Swaan, A. de

Platform Holland: Dutch society in the context of global cultural relations.

Internationale spectator. 43(1989)11(nov.718-722)

Zowel op economisch als op cultureel gebied is sprake van een toenemende wederzijdse afhankelijkheid tussen Nederland en andere landen. De internationalisering van Nederland op cultureel terrein uit zich in de oriëntatie van de Nederlandse - populaire - cultuur op met name Amerika. (M90-062)

Tweede regeringsnota internationale culturele betrekkingen; Raad voor de kunst wederom genegeerd.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 8(1977)4/5(apr/mei.10-12)

Advies van de Raad voor de kunst d.d. 22 maart 1977, waarin de Raad zijn misnoegen uitspreekt over het feit opnieuw genegeerd te zijn. Gezien het feit dat tot op heden nooit gereageerd is op de adviezen van de Raad over internationale culturele betrekkingen wordt het weinig zinvol geacht de speciale commissie van de Raad die deze adviezen verstrekt voort te laten bestaan. (NC)

Waltz, W.

Export van onze cultuur.

Knipselkrant van de Raad voor de kunst. 6(1974)21(31 jul.158-159)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 12-7-1974

Beschrijving van de theorie en de praktijk van het Nederlandse culturele beleid in het buitenland. (NC)

Wandel, O. de

Nederlandse taal en cultuur in het buitenland.

Ons erfdeel. 30(1987)4(sept/okt.611-627)

Kritische bespreking van het rapport 'Cultuur zonder grenzen' van de Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid.

Hoewel op sommige punten de inhoud van het rapport aanvechtbaar is, wordt het verslag zeer geschikt gevonden als basis voor verder overleg. (NC)

Wimmers, P.J.

Het Nederlandse nationale en internationale cultuur- en mediabeleid nader bekeken.

S.1.: s.n., 1985. 78 p.: bijl. Met lit.opg.

Doctoraalscriptie Erasmus universiteit Rotterdam.

Aandacht wordt besteed aan doelstellingen en uitgangspunten van het Nederlandse cultuur- en mediabeleid, het MacBride-rapport en de internationale informatie- en communicatiestromen, en het internationale cultuur- en communicatiebeleid van Nederland, toegespitst op de ontwikkelingslanden. (86-139)

Zandbergen, G.

Een nieuw cultureel tijdschrift verdwijnt achter de horizon.

Trefpunt. (1986)10(okt.24-25)

November 1986 verschijnt het nieuwe culturele tijdschrift 'Dutch heights', bedoeld voor personen die in het buitenland in de culturele sector werkzaam zijn (zoals museumdirecties, journalisten, impresario's). Het tijdschrift zal drie keer per jaar verschijnen en aandacht besteden aan de Nederlandse cultuur in brede zin. De distributie zal plaatsvinden via de Nederlandse ambassades in het buitenland. (NC)

Multilaterale culturele betrekkingen

Het buitenlands cultureel beleid van Nederland in multilateraal verband.

Behalve het globale multilaterale beleid waarin de positie van de Raad van Europa en de Unesco aan de orde worden gesteld, betreft de literatuur voornamelijk de voor- en nadelen van het Europese integratieproces, gezien vanuit de diverse kunstdisciplines.

Zaken die aan de orde komen zijn: (onzekerheid over) de bevoegdheden van de Europese Gemeenschap (EG) op het gebied van de cultuur;

bevoegdheidsverdeling tussen de Europese Commissie, het Europese Parlement en de individuele lidstaten; communautair en nationaal beleid en in samenhang daarmee: het subsidiariteitsbeginsel; de inbreng van het Europese Hof van Justitie; politieke, economische, juridische en culturele consequenties van de Europese integratie; de positie van de kleinere EG-lidstaten; de juridische vormgeving van het expliciet bij de EG betrekken van de culturele sector; initiatieven en organisaties op Europees niveau; de betrekkingen met en verhouding tot niet EG-landen; culturele pluriformiteit en nationale culturele identiteit.

Altona, J.

Gevolgen '1992' voor Nederlands cultuurbeleid mistig en ondoorzichtig.

Trefpunt. (1990)1(jan.3-5)

Korte bijdrage n.a.v. de presentatie van een aantal in opdracht van WVC vervaardigde rapporten, waarin de gevolgen van de Europese eenwording in 1992 voor het Nederlandse cultuurbeleid aan de orde worden gesteld. (NC)

Ancona, H. d'

Cultuur zonder grenzen: taal, kunst en recht na '92.

Nederlandse staatscourant. (1990)69(6 apr.4-5)

Tekst van een rede van minister d'Ancona, gehouden op 5 april 1990 bij de opening van het congres 'Cultuur zonder grenzen' dat werd georganiseerd door de faculteiten letteren en rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Groningen. Als men de toenemende spanningen wil opheffen tussen de beginselen waarop cultuurbeleid rust en de feitelijke economisch-juridische doorwerking van het EG-verdrag, is de opname van een aparte cultuurparagraaf in het EG-verdrag niet de enige oplossing. Overzicht van alternatieven. (M90-190)

Ancona, H. d'

De Eerste kamer ligt cultureel dwars.

NRC-handelsblad, 6-6-1987

In mei 1987 weigerde de Eerste kamer mee te werken aan de oprichting van de Europese culturele stichting, omdat men vond dat er genoeg instellingen waren die in EEG-verband culturele zaken behartigen. (M88-345)

Ancona, H. d'

Europese cultuur, méér dan een produkt op de interne markt?

Ars aequi. 38(1989)5(mei.405-410)

Mogelijke bedreiging van de Nederlandse cultuur door de Europese integratie, de juridische grondslag van het voeren van een cultuurbeleid door de Raad van Europa en de Europese gemeenschap, en feitelijke acties van de Europese gemeenschap op het gebied van de cultuur. Europees cultuurbeleid kan weliswaar worden geëntameerd of geïnitieerd door Commissie en Parlement, maar de nationale regeringen geven de doorslag. Nederland zou zich om die reden serieuzer moeten beraden op de vormgeving van cultuurbeleid. (M90-454)

Ancona, H. d'

Europese kaderwetgeving is nodig om cultuurgoed te beschermen:

d'Ancona op congres over Wet op cultuurbeleid.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)6(8 feb.24)

Oorspr. verschenen in: Nederlandse staatscourant. (1989)22(31 jan)

Samenvatting van de inleiding die het Europese parlamentslid d'Ancona hield op het congres 'De verbeelding geregeld' op 27 januari 1989, naar aanleiding van een wetsvoorstel Cultuurbeleid. Europees beleid kan ook op cultureel gebied worden ingevoerd door de Europese commissie en het parlement, maar de nationale regeringen moeten de doorslag geven. Nederland dient zich serieuzer te bezinnen op de vormgeving van een dergelijk beleid, aldus d'Ancona. (NC)

Ancona, H. d', en Y. van Baarle

Plenaire vergadering gaf aandacht aan de Europese cultuur in het licht van de interne EG-markt na 1992.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 20(1989)6(2-8)

Tekst van de toespraken van minister H. d'Ancona (WVC) en van Y. van Baarle (algemeen secretaris Raad voor de kunst), gehouden tijdens de plenaire vergadering van de Raad voor de kunst op 19 december 1989 in Den Haag. De kansen voor een geïntegreerde Europese cultuur en de gevaren voor de eigen cultuur van vooral kleinere lidstaten kwamen aan de orde in de toespraak van de minister. Van Baarle sprak over de positie en het functioneren van de Raad voor de kunst. (NC)

Ancona, H. d', B.A.G.M. Tromp en H.H.G. Post
EG dient culturele autonomie lidstaten juridisch te regelen. Relatie Nederlands en Europees cultuurbeleid blijft ondoorzichtig. Slechts procedures bij Hof kunnen voor duidelijkheid zorgen.

Nederlandse staatscourant. (1989)235(1 dec.4,5)

Tekst van een toespraak van minister H. d'Ancona (WVC) en samenvattingen van toespraken van B.A.G.M. Tromp (universitair hoofddocent politicologie, Leiden) en van H.H.G. Post (universitair hoofddocent volkenrecht en Europees recht, Utrecht). De toespraken zijn gehouden op 30 november 1989 tijdens de presentatie van 'Cultuurbeleid en de Europese markt', de eerste rapportage van een onderzoek dat op initiatief van de minister van WVC is ingesteld naar de gevolgen van het Europa zonder grenzen voor het Nederlandse cultuurbeleid.

Baeten, E.

Podiumkunst in Europa: internationale samenwerking en co-productie. Dl.1: Het kunstbeleid van de Europese gemeenschap en van de Raad van Europa.

Brussel etc.: Vlaams theater instituut etc., 1987. 57 p.: bijl., lit.opg., tab.

Studie, verschenen ter gelegenheid van de 'Informal European theatre meeting' die werd gehouden op 6,7 en 8 november 1987 in het kader van de manifestatie 'Amsterdam culturele hoofdstad van Europa 1987', met het doel als basis te dienen voor een veel meer diepgaande discussie en reflectie over een kunstbeleid in Europa. Aan de orde komen de bevoegdheden van de Europese gemeenschap op cultureel gebied, de acties die door de EG zijn ondernomen in de culturele sector, de EG-begroting voor cultuur, en kanttekeningen bij de huidige gang van zaken. Tevens een inventarisatie en analyse van de culturele acties van de Raad van Europa. (89-561)

Berg, H.O. van den, en M. van Gemert.

Muziek en dans: Nederlands cultuurbeleid en Europese eenwording.

Rijswijk: Ministerie van wvc, 1989. 70 p.: bijl., lit.opg.

De (internationale) positie van het Nederlandse muziek- en dansleven, de directe gevolgen van de Europese eenwording voor met name de gesubsidieerde muziek en dans, en de veranderingen in de politieke en culturele oriëntaties van zowel de individuele landen binnen Europa als van hun 'gezamenlijke cultuur'. (90-016)

Berger, B.

Europa '92 kan geen dissidenten gebruiken.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)32(9 aug.146)

Oorspr. verschenen in: Trouw, 4-8-1989

Ingegaan wordt op de mogelijkheden om het Nederlandse cultuurbeleid te beschermen in het verenigde Europa. (NC)

Berger, P.

Met vaste boekenprijs zijn grote belangen gemoeid.

Trefpunt. (1984)2(feb.17-21)

Op 17 januari 1984 heeft het Europese hof in Luxemburg de zogenaamde 'overeenkomst' inzake de vaste boekenprijs tussen de Vereniging ter bevordering van de belangen des boekhandels en haar Vlaamse zusterorganisatie officieel verboden. Hiermee is een bres geslagen in het systeem van collectieve verticale prijsbinding van boeken. Achtergrond van de vaste boekenprijs, argumenten voor en tegen de invoering en de gevolgen van het recente verbod door het Europese hof. (NC)

Berger, B.

Niet bang zijn voor Europa: d'Ancona wuift zorgen ambtenaren over Nederlandse cultuursubsidies weg.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)49(6 dec.218)

Oorspr. verschenen in: Trouw, 1-12-1989.

Minister d'Ancona acht de zorgen over de overlevingskans van de Nederlandse subsidies voor cultuur ongegrond. De confrontatie met Europa zal de Nederlandse cultuur vooral kunnen verrijken en versterken. (NC)

Bertlein, R.F.

Europa en de eigen culturele identiteit: film op weg naar 1992.

Film- en tv-maker. (1988)288(nov.34-35,37)

Overzicht van de projecten die in het kader van het in 1987 door de EG gestarte MEDIA-programma zijn geïnitieerd om de filmproductie en -distributie in Europees verband te stimuleren. Naast een Europees filmdistributiemodel is op initiatief van de Franse minister van cultuur de instelling van een productiefonds (EURIMAGE) voorgesteld. Met het EAVE-project wordt beoogd filmcoproducties te stimuleren. Doel van EUROAIM is de marktkansen van onafhankelijke producenten te helpen verbeteren, van productie tot en met het uitbrengen en de promotie van films. (NC)

Bertlein, R.

Europese fondsen: van EFDO tot SCRIPT.

Film- en tv-maker. (1989)300(dec.14-15)

Overzicht van een aantal initiatieven om op Europees niveau het filmbedrijf te stimuleren. Adressen van de steunverlenende organisaties. (NC)

Beugels, P.

Europa van de culturen: sluitstuk van de markt of een verblijdende Euterpe?
Ons erfdeel. 32(1989)2(mrt/apr.167-173)

Het politieke denken over de universele betekenis van cultuur en een Europees eenwordingsproces is nog maar nauwelijks op gang gekomen. Cultuur lijkt een bijproduct te zijn van economische wetmatigheden en strenge fiscale regels. Het debat dat een programma voor de cultuur kan opleveren, zou gevoerd moeten worden vanuit een aantal principiële stellingen. Uitwerking van deze stellingen. (NC)

Beugels, P.

Europa-1992 moet culturele verscheidenheid waarborgen.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 20(1988)31(10 aug.162)

Oorspr. verschenen in: De volkskrant, 30-7-1988

Aan de hand van de gedachtenwisseling die plaatsvond tijdens een conferentie van topfunctionarissen uit Brussel en Straatsburg in Ludwigsburg worden de culturele gevolgen besproken van het Europese integratieproces. Aandacht voor de positie van etnische groepen, de verhouding met Oost-Europa en de culturele taak van de televisie. (NC)

Biesheuvel, M.B.W.

Kunst en subsidies.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)46(15 nov.205)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 1-11-1989

Naar aanleiding van een recente beslissing van de Europese commissie over een Griekse filmsubsidieregeling, wordt geconcludeerd dat het binnen de Europese gemeenschap voor de lidstaten mogelijk blijft de eigen filmindustrie of andere kunstvormen te subsidiëren. Wel zijn de marges voor een eigen nationaal subsidiebeleid smaller geworden en kan het EG-recht op dat beleid een corrigerende invloed hebben. (NC)

Bleeker, K.A.M.

Het EG-recht en de leenvergoeding.

Sociaal-economische wetgeving. 37(1989)7(jul.523-532)

Met lit.opg.

Gesteld wordt, dat de in de Welzijnswet opgenomen regeling inzake de leenvergoeding op enkele punten niet in overeenstemming is met het Europese gemeenschapsrecht. Gepleit wordt voor aanpassing van de huidige regeling aan de EG-normen, ofwel het maken van een nieuwe regeling op EG-niveau, ofwel

het toespitsen van de bestaande regeling op het bevorderen van de Nederlandse cultuur in plaats van op het lezen in de Nederlandse taal. (M90-455)

Boer, P. den

Europese cultuur: geschiedenis van een bewustwording: rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van gewoon hoogleraar in de Europese cultuurgeschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam op 5 juni 1989.

Nijmegen: SUN, 1989. 39 p.: afb., krt. Met lit.opg.

Bondige beschrijving van de Europese cultuurgeschiedenis en het ontstaan van het begin van een Europees bewustzijn aan het einde van de 15e eeuw. Het Europees bewustzijn bereikt een hoogtepunt in de 19e eeuw. De Eerste wereldoorlog maakt definitief een einde aan de vanzelfsprekende gelijkstelling van Europa met 'beschaving'. (90-083)

Boogerman, E.

Integratie van Europa dwingt tot culturele coalities.

NRC-handelsblad, 13-3-1990

Verslag van een symposium over Europese integratie en Europese cultuur, georganiseerd door de vakgroep publiekrecht van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Voorstellen ter verbetering van de huidige positie van Nederland zijn onder meer het voeren van een buitenlands cultureel beleid, het sluiten van een nieuw cultureel verdrag tussen Nederland en Vlaanderen, vestiging van een Nederlands cultureel instituut in Brussel, en uitbreiding van het EEG-verdrag met een culturele paragraaf. (M90-349)

Boogerman, E. en M. Huygen

Het Wilhelmusgevoel.

NRC-handelsblad, 10-6-1989

Naar aanleiding van de vraag of Nederland wordt beroofd van zijn nationale identiteit in het Europa zonder binnengrenzen, worden vijf visies gegeven op vijf decennia pseudo-nationalisme. (M89-308)

Breedveld, A.

Commerciële censuur zonder grenzen.

BBKkrant. (1990)197(jul.12)

Voorjaar 1990 werd in Groningen door de Rijksuniversiteit het congres 'Cultuur zonder grenzen: taal, kunst en recht na 1992' gehouden. Overzicht van de in de verschillende inleidingen ingenomen standpunten. De auteur vreest dat Europa 1992 beeldende kunstenaars zal confronteren met verdere afbraak en kaalslag van voorzieningen voor de beroepsgroep. (NC)

Brinkman acht garanties cultuur nodig na 1992.

De volkskrant, 3-11-1988

Minister Brinkman van WVC zal alles in het werk stellen om de eigen Nederlandse cultuur na de Europese eenwording in 1992 te handhaven.
(M88-383)

Brinkman, L.C.

Boekenvak moet primair het nieuwe Europa op oude waarden enten.

Nederlandse staatscourant. (1989)116(19 jun.9)

Tekst van een inleiding, gehouden tijdens de ledenvergadering van de Koninklijke Nederlandse uitgeversbond (KNUB) op 15 juni 1989 in Garderen. Met name culturele en economische aspecten van de Europese eenwording in 1992 en de gevolgen voor de literaire boekenmarkt stonden centraal.

Brinkman, L.C.

Europa '92 noopt tot samenwerking Nederland-Vlaanderen.

Nederlandse staatscourant. (1988)182(20 sept.19)

Tekstweergave van een toespraak gehouden door minister Brinkman van WVC ter gelegenheid van de opening van het nieuwe kantoor van het Algemeen Nederlands verbond (ANV) te Den Haag op 19 september 1988. Te hoog gestemde verwachtingen inzake eenheid tussen Nederland en Vlaanderen stroken niet met de realiteit. Het streven naar eenheid tussen Noord en Zuid moet niet worden afgewezen, maar dient te worden beschouwd in het kader van de Europese eenwording na 1992. Economische en infrastructurele samenwerking kunnen helpen om als klein cultuurgebied aansluiting te blijven houden met Europese ontwikkelingen.

Brinkman, L.C.

Minister Brinkman bij opening filmfestival: economie mag culturele aspecten binnen EG niet overheersen.

Nederlandse staatscourant. (1985)20(29 jan.3)

De mogelijke effecten van EG-activiteiten op het nationale cultuurbeleid moeten nader worden beoordeeld. Het initiatief een multilateraal EG-fonds in te stellen, waaruit ook film- en televisieproducenten kunnen worden gesteund, zou wel eens tot problemen kunnen leiden in verband met de inhoud van het Verdrag van Rome. (M85-580)

Brinkman, L.C.

Vaste boekenprijs voor landen met grensoverschrijdende taal erg belangrijk.

Nederlandse staatscourant. (1987)240(11 dec.4)

Toespraak van minister Brinkman van WVC, gehouden ter gelegenheid van de jaarvergadering van de Koninklijke Nederlandse uitgeversbond (KNUB) op 9

december 1987 in Amsterdam. De bijeenkomst stond in het teken van Europa en het boek.

Brinkman, L.C.

Verdrag van Rome moet nationaal cultuurbeleid waarborgen.

Nederlandse staatscourant. (1988)214(3 nov.2-3)

Tekst van de toespraak die minister Brinkman heeft gehouden op 2 november 1988 tijdens een congres in Leidschendam dat handelde over de ontwikkelingen rond de BTW in het kader van de Europese integratie. Hoewel op talrijke gebieden nauwe samenwerking tussen de lidstaten wenselijk en noodzakelijk wordt geacht, meent de minister dat de Europese commissie het cultuurbeleid van de twaalf lidstaten te veel over een kam scheert. Opname van een culturele paragraaf in het Verdrag van Rome moet waarborgen dat nationaal cultuurbeleid kan worden gehandhaafd. (M89-300)

Brinkman, L.C. en E. van Thijn.

Europese dimensie onmisbaar bij vormgeving van nationale cultuur.

Nederlandse staatscourant. (1987)94(19 mei.2,3,7)

Tekstweergave van twee toespraken, gehouden ter gelegenheid van de officiële start van de manifestatie 'Amsterdam culturele hoofdstad van Europa 1987' op 18 mei 1987.

BTW en cultuur: congresverslag.

Rijswijk etc.: Ministerie van wvc etc., 1988. 68 p.

Met lit. opg.

Teksten van de inleidingen van WVC-minister Brinkman, staatssecretaris Koning van Financiën, de directeur-generaal Europese samenwerking van Buitenlandse zaken R.A. van Swinderen, en B.J.M. Terra, hoogleraar kostprijsverhogende belastingen aan de Rijksuniversiteit Leiden en de Universiteit van Amsterdam. Omzetbelasting bij de beeldende kunsten, de podiumkunsten, musea en bibliotheken. Dit alles mede in het kader van de Europese eenwording. De vraag kwam aan de orde of cultuur vrijgesteld moet worden van de belasting. (89-097)

BTW-tarieven binnen de EG.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 20(1989)4(7)

Advies d.d. 18-7-1989 op een brief van staatssecretaris Koning van Financiën van 30 juni 1989, waarin de Raad voor de kunst op de hoogte wordt gesteld van de stand van zaken m.b.t. de harmonisatie van BTW-tarieven voor culturele prestaties binnen de EG-lidstaten. De Raad vraagt om een bevestiging van de stelling dat de regering streeft naar een zo laag mogelijk BTW-tarief voor cultuur zonder enig voorbehoud, of zonder een speciale appreciatie op onderdelen. (NC)

Bueren, P. van

Brinkman wil zich inzetten voor film-coprodukties in EG.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 18(1986)5(5 feb.43)

Oorspr. verschenen in: De volkskrant, 25-1-1986

Bij de opening van het vijftiende filmfestival Rotterdam deelt minister Brinkman mee twee concrete voorstellen te zullen doen aan de Europese commissie. Het betreft het verleggen van de steun voor filmproductie naar steun voor de distributie van films uit de lidstaten, en het vergemakkelijken van coprodukties door uniformiteit in de regelgeving van de lidstaten. (NC)

Cohen Jehoram, H.

De interne markt en het auteursrecht.

Ars aequi. 38(1989)5(mei.400-417)

In de zomer van 1988 verscheen met vele jaren vertraging 'Groenboek over het auteursrecht en de uitdaging der technologie' van de Europese commissie. Een overzicht van de stand van zaken bij de harmonisatie van de uiteenlopende regelingen van de afzonderlijke lidstaten ten aanzien van het auteursrecht. (M89-262)

Coimbra Martens, A.A.

Verslag namens de Commissie jeugd, cultuur, onderwijs, voorlichting en sport over een nieuwe aanzet voor de communautaire actie in de culturele sector.

Luxemburg: Bureau voor officiële publikaties der Europese gemeenschappen, 1988. 62 p.: bijl. (Verslagen; PE DOC A2-287/88)

Met lit.opg.

Tekst van de ontwerp-resolutie en de toelichting daarop. De resolutie heeft betrekking op onderwijs, talenkennis, de culturele dimensie van de EG, artiesten, jongeren, erfgoed, financiering van de cultuur, sponsoring, de audiovisuele sector, kennis van de cultuur van Europa, boeken, platen, bibliotheken, archieven, verenigingen en stichtingen. (M89-270)

Communautaire actie, De, in de culturele sector; mededeling van de Commissie aan de Raad van 22 november 1977.

Bulletin van de Europese gemeenschappen. (1977)supplement 6(1-28)

Uitwerking van de op 13 mei 1974 in het Europese parlement aangenomen resolutie, waarin wordt aangedrongen op het formuleren van een communautair cultureel beleid. Het betreft de vrije uitwisseling van culturele goederen, de bestrijding van diefstal van deze goederen, het vrije verkeer en de vrijheid van vestiging van werkers op cultureel terrein, de harmonisatie van belastingregelingen, onderlinge aanpassing met betrekking tot het auteursrecht en aanverwante rechten, de monumentenzorg, de ontwikkeling van culturele

uitwisselingen, samenwerking tussen de culturele instituten en het Europees cultureel opbouwwerk. (F7)

Couwenberg, S.W.

Culturele zelfonderschatting: in de EG is Nederlandse identiteit zeer kwetsbaar.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)2(11 jan.7)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 31-12-1988

Pleidooi voor het vinden van middelen om het besef te versterken dat Nederland en Vlaanderen deel uitmaken van een algemeen-Nederlandse cultuur, zodat beide landen in een geïntegreerd Europa meer gewicht krijgen tegenover de omringende culturen. (NC)

Couwenberg, S.W.

Is er nog toekomst voor onze Nederlandse cultuur?

Neerlandia. 94(1990)3(jun.98-104)

Beschouwing over de positie van de Nederlandse en Vlaamse taal en cultuur met het oog op de Europese eenwording in 1992. Pleidooi voor een culturele paragraaf in het EEG-verdrag, waarin de culturele pluriformiteit in de EG expliciet wordt ondersteund en gewaarborgd. (M90-307)

Dankert, P.

Europese integratie en culturele samenwerking.

Maatschappijbelangen. 154(1990)6(jun.165)

De staatssecretaris van Buitenlandse zaken acht afscherming van een sector van nationaal handelen (bijvoorbeeld de culturele sector) tegen de invloed van de Europese integratie ongewenst. Wel moeten de raakvlakken van gemeenschaps- en nationaal handelen, ook op cultureel terrein, worden onderzocht. Op Europees niveau dienen zo nodig de bevoegdheden en verantwoordelijkheden te worden verduidelijkt. Uitgangspunt daarbij moet volgens de staatssecretaris het subsidiariteitsbeginsel zijn: de EG treedt slechts dan regelend op wanneer het gaat om taken die beter gemeenschappelijk kunnen worden behartigd. (M90-298)

Dewael, P.

Een cultuurbeleid voor de jaren 90.

Liberaal reflex. 10(1989)4(dec.42-52)

Ideeën van de Belgische gemeenschapsminister van cultuur over een toekomstig cultuurbeleid voor Vlaanderen, mede gericht op Europa '92. De minister pleit onder andere voor nauwere culturele samenwerking met Nederland. (NC)

Dumont, G.H.

De actie van de Europese gemeenschap in de culturele sector.

Luxembourg: Bureau voor officiële publikaties der Europese gemeenschappen, 1980. 33 p., lit. opg. (Europese documentatie; nr. 3)

De culturele dimensie van Europa; grenzen en oogmerken van een gemeenschappelijk optreden in de culturele sector; de bescherming van het culturele erfgoed; ontwikkeling van culturele uitwisselingen; bestrijding van diefstal van en clandestiene handel in kunstwerken; vrije uitwisseling van cultuurgooederen; wettelijke voorschriften over het auteursrecht en aanverwante rechten; bescherming van de beoefenaren van het kunstambacht; cultureel opbouwwerk en cultuurindustrie. (F7)

Dunk, H.W. von der

Wat Europa aan Nederland verschuldigd is.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 20(1988)42(26 okt.212-213)

Oorspr. verschenen in: De volkskrant, 21-10-1988

Tekst van een lezing, gehouden tijdens een bijeenkomst die werd georganiseerd door de Stichting literaire activiteiten Amsterdam. Aan de orde komt onder meer het vraagstuk van de toekomst van de eigen Nederlandse cultuur in een geïntegreerd Europa. (NC)

EG: de filmmakers hoeven zich niet ongerust te maken.

NRC-handelsblad, 16-9-1988

Volgens functionarissen van het EG-directoraat-generaal Mededinging zullen ook in een verenigd Europa de subsidiestelsels voor nationale filmculturen kunnen blijven bestaan. (M80-339)

Empel, M. van

Advies aan de Nederlandse taalunie inzake de EEG-rechtelijke aspecten van een vaste boekenprijs = An opinion for the Nederlandse taalunie concerning the community law aspects of a fixed book price = Avis ... livre.

's-Gravenhage: Stichting bibliographia Neerlandica, cop. 1990. 130 p.: bijl. (Voorzeten Nederlandse taalunie; 25)

Met tekst in drie talen.

Op grond van economische en culturele argumenten lijken er uit EG-rechtelijk oogpunt geen redenen te bestaan om zich te verzetten tegen een beleid van de Nederlandse taalunie, dat is gericht op het veiligstellen van een fijnmazig distributiepatroon van boeken binnen het Nederlandse taalgebied via een systeem van vaste boekenprijzen. Als een dergelijk beleid op nationaal niveau is toegestaan, is niet in te zien waarom het op het niveau van een ruimer territorium zou worden verboden. (90-149)

Europa / (met bijdragen van) J. Nijssen, E. van Eeden ...
(et al.).

Boekblad. 156(1989)17(28 apr.8-29)

Themagedeelte over de gevolgen van de Europese eenwording in 1992 voor de boekenmarkt, de vaste boekenprijs, het auteursrecht en het subsidiebeleid. Visie van M. van Vollenhoven, secretaris van de Vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels, de KNUB en enkele uitgevers en importeurs.

Overzicht van boeken over de interne Europese markt. Aandacht voor 'Europa 1992' in de buitenlandse vakbladen en de nieuwe media in 1992.

Europa en de cultuur: een keuze uit de literatuur.

Rijswijk: Ministerie van wvc, 1989. 19 p. (Literatuurlijst; nr. LL963) (89-442)

Europa en de media: een keuze uit de literatuur.

Rijswijk: Ministerie van wvc, 1989. 17 p. (Literatuurlijst; nr. LL962) (90-274)

Europa, Europa: manifestatie van 9 tot en met 14 mei, Shaffy theater.

Amsterdam: Shaffy theater [etc.], 1989. 12 p.; afb. Speciaal nummer van: Shaffy bulletin. 15(1989)5(mei)

Artikelen van M. van Galen Last, S. Austen en K. Dittrich van Weringh over de Europese culturele samenwerking en de Nederlandse culturele identiteit. Ook de verhouding tussen Oost- en West-Europa komt aan de orde. (M89-275)

Europa 1992 en het Nederlandse subsidiestelsel: gevolgen zijn nog onzeker.

Kunstenkrant. 12(1988)7/8(okt/nov.12-14)

Korte beschrijving van de mogelijke consequenties van de Europese eenwording in 1992 voor subsidiëring van de kunsten in Nederland. (NC)

European horizons: cultural property in 1992.

Museums. 41(1989)3(186-187)

Culturele samenwerking tussen de EG-lidstaten. Toepassing van art. 36 van het Verdrag van Rome inzake de bescherming van het cultureel erfgoed en verwachtingen t.a.v. de interpretatie van dit artikel door de Europese commissie na 1992. (NC)

Europees vertalingenproject.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 18(1987)5(13-16)

Positief advies van 10 september 1987 n.a.v. een plan van de Europese commissie een vertalingenproject op te zetten. Het project kan leiden tot verbetering van de sociaal-economische positie van vertalers. Gepleit wordt voor een uniform vertaaltarief waarbij de Nederlandse normen (momenteel de hoogste in Europa) als richtsnoer kunnen gelden. De Stichting voor vertalingen zou samen met de Nederlandse taalunie een bijdrage kunnen leveren aan de organisatie van het project. (NC)

Europees vertalingen project.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 20(1989)(4-5)

Advies van 3 augustus 1989 over een conceptlijst met titels van literaire boekuitgaven die representatief zijn voor de Nederlandse cultuur en die in aanmerking komen voor vertaling in het kader van het Europees vertalingen project. De Raad voor de kunst doet voorstellen voor uitbreiding van de lijst met namen van auteurs van kinder- en jeugdliteratuur en hun te vertalen werk. Een onafhankelijke commissie met deskundigen uit de EG-lidstaten dient ten hoogste twee maal per jaar bijeen te komen en aanvragen van uitgevers te beoordelen op subsidiabiliteit. (NC)

Europese integratie en Europese cultuur / (met bijdr. van) C.A.O. van Nieuwenhuyze ... (et al.).

Civis mundi. 29(1990)1(feb.1-38)

Speciaal nummer met de volgende bijdragen: Nieuwe belangstelling voor de Europese beschaving (C.A.O. van Nieuwenhuyze), Is er een Europese politieke cultuur? (S.W. Couwenberg), de Europese gemeenschap en de cultuur (J.J.M. Penders), Onze Europese identiteit in het geding (J. de Visscher), Beleidsbetekenissen van de culturele verscheidenheid binnen Europa (J. Berting), Culturele coëxistentie in Europa (M. Mourik), Europa, economisme en de media (E.C.M. Jurgens), Beklemde cultuur in Europese markt (P. Beugels), Staat, cultuur en Europese integratie (A.M. Bevers), Zonder cultuur wordt Europa niets (W. Kuijpers). (M90-456)

Europese integratieproces, Het: gevolgen op sociaal en cultureel terrein in Nederland.

's-Gravenhage: Harmonisatieraad welzijnsbeleid, 1989. 69 p.

(Signalement; nr. 30) Met lit. opg.: p. 66-69

Uitgaande van de vraag of de 'regie' van het streven naar eenwording langs de weg van de economie niet te eenzijdig is omdat die ertoe leidt dat specifieke waardenoriëntaties en doelstellingen op sociaal en cultureel terrein in de knel zullen komen, wordt een beschrijving gegeven van een aantal sociale en beleidsmatige consequenties van de Europese integratie voor onder meer het culturele terrein. Ingegaan wordt op de bevoegdheden van de EG op dit terrein, de betekenis van bestaande en voorgestelde EG-regelingen en programma's en op de reacties van de Nederlandse overheid. (90-512)

Europese literaire prijzen.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 20(1989)5(2-3)

Advies van 19 september 1989 over de instelling van twee nieuwe literaire prijzen voor auteurs en vertalers en de richtlijnen voor toekenning hiervan. De Raad voor de kunst stemt in met het voornemen en doet voorstellen voor de

samenstelling van de jury en de procedure inzake de selectie van Nederlandse kandidaten. Gepleit wordt voor een Europese prijs voor kinder- en jeugdliteratuur, om het lezen door jongeren in EG-verband te bevorderen. (NC)

Eyffinger, M.

Europa '92.

Den Haag: RABIN, 1989. 27 p.: bijl., fig., tab. (RABIN mededelingen; speciale uitgave)

Een overzicht van de stand van zaken (juni 1989) met betrekking tot de EG-regelgeving op het voor de RABIN relevante gebied van bibliotheekwezen en informatieverzorging. Daarbij wordt met name ingegaan op de informatie- en telecommunicatiemarkt, het midden- en kleinbedrijf, de BTW-harmonisatie, overheidsopdrachten, copyright, vrij verkeer personen, en op de economische implicatie en culturele pluriformiteit. (90-092)

Fierstra, M.

Het Europees recht en de verticale boekenprijzen.

Ars aequi. 33(1984)12(dec.700-705) Met lit. opg.

Ingegaan wordt op de positie van 'cultuur' binnen het door de EEG-lidstaten gesloten samenwerkingsverdrag; het verbod op kwantitatieve handelsbeperkingen tussen de lidstaten; het kartelverbod; mogelijke toekomstige ontwikkelingen inzake de verkoop, im- en export van boeken binnen de EEG. (84-584)

Film and tv productions in the less wide-spread languages: economic and cultural perspectives on production and distribution issues in a multilingual European market: September 29/30 1988 Amsterdam: Final seminar report Netherlands cinematographic association within the framework of the European cinema and television year 1988.

Amsterdam: Netherlands cinematographic association, 1988. VI, 58 p.: bijl.

Verslag van het seminar. In een aantal redevoeringen wordt ingegaan op de mogelijkheden en moeilijkheden rond het produceren van film- en televisieprogramma's voor een meertalige Europese markt. Het wordt van cultureel en economisch belang geacht de verscheidenheid en continuïteit van de filmproductie in alle Europese landen te waarborgen, zowel binnen als buiten de EG. (89-112)

Film en vismarkt.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 20(1988)37(21 sept.191)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 14-9-1988

Redactioneel commentaar op het manifest dat Nederlandse filmmakers minister Brinkman hebben aangeboden, waarin zij hun bezorgdheid kenbaar maken over het voortbestaan van de Nederlandse filmkunst in een verenigd Europa.

De opvatting van de filmmakers dat film niet mag worden beschouwd als louter economische activiteit, wordt volledig onderschreven.

Het criterium 'typisch Nederlands' dat voor subsidiëring wordt gehanteerd, wordt echter zeer dubieus en opportunistisch geacht. (NC)

Film, De, in Europa.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 11(1980)6/7(jun/jul.8-9)

Advies d.d. 19 mei 1980 van de Afdeling media en letteren met conclusies en aanbevelingen ten aanzien van de problematiek van het Europese filmbeleid. Er moet een overleginstantie in het leven worden geroepen met onafhankelijke, deskundige leden.

Bestaande internationale contacten moeten worden geëvalueerd en wellicht gebundeld om te komen tot een nieuwe taakverdeling. (NC)

Film, De, in Europa / (met bijdragen van) R.J. Jarrett ... (et al.).

Nieuw Europa. 14(1988)3(sept.97-134)

Themanummer met bijdragen over het Europese jaar van de film en de televisie, het MEDIA-programma (een initiatief van de Europese gemeenschap om de ontwikkeling van de audiovisuele software-industrie in Europa te stimuleren), steunregelingen voor Nederlandse films, de filmindustrie in Europa, coproducties en technologische ontwikkelingen die van invloed zijn op het toekomstig Europees mediabeleid. (M88-379)

Filmkeuren in Europees perspectief: Europa 1992 / bijdr. van C.N. Crans ... (et al.).

's-Gravenhage: De Nederlandse filmkeuring, 1989. 24 p.

Brochure ter gelegenheid van de afscheidsbijeenkomst van de heer G.W. Ooms als secretaris-directeur van de Nederlandse filmkeuring op 20 april 1989.

Lezingen over de filmkeuring in Duitsland, Engeland, Frankrijk, Zweden en Nederland. (89-282)

Fleerackers, J.

De toekomst van onze taal wordt in Brussel bepaald.

Neerlandia. 93(1989)3(jul.129-133)

Weergave van een toespraak, gehouden tijdens een bijeenkomst van de Nederlandse maatschappij voor nijverheid en handel, over de positie van de Nederlandse taal en cultuur in het toekomstige Europa. (M90-458)

Fuchs, R.

Beeldende kunst: Nederlands cultuurbeleid en Europese eenwording.

Rijswijk: Ministerie van wvc, 1989. 20 p.: bijl.

Ingegaan wordt op de vraag op welke wijze de regelgeving van de Europese interne markt na 1992 de beoogde effecten van het Nederlandse nationale kunstbeleid kan verstoren. (90-012)

Geens, G. en R.F.M. Lubbers

Vlaams-Nederlandse samenwerking in Europees perspectief. De plaats van de Nederlanden in het Europa van na 1992.

Neerlandia. 93(1989)3(jul.117-128)

Beknopt verslag van de jaarlijkse conferentie van het Algemeen Nederlands verbond (ANV) over 'de plaats van de Nederlanden in het Europa van na 1992' (Brussel, 22 mei 1989). Tekst van twee inleidingen die tijdens deze conferentie werden gehouden. (M90-459)

Geraerds, I.

Books and literacy in Europa: bezorgdheid rond de meest kostbare traditie: lezen.

Trefpunt. (1987)12(dec.14-16)

Van 26-29 oktober 1987 is in Amsterdam een conferentie gehouden met als thema 'Books and literacy: a response to new developments'. Doel was concrete aanbevelingen te formuleren voor een toekomstig nationaal en Europees beleid op het terrein van de boekenmarkt, vertalingen, de relatie boeken-media en leesbevordering. Enkele passages uit de toespraak van de Italiaanse schrijver U. Eco. (NC)

Glavimans, A.

Naar een Europese cultuurgemeenschap.

Europese gemeenschap. (1973)163(nov.20-23)

Bespreking van de inhoud van een memorandum van de EG-commissie aan de Raad van ministers van de Europese gemeenschap betreffende gemeenschappelijke actie op het gebied van de cultuur.

De mogelijke totstandkoming van een Europese ministerraad van bewindhebbers die zich met culturele zaken moeten bezighouden wordt toegejuicht. (F7)

Groenboek over het auteursrecht en de uitdaging der technologie: problemen op het gebied van het auteursrecht die een onmiddellijke aanpak behoeven:

mededeling van de Commissie van de Europese gemeenschappen.

Luxemburg: Bureau voor officiële publikaties der Europese gemeenschappen, 1989. VI, 237 p.: tab. (Documenten; com (88 172 def.) Met lit. opg.

Piraterij, het thuiskopiëren van geluids- en audiovisueel materiaal; het vraagstuk van verspreidings- en verhuurrechten op geluids- en video-opnamen; de wettelijke bescherming van computerprogramma's; de juridische problemen i.v.m. de exploitatie van gegevensbanken en de externe aspecten van auteursrechtelijke bescherming. (M89-271)

Gulliver: Europees kunstenaars forum 1987 Gulliver / samenst. en red. S. Austen ... (et al.); vert. in het Engels M. Claevers; vert. in het Frans A. Jourdan; vert. in het Duits R.F. Bertlein.

Amsterdam: s.n., 1987. 55 p.: afb.

Verslag van het Europese kunstenaars forum (EFK) dat van 10 tot 14 december 1987 in Amsterdam gehouden werd, onder meer over de vragen: bestaat er zoiets als een Europese cultuur en gaat eenwording ten koste van veelzijdigheid. (88-394)

Harmonisatie BTW-tarieven.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 20(1989)3(18-19)

Advies van 5 april 1989 over de voorgenomen harmonisatie van BTW-tarieven binnen de EG en de mogelijke consequenties hiervan voor de kunst- en cultuursector. Een speciale EG-werkgroep is belast met het uitwerken van een voorstel. De Raad voor de kunst heeft redenen om er niet geheel zeker van te zijn dat binnen deze werkgroep een juiste definitie van het begrip 'culturele activiteit' zal worden gebruikt. Met name voor de sector film zou dit tot gevolg kunnen hebben dat deze onder het hoge BTW-tarief komt te vallen. (NC)

Honout, J.

Letteren: Nederlands cultuurbeleid en Europese eenwording.

Rijswijk: Ministerie van wvc, 1989. 48 p.

Behandeling van cruciaal geachte thema's: marktvergroting, vaste boekenprijs, BTW-tarief, non-discriminatie en taal, en een communautair boekenbeleid.

Schets van een scenario voor het literaire boekenvak, waarin aan de orde komen: auteurs, uitgevers, distributie, in- en uitvoer, boekhandels, bibliotheken en lezers. (90-010)

Hosman, H.

Straks komt een Duitser hier subsidie halen.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)5(1 feb.21-22)

Oorspr. verschenen in: De volkskrant, 20-1-1989

Beschouwing over de consequenties van de eenwording van Europa voor de Nederlandse filmproductie. (NC)

Houet, L.

Laat die kaas toch weg.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)41(11 okt.182)

Oorspr. verschenen in: De volkskrant, 6-10-1989

Het gevaar van de Europese eenwording in 1992 is de gedachte dat kunst hetzelfde is als koopwaar, vinden J. Blokker, voorzitter van het Productiefonds voor de Nederlandse film, en K. Dittrich, Abteilungsleiter van het Goethe-Institut in München. (NC)

Houte, N. van

Over kazen en mandarijnen: hoe alles kan in het kader van de groot-Europese gedachte.

Toneel teatraal. 110(1989)1(jan.32-35)

Beschrijving van de 'ontmoeting' te Rome eind 1988 tussen de Amsterdamse toneelschool en de Romeinse.

Academia nazionale d'arte drammatica 'Silvio d'Amico'.

Achterliggende gedachte: een Europees netwerk van theaterscholen die via uitwisselingsprogramma's hun culturele bijdrage wensen te leveren aan de eenwording in 1992. Vergelijking van beide theaterscholen. (NC)

Itterbeek, E. van

Het culturele Europa: een pijnstillertje?

Kultuurleven. 56(1989)4(mei.78-79)

In de totale begroting van de Europese gemeenschap wordt slechts 0,01 % aan cultuur besteed. Gevreesd wordt, dat door toedoen van de Europese schaalvergroting in 1992 de cultuur in een volkomen afhankelijkheidspositie tegenover de economie komt te staan.

De EG zal rekening moeten houden met het feit dat verdere commercialisering van de cultuur zal leiden tot een nog meer vervlakkende consumptiecultuur. Ook de vrije informatie-uitwisseling in de EG-lidstaten zal onder grote druk komen te staan. (M89-171)

Jong, J.

Toneel: Nederlands cultuurbeleid en Europese eenwording.

Rijswijk: Ministerie van wvc, 1989. 32 p.: bijl.

Studie naar de gevolgen van een voortschrijdende Europese eenwording voor het toneelbestel. Beschrijving van de Nederlandse toneelpraktijk (vormen van subsidie, fondsen, distributie en afname); inhoudelijke en beleidsaspecten, getoetst aan de op Europese uitgangspunten gebaseerde regelgeving. (90-011)

Jong, H.W. de

De boekenprijs: hoe lang voor Lang?

Economisch-statistische berichten. 70(1985)3497(13 mrt.243)

Het Europese Hof van justitie heeft onlangs bepaald dat een (EG-) lidstaat uitgevers en deponerende importeurs mag verplichten een vaste boekenprijs in te stellen voor wederverkoop 'en detail', mits aan het vrije handelsprincipe binnen de EG niet wordt getornd. Er blijken diverse mogelijkheden tot 'ontduiking' van deze bepaling te zijn, onder meer doordat het een stelsel van individuele verticale prijsbinding betreft dat slechts van toepassing is voor de nationale productie op de nationale boekenmarkt. Gepleit wordt daarom voor internationalisering. (M85-461)

Jurgens, E.

De ongewenste culturele neveneffecten van '1992'.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)52(28 dec.231)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 18-12-1989

Geconstateerd wordt dat de lidstaten te zeer afhankelijk zijn van de wijze waarop het Hof van justitie in Luxemburg het EG-recht uitlegt, in plaats van - zoals het behoort te zijn - dat men zich kan baseren op democratisch genomen beslissingen van wetgevers en verdragsluiters. Er wordt voor gepleit niet lijdzaam de rechtspraak van het Europese hof af te wachten, maar cultuur als beleidsdoelstelling op te nemen in het EEG-verdrag, met duidelijke bevoegdheden voor de nationale cultuurgemeenschappen. Dan heeft ook het Hof een rechtsgrondslag om culturele waarden in specifieke omstandigheden hoger te stellen dan economische. (NC)

Kerkhoven, M. van

Kunstenaars spinnen een ander Europa: een multidisciplinaire tegenstroom bij een economisch verschijnsel.

Notes. (1989)12(dec.6-10)

Bijdrage over de gevolgen van de Europese eenwording in 1992 voor de dans. Met name wordt ingegaan op de culturele diversiteit van de afzonderlijke lidstaten, de positie van de dans ten opzichte van die van andere kunstsectoren en de rol van de kunst in een verenigd Europa als 'noodzakelijk tegenwicht voor het Europa van de ondernemers'. (NC)

Koning, J.

Nog geen duidelijke keus voor b.t.w.-regime op kunstuitingen.

Nederlandse staatscourant. (1988)214(3 nov.2-3)

Tekst van een toespraak van staatssecretaris Koning op het congres 'BTW en cultuur' op 2 november 1988. De staatssecretaris acht meer vrijheid voor de lidstaten op het terrein van BTW-vrijstellingen wellicht aantrekkelijk. Een niet volledige fiscale harmonisatie zal toch nauwelijks invloed hebben op de internationale concurrentieverhoudingen.

Korteweg, A. en G. Brugmans.

'Europa 1992' en de gevolgen voor de dans.

Notes. (1989)9(sept.6-14,16-19)

Themagedeelte met een beknopt verslag van het Festival van Montpellier, waar de ontwikkeling van de dans in Groot-Brittannië, België en Nederland centraal stond; de tekst van een lezing die tijdens dit festival werd gehouden over de gevolgen van de Europese eenwording voor de podiumkunsten; een bijdrage waarin de eigen 'culturele identiteit' van de Nederlandse dans uiteen wordt gezet. (NC)

Krevelen, L. van

Tussen cultuurpolitiek en economisch opportunisme.

Boekblad. 156(1989)17(28 apr. 26-27, 29)

Over de noodzaak van een uniforme of geharmoniseerde wetgeving voor auteursrecht binnen de Europese gemeenschap. (NC)

Kroon, P.

Is er een toekomst voor de Europese animatiefilm? 'This is business, not art'.

Film- en tv-maker. (1989)293(apr.7-8)

Half februari 1989 organiseerde de European association of animation film (EAAF) in Brussel een conferentie over de produktie van animatiefilms in Europese landen en de concurrentiepositie van de Europese animatiefilm ten opzichte van Amerika en Japan. Beschermende maatregelen voor de Europese filmproduktie lijken in dit verband noodzakelijk. Korte samenvatting. (NC)

Kuipers, W.

Meer misère dan grandeur.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)52(28 dec.230)

Oorspr. verschenen in: De volkskrant, 22-12-1989

De gevolgen van het Europa zonder grenzen voor de Nederlandse cultuur, en een pleidooi voor een culturele verdragsorganisatie. (NC)

Kultur-Markt Europa: Jahrbuch für europäische Kulturpolitik / hrsg. von S.

Austen, M. Haerdter und O. Schwencke; red.: H. Cornel; Internationale culturele stichting; Kulturpolitische Gesellschaft.

Köln: Volksblatt, 1989. 285 p. Met lit.opg.

Vanuit verschillende standpunten en ervaringen wordt gepleit voor een voorzichtige en niet-centralistische omgang met de cultuur in Europa. (90-316)

Kulturstadt Europas, Die: Kulturfest oder Festivalkultur?

Zeitschrift für Kulturaustausch. 38(1988)4(461-599)

Themanummer over culturele samenwerking in Europees verband met bijdragen over de jaarlijkse manifestaties 'Culturele hoofdstad van Europa' in 1985 (Athene), 1986 (Florence), 1987 (Amsterdam), 1988 (Berlijn), 1989 (Parijs), en 1990 (Glasgow) en enkele festivals en evenementen die in het kader van deze manifestaties hebben plaatsgevonden. Bijdrage over de lokale culturele zender in Amsterdam. (NC)

Kunst en cultuur op weg naar Europa 1992: [met bijdr. van]

J. Janse ... [et al.].

Kunstenkrant. 13(1989-90)11(dec/jan.4-21)

Bijdragen van beleidsmedewerkers van de Kunstenbond waarin zij elk voor hun eigen werkterrein terugkijken op het gevoerde beleid en vooruitblikken naar het toekomstige beleid. (NC)

Kunst- en cultuurbeleid in Europa / kernred. Chr. L. Baljé ... (et al.).

Den Haag: Europese beweging in Nederland, 1985. 68 p.

Speciaal no. van: Nieuw Europa. 11(1985)3/4(sept/dec.77-144)

Lit. opg.: p. 140-143

Artikelen over het kunst- en cultuurbeleid van de lidstaten van de Europese gemeenschap. Tevens zijn er bijdragen over culturele samenwerking als complementering van het EG-beleid, en over het cultuurbeleid van de Raad van Europa. (85-344)

Lannoo, K.

Het cultuurbeleid van de Europese gemeenschappen: intenties en realisaties.

Kultuurleven. 54(1987)4(mei.371-377)

Beschouwende evaluatie van het sinds de Tweede wereldoorlog door de Europese gemeenschap gevoerde cultuurbeleid. (M88-155)

Leopold, C.

Waar vind ik kennis over glas in lood?

Trefpunt. (1985)6/7(jun.26-27)

Congresverslag over de opzet en organisatie van een informatie- en documentatiesysteem ten behoeve van beheerders van monumenten in Europees verband. In dit systeem moeten gegevens worden opgenomen over het restauratieambacht en over de praktische uitvoering van restauratiewerkzaamheden. Besloten is eerst te inventariseren wat er op dit terrein in de afzonderlijke EG-lidstaten al gebeurt. (NC)

Leybaert, W.

Vaste boekenprijs versus culturele verpaupering.

Dietsche warande & belfort. 131(1986)5(jun.337-345)

De totstandkoming van een wettelijke regeling van de vaste boekenprijs in nationaal en Europees verband. In principe zou elke EG-lidstaat zijn eigen boekuitgaven kunnen beschermen door het tot stand brengen van een wettelijk stelsel van verticale prijsbinding, zodat uitgevers voor hun uitgaven vaste prijzen zouden kunnen bepalen. Deze prijsbinding zou vervolgens binnen de EG kunnen worden doorgetrokken, en worden toegepast op de boekenimport vanuit andere lidstaten. De in het land van oorsprong vastgestelde prijs zou via een omrekeningsleutel door het land van bestemming kunnen worden bepaald. (M87-079)

Linden, P.R.H.M. van der

Opheffing van Europese grenzen mag culturele identiteiten niet schaden.
Nederlandse staatscourant. (1988)136(18 jul.2)

Tekst van een toespraak gehouden door staatssecretaris Van der Linden van Buitenlandse zaken in Brunssum bij de start van de Europese dag op 15 juli 1988. Gewezen wordt op de noodzaak van vertaling van de EG-besluitvorming naar de burgers. Het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en consumentenorganisaties zullen directer moeten worden geïnformeerd over de betekenis en gevolgen van de Europese besluiten. De inzet van de EG moet gericht zijn op meer eenheid op financieel en economisch gebied, een gemeenschappelijk optreden 'naar buiten' en erkenning en stimulering van de eigen culturele identiteit van de lidstaten. (M89-299)

Linthorst, G.

Film in Nederland.

Ons erfdeel. 32(1989)4(sept/okt.513-520)

Beschouwing over de Nederlandse filmproductie en over de vraag of deze voldoende 'eigen identiteit' heeft om zich in Europees verband te kunnen handhaven na openstelling van de grenzen in 1992.

Linthorst, G.

Ryclef Rienstra wordt directeur van Europees productiefonds: 'Iedereen vreest de Europudding'.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)25(21 jun.119-120)

Oorspr. verschenen in: De volkskrant, 15-6-1989.

Verslag van een interview met de voormalige directeur van het Fonds voor de Nederlandse film. Diversiteit van de Europese culturen zal niet leiden tot een interessant eenheidsproduct, en de angst voor Europese integratie is reëel. (NC)

Loman, J.M.E., K.J.M. Mortelmans en H.H.G. Post

De Europese gemeenschappen en cultuurbeleid: een juridische analyse.

Zeist: Kerckebosch, 1989. 178 p.: bijl., lit.opg., reg., tab.

Rapport, opgesteld op verzoek van het Ministerie van wvc, waarin de relatie wordt besproken tussen het EEG-recht en het Nederlandse cultuurbeleid. Aan de orde komen de mogelijke belemmeringen van het nationale cultuurbeleid door het EEG-recht, de vraag of argumenten van nationaal beleid een uitzondering kunnen vormen op de regels van het EEG-verdrag en of Nederlands cultuurbeleid zo'n uitzondering zou kunnen zijn. Daarna worden het subsidiebeleid van de Europese instellingen besproken en de richtlijnen, uitgevaardigd door de Brusselse instellingen. Vanuit een financieel-economische hoek wordt ingegaan op het Europees sociaal fonds en het Europees fonds voor regionale ontwikkeling. (89-626)

Maas, P.F.

De Nederlanden in het Europa der toekomst.

Neerlandia. 94(1990)1(feb/mrt.3-8)

Beschouwing over de positie van de Nederlandse taal en cultuur in Europees verband en de perspectieven ten aanzien van een 'groot-Nederlandse' cultuurpolitiek (Benelux-landen). (M90-215)

Mali, H.J.M.

Amateuristische kunstbeoefening en kunstzinnige vorming: Nederlands cultuurbeleid en Europese eenwording.

Rijswijk: Ministerie van wvc, 1989. 36 p.: bijl.

Met als uitgangspunt de bestaande situatie, wordt gezien of de beginselen van de Europese interne markt doorwerking vinden in het nationale beleid ten aanzien van kunstzinnige vorming en amateuristische kunstbeoefening. Tevens wordt ingegaan op de mogelijke gevolgen als de eenwording zodanige financiële consequenties zal krijgen dat diep zou worden ingesneden in de bestaande subsidieregelingen. (90-014)

Marché commun, Le, et le marché de l'art: journée d'études organisée par l'Institut d'études européennes, Bruxelles, 1er Mars 1982 / publié sous la direction de M. vanden Abeele. Bruxelles: Editions de l'Université libre de Bruxelles, 1982.

119 p: bijl. Met lit. opg.

Verslag van een conferentie over een aantal richtlijnen die de EEG heeft opgesteld om de uitwisseling van kunstwerken en kunstenaars te vergemakkelijken. Toch zijn er altijd nog administratieve of fiscale belemmeringen. Voorstellen om deze belemmeringen te verminderen. (84-532)

Maupertuus, A. de

Europees beleid verlamt het idealisme.

NRC-handelsblad, 17-4-1977.

Eerste artikel in serie van twee over de spanningen die zijn ontstaan tussen de vergroting en verdieping van de Europese gemeenschappen en de roep om (meer) culturele en/of politieke vrijheid in de verschillende regio's van de EG-landen en de wens tot behoud van de eigen identiteit op nationaal niveau. (M90-039)

Maupertuus, A. de

Perspectief van 'menselijk' Europa kwijnt.

NRC-handelsblad, 8-4-1977

Vervolg op het artikel uit het NRC-handelsblad van 7 april 1977: Europees beleid verlamt het idealisme. (M90-040)

Mededeling van de Commissie aan de Raad over de actie op boekengebied.

Brussel: Commissie van de Europese gemeenschappen, 1985. 22 p.

(Documenten)

De inrichting van een Europese ruimte van het boek is een belangrijke doelstelling en een essentieel aspect van de communautaire actie in de culturele sector. Het uiteindelijke doel is dat de boeken in de Gemeenschap gemakkelijker kunnen worden geschreven, gepubliceerd, verkocht en gebruikt. (86-101)

Mortelmans, K.J.M.

Het vrij verkeer van personen, talenkennis van EEG-onderdanen en culturele identiteit.

Ars aequi. 39(1990)5(mei.301-310)

Bespreking van een uitspraak van het Hof van justitie van de Europese gemeenschappen, die de relatie betreft tussen het vrij verkeer van personen (werknemers) en de culturele identiteit van een lidstaat, met het accent op de taal. Met name het vraagstuk van de culturele identiteit van een lidstaat als mogelijke exceptie bij beperkingen die de EG aan een land stelt, komen aan de orde. (M90-460)

Mourik, M.

Confederatie kan bestaansrecht ook nu nog bewijzen.

NRC-handelsblad, 18-9-1990

Verschillen tussen de staatsvormen 'federatie' en 'confederatie' en de omstandigheden waarin de keuze van een van beide belangrijke voordelen zou hebben. Een breed Europees cultureel samenwerkingsverband zou niet anders dan de vorm van een confederatie kunnen hebben, met als kern bij voorkeur de Raad van Europa te Straatsburg, aldus de auteur.

Mourik, M.

Culturele coëxistentie in Europa.

Maatstaf. (1989)10(okt.2-13)

Pleidooi voor het handhaven en versterken van de culturele identiteit van Nederland binnen een verenigd Europa, onder meer door middel van een Europees cultureel handvest. Deze gedragscode zou de rechten en plichten moeten regelen van de Europese partners, hun onderlinge culturele contacten, en hun relatie met de organen van de Europese gemeenschap. (M90-079)

Mourik, M.

d'Ancona's cultuurtheorie op zand gebouwd.

NRC-handelsblad, 1-8-1990

Kritische bespreking van de opvattingen van de minister van WVC over een nationale en Europese cultuur en over een Nederlands cultuurbeleid in een geïntegreerd Europa.

Mourik, M.

Europese culturele coëxistentie: een culturele confederatie met een handvest.

Europa periodiek. 6(1989)3(nov.7-8)

Samenvatting van enkele hoofdstukken uit het boekje 'Culturele coëxistentie' van M. Mourik, uitgegeven door de Boekmanstichting te Amsterdam. Aan de orde komen onder meer de culturele identiteit van Nederland, de wenselijkheid van een confederaal Europees bestel, en een Europees cultureel handvest (een gedragscode die de Europese partners bindt).

Mourik, M.

Het Brusselse paard van Troje.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)22(31 mei.105)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 20-5-1989

Een consequentie van het ontbreken van een verdragsbepaling in EG-verband die de culturele sector aangaat is dat de Europese commissie zich dit terrein toeëigent en ad-hoc regelingen gaat treffen. Totstandkoming van een Europees cultureel handvest dat de rechten en verplichtingen van de staten in West-Europa regelt, en waarin de verhouding tot de Europese commissie wordt vastgelegd is gewenst. (NC)

Mourik, M., P. Brusse en E. Kossmann

Towards a new Europe: the question of cultural identity. Dutch culture: here today, gone tomorrow? / Don't ditch the Dutch. Dutch heights.

(1989)3(Nov.13-21)

Drie bijdragen waarin aandacht wordt besteed aan de gevolgen van de Europese eenwording in 1992 voor de culturele identiteit van de afzonderlijke EG-lidstaten en met name voor de positie van de Nederlandse taal en cultuur. (NC)

Mulder, J.

Moeizame pas de deux van Nederlandse cultuur en Europa.

Nieuw Europa. 16(1990)2(jun.60-65)

Multilaterale culturele betrekkingen.

Tweede kamer, vergaderjaar 1985-1987, 19590, nrs. 1-10.

Brief van de staatssecretaris van Buitenlandse zaken en van de ministers van Welzijn, volksgezondheid en cultuur en van Onderwijs en wetenschappen en de tekst van de nota Multilaterale betrekkingen. Een beeld wordt geschetst van de multilaterale culturele netwerken waarin Nederland participeert en de wijze waarop dit geschiedt. De belangrijkste fora en hun activiteiten komen aan de orde. Per organisatie wordt ingegaan op institutionele aspecten, structuur, functioneren en activiteitenprogramma. (M87-50)

Multilaterale culturele betrekkingen

Handelingen II, zitting 1986-87, nr. 20, p. 2975 en zitting 1988-89, nr. 008, p. 1020

Stemming moties inzake de nota Multilaterale culturele betrekkingen.

Nederlands cultuurbeleid en Europese eenwording.

BK-informatie. 12(1990)3(mei.3-5)

Samenvatting van de in opdracht van WVC verrichte studie naar de mogelijke gevolgen van het Europese integratieproces voor het nationale beeldende kunstbeleid.

Nederlandse filmmakers in manifest: Verenigd Europa bedreigt culturele identiteit van film.

NRC-handelsblad, 13-9-1988

De filmmakers menen dat het voortbestaan van de Nederlandse film ernstig wordt bedreigd door wetgeving in Europees verband. (M88-338)

Nelissen, N.J.M. en C.L.F.M. de Vocht.

Bouwkunst en monumentenzorg: Nederlands cultuurbeleid en Europese eenwording.

Rijswijk: Ministerie van wvc, 1989. 98 p.: bijl.

Schets van de gevolgen van Europa 1992 voor met name de nationale bouwkunst en het bouwkunstbeleid, voor de architectuuropleiding, de vakuitoefening van architecten, enkele op het gebied van de architectuur bestaande instellingen, het cultuurhistorisch erfgoed en de welstandszorg. (90-017)

Nieuwe aanzet, Een, voor de culturele actie in de Europese gemeenschap:

mededeling van de Commissie, in december 1987 aan de Raad en het Europese parlement voorgelegd (Com(87)603 def.)

Bulletin van de Europese gemeenschappen. (1987) supplement
4(1-27)

Algemene beleidslijnen en kaderprogramma voor het tijdvak 1988-1992, opgesteld om binnen de EG een discussie over de doelstellingen en middelen van een communautaire actie in de culturele sector op gang te brengen. Het kaderprogramma bevat voorstellen voor de totstandkoming van een 'Europese culturele ruimte', de bevordering van de Europese audiovisuele industrie, de toegang tot de 'culturele hulpbronnen', de opleidingen in de culturele, communicatie - en audiovisuele sector en de interculturele dialoog met 'de rest van de wereld'. (89-113)

Olink, H.

Europa: uitwisselingsmogelijkheden onvoldoende benut.

Kunstenkrant. 8(1984)6/7(jun/jul.12-13)

Gesteld wordt dat de overheid het belang van internationaal cultuurbeleid onvoldoende onderkent. Vanuit de ontwikkelingssamenwerking worden de culturele aspecten niet voldoende in het beleid geïntegreerd. Er moet meer aandacht

gegeven worden aan de ontwikkelingen in de migrantencultuur. De Europese samenwerking zou hiervoor als basis moeten fungeren. (NC)

Ommen, L.B. van

Nu kans om waarlijk Europees programma te ontwikkelen.

Trefpunt. (1974)1(jan.28-30)

Samenvatting van de rede, gehouden ter afsluiting van het voorzitterschap van de Raad van culturele samenwerking van de Raad van Europa; financiële middelen; onderwijs- en cultureel beleid; conferenties van vakministeries. (NC)

Oom, M.

Culturele identiteit staat of valt niet met taal: kunst- en cultuurbeleid in het zicht van '92.

Brabantia. 38(1989)4(apr.9-11)

Beschouwing over de consequenties van de open grenzen van Europa 1992 voor het kunst- en cultuurbeleid in de provincie Noord-Brabant. Niet alleen aanbod en afzet van derden moeten binnen de provincie worden bevorderd, maar de provincie moet oog hebben voor een kunstenaars-vriendelijk werkklimaat binnen haar eigen grenzen. (NC)

Oostveen, T.

Culturele hutspot bedreigt Europa 1992: pleinvrees kan tot extremisme leiden.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 20(1988)33(24 aug.160)

Oorspr. verschenen in: De tijd, 12-8-1988

Gesprek met M. Mourik, Nederlands diplomaat bij de Unesco, over de gevaren van het 'Europa van 1992' voor de culturele identiteit van de kleine Europese landen en Nederland in het bijzonder. (NC)

Oostveen, T.

De Europese LAT-relatie.

De tijd. (1988)(9 sept.30-33)

Interview met de Duitse historicus Rudolf von Thadden over de Europese culturele integratie. Niet eenheid is het belangrijkste doel, maar harmonie. De verschillende Europese culturen kunnen dan naast elkaar bestaan. (M88-316)

Pellinkhof, J.

'Zonder beleid haalt Nederlandse cultuur het jaar 2000 niet'.

Voorwaarts. 9(1989)11(15 mrt.22-23)

Bijdrage aan de discussie over kunst en cultuur binnen de PvdA. In een aantal stellingen wordt aangegeven op welke wijze de positie van de Nederlandse cultuur en kunstenaars op landelijk en Europees niveau veilig gesteld zou kunnen worden. (M89-202)

Piet Hein in Europa: de Nederlandse cultuur na 1992 /door H. Steketee... (et al.).

NRC-handelsblad, Cultureel supplement, 15-12-1989

Bespreking van de acht deelrapporten die zijn geschreven in het kader van 'Nederlands cultuurbeleid en Europese eenwording', een opdracht van het Ministerie van wvc. Het betreft de volgende titels: Museaal beleid (R.J. Willink), Beeldende kunst (R. Fuchs), Film (W. Verstappen), Muziek en dans (H.O. van den Berg en M. van Gemert), Letteren (J. Honout), Toneel (J. Jong), Bouwkunst en monumentenzorg (N.J.N. Nelissen en C.L.F.M. de Vocht) en Amateuristische kunstbeoefening en kunstzinnige vorming (H.J.M. Mali).

Pisuisse, C.S.

'1992' en de culturele identiteit.

Christen-democratische verkenningen. (1989)4(152-159)

Het wegvallen van de economische grenzen in de Europese gemeenschap na 1992 zal niet een rechtstreekse bedreiging van de eigen Nederlandse culturele identiteit tot gevolg hebben. De contacten met andere culturen zullen weliswaar intensiever worden, maar dit moet als een verrijking van de eigen cultuur worden beschouwd. (M89-253)

Porter, V.

Ideology and film culture in the European community.

Media, culture and society. 3(1981)4(327-338)

Ideeën en afspraken over een Europese filmcultuur binnen de Europese gemeenschap. Wettelijke definities van film en televisie, gerechtelijke uitspraken, onder andere over copyright in verband met televisie-uitzendingen en over censuur. (M85-053)

Porter, V.

Television and the film industry; competition or cooperation in the EEG?

Journal of communication. 28(1978)3(106-111)

Bespreking van de verordeningen van de Europese gemeenschap, die de lidstaten grotendeels beletten hun nationale filmindustrie financieel te steunen. Drie vormen van steun van televisie-organisaties aan de film. Door economische problemen dreigt het gevaar van een uniforme cultuur van televisie-film-series, hetgeen strijdig is met het beleid van de Europese gemeenschap. (NC)

Positie, De, van de Nederlandstalige cultuur in Europa na 1992: congresmap.

Amersfoort: Stichting nationaal overleg voor gewestelijke cultuur (NOGC), 1989. losbl.

Onder meer een verzameling artikelen over het cultuurbeleid in en van een verenigd Europa, de consequenties voor het subsidiestelsel, de culturele identiteit en de verhouding tussen nationaal en communautair beleid, aangeboden ter gelegenheid van een congres (17-5-1989) over cultuur in een geïntegreerd Europa; overzicht van de stellingen van W. Lerouge (directeur Vlaams cultureel centrum De brakke grond), O. de Wandel (algemeen secretaris Nederlandse taalunie), M. van Erkel (hoofd Projectbureau Europese zaken van het Ministerie van wvc) en H. van den Bergh (Open universiteit). (M89-129)

Post, H.

Europa wacht niet op een centraal cultuurbeleid.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 20(1988)45(16 nov.226)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 8-11-1988

Zolang niet expliciet is besloten dat de samenwerking in EG-verband zich ook tot de cultuur uitstrekt, acht de auteur het gewenst dat de Europese commissie en het Europese hof zich terughoudend opstellen bij het toepassen van regels betreffende de economische integratie. (NC)

Post, H.H.G.

Ter introductie van: De Europese gemeenschappen en cultuurbeleid; een juridische analyse (mr. J.M.E. Loman, prof.mr. K.J.M. Mortelmans, dr. H.H.G. Post)

Den Haag: [s.n.], 1989. 9 p.

Tekst van de toespraak, gehouden op 30 november 1989 bij de presentatie van een aantal in opdracht van het Ministerie van wvc uitgevoerde studies naar de

vermoedelijke gevolgen van de Europese eenwording voor het Nederlandse cultuurbeleid. Centraal staan de juridische aspecten van de Europese integratie. (M90-058)

Pratley, D.

Europa 1992 in de praktijk: de gevolgen van EG-maatregelen voor dans.

Notes. 4(1989)10(okt.18-22)

Ingegaan wordt op de gevolgen van Europa 1992 voor de kunsten, en de verschillen tussen de positie van de dans en die van de podiumkunsten in het algemeen. (NC)

Professor Meuwissen op congres 'Cultuur zonder grenzen': cultuur mag nooit uitsluitend als koopwaar worden opgevat.

Nederlandse staatscourant. (1990)71(10 apr.7)

Samenvatting van de lezing van professor Meuwissen, hoogleraar rechtsfilosofie aan de Rijksuniversiteit Groningen, gehouden tijdens het congres 'Cultuur zonder grenzen' (5 en 6 april 1990, Groningen). Om te voorkomen dat de economisch-technische benadering van cultuur de boventoon voert, is het ontwerp van een Europese grondwet gewenst. De opstelling van een Europees cultureel handvest of een wijziging van het EG-verdrag zal waarschijnlijk onvoldoende zijn. (M90-191)

Raad, A. de

Culturele coëxistentie in Europa.

's-Hertogenbosch: Malmberg, ca. 1971. 32 p.: krt.

Pleidooi voor cultureel federalisme in een zich steeds verder integrerend Europa en, in directe samenhang daarmee, voor een actief Nederlands buitenlands cultuurbeleid. Uitgangspunt daarbij is dat de culturele grenzen en het buitenlandse cultuurbeleid belangrijker worden naarmate de politieke en economische integratie voortschrijden. Geconcludeerd wordt onder meer dat het toekomstige Europa verarmd zou worden indien, naast de opheffing van de politieke en economische zelfstandigheid van de deelnemende landen, de culturele veelvormigheid zou verdwijnen. Het is een Europese plicht de eigen culturele identiteit in federaal verband te handhaven en haar in het onderlinge verkeer en dat met derde landen uit te dragen. (M90-036)

Rapport van de studiegcommissie nieuwe Europese plannetjes. Auteursrecht. 4(1980)4(okt.67-72)

Commentaar van de Vereniging voor auteursrecht op de mededeling van de Commissie van de Europese gemeenschappen 'De communautaire actie in de culturele sector' (22 november 1977). Gerapporteerd wordt over de problemen met betrekking tot auteursrecht en dergelijke, de gevolgen van de technische

ontwikkeling, de door de bibliotheken verschuldigde vergoedingen, de subsidiëring van toneel en de positie van toneelschrijvers en componisten en de problematiek van de literaire vertalers. (NC)

Renard, S.

Een cultuurbeleid voor Europa.

Ons erfdeel. 31(1988)2(mrt/apr.219-223)

Beschouwing over de achtergrond van het feit dat er tot nog toe nauwelijks sprake is geweest van een gemeenschappelijk cultuurbeleid van de EG-lidstaten. Samenwerking lijkt op een aantal gebieden wenselijk (organisatie van culturele evenementen en uitwisselingsprogramma's, vertaling van literaire werken) of noodzakelijk (behoud van cultureel erfgoed, mediaproblematiek), maar stuit nog op veel bezwaren. Chauvinisme en angst voor verlies van de nationale identiteit spelen hierbij onder meer een rol. (NC)

Rienstra, R.

Europese steun voor distributeurs.

Film. (1988)4(jul.25)

Op 1 juni werd in Hamburg de organisatie European filmdistribution opgericht. Doel is om distributeurs van lowbudget films financieel te steunen in de uitbrengkosten. Ontstaan en werkwijze van de organisatie worden weergegeven. (NC)

Rij, C. van

Europees groenboek over auteursrecht: nieuw leven voor het filmregister?

Film- en tv-maker. (1988)287(okt.30-31)

Toelichting bij de beleidsvoorstellen van de Europese commissie inzake het auteursrecht, zoals gepubliceerd in het 'Groenboek over auteursrecht en de uitdaging der technologie'. Aandacht voor de piraterij, de invoering van een openbaar filmregister, huurrecht voor beeld- en geluid dragers en het thuis kopiëren van film en video. (NC)

Schreuder, A.

Brussel spit naar discriminatie in kunst: cultuur bestaat niet in de regelgeving van Europa.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)4(25 jan.13)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 18-1-1989

De mogelijke discrepantie tussen het voeren van een nationaal cultuurbeleid en de Europese eenwording, afgezet tegen de voordelen van een verenigd Europa voor de culturele sector. (NC)

Scott, C.

The Memphisto waltz.

Two and two. 2(1989)1(Nov.3-7)

Verslag van een bezoek aan een vertegenwoordiger van de Europese commissie in Brussel. Gepraat werd over de gelden die de Europese commissie te verdelen heeft voor de cultuur. De vooruitzichten voor de cultuur in Europa zijn volgens de auteur niet al te florissant, omdat er niet meer geld wordt vrijgemaakt. (NC)

Staay, A. van der

Europees cultuurbeleid vergt meer verbeeldingskracht.

Knipsekrant Raad voor de kunst. 20(1988)43(2 nov.216)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 24-10-1988

De Europese eenwording dient niet alleen gezien te worden als een bedreiging van de Nederlandse cultuur, maar moet ook vanuit een positief standpunt worden benaderd. (NC)

Staay, A.J. van der

Europese cultuur en Europese politiek.

Nieuw Europa. 14(1988)1(mrt.30-37)

Besproken worden de achtergronden van het feit dat tot nog toe geen Europese cultuurpolitiek tot stand is gekomen. De wijze waarop aan een positief cultuurbeleid van de gezamenlijke EG-lidstaten gestalte kan worden gegeven. In dit verband wordt gepleit voor het streven naar taalharmonisatie, een Europees data-netwerk en een on-line uitwisselingssysteem tussen bibliotheken, het aankopen en presenteren van cultureel hoogwaardige omroepprogramma's op Europees niveau en het gezamenlijk instellen van culturele onderscheidingen. (M88-218)

Staay, A. van der

Het werelddecennium voor culturele ontwikkeling in Nederland.

Ons erfdeel. 32(1989)3(mei/jun.381-388)

Tijdens het wereldcongres over culturele politiek in 1982 is door de VN en alle daarbij aangesloten organen, met name de Unesco, het initiatief genomen tot het uitroepen van het werelddecennium voor culturele ontwikkeling (1988-1998). In het kader hiervan zullen extra projecten op cultureel terrein worden geïnitieerd. Ingegaan wordt op enkele projecten die door de Nederlandse overheid worden ondersteund. (NC)

Syllabus werkconferentie Europa 1992 en de podiumkunsten / met bijdr. van E.

Baeten, H.M. Enzensberger, M. van Kerkhoven ... (et al.).

Amsterdam: Nederlands theater instituut, 1989. ongep.

Verzameling van grotendeels in het buitenland gepubliceerde bijdragen. Onderwerpen: de consequenties van een geïntegreerd Europa voor de podiumkunsten, met speciale aandacht voor Vlaanderen en Nederland. Daarin wordt onder meer ingegaan op de verdragsrechtelijke bevoegdheid van de Europese gemeenschap met betrekking tot cultuur en het spanningsveld met het nationale cultuurbeleid, op de EG-maatregelen inzake de totstandkoming van een interne markt, het stimuleren van de artistieke creatie, en culturele pluriformiteit. Voorts enkele kanttekeningen bij het begrip Europese dramaturgie, aanzetten voor een Europese cultuurpolitiek, en een korte omschrijving van de doelstelling van de Stichting Felix Merites. (89-562)

Symposium

Muziekwereld. 70(1989)4/5(apr/mei.3-8)

Verslag van een symposium dat op 20 en 21 maart 1989 door de Nederlandse toonkunstenaarsbond in Amsterdam werd gehouden. Centraal stonden de discussie over de artistieke en maatschappelijke kanten van het opera- en orkestenbestel, en de toekomst van de desbetreffende kunstinstellingen na de opheffing van de binnengrenzen van de EEG-landen. (NC)

Taalingen, J. van

Het heilige verdrag.

Film. (1988)3(me.14-15)

Het verdrag tot oprichting van de Europese economische gemeenschap verbiedt overheden zonder voorafgaande toestemming financiële steun te verlenen aan economische sectoren, om oneerlijke concurrentie te voorkomen. De regel wordt ook toegepast op de filmsector. De consequentie van deze maatregel is dat in verschillende landen de nationale filmcultuur dreigt te verdwijnen. (NC)

Tjeenk Willink, H.

Naar een brede cultuurbeweging.

Drenthe. 60(1989)7(jul.6-9)

Gewezen wordt op het belang van een brede cultuurpolitieke beweging en een fundamentele discussie over de beginselen van cultuur en cultuurbeleid, met het oog op de Europese eenwording in 1992. Rol van de overheid. (M89-260)

Tromp, B.A.G.M.

Europese toekomst voor het Nederlandse cultuurbeleid: toespraak gehouden op 30 november ter gelegenheid van de publicatie van Nederlandse cultuurbeleid en de Europese gemeenschappen: een beleidsverkenning.

Den Haag: [s.n.], 1989. 6 p.

Samenvatting, conclusies en aanbevelingen uit een aantal in opdracht van het Ministerie van wvc uitgevoerde studies naar de vermoedelijke gevolgen van de Europese eenwording voor het Nederlandse cultuurbeleid. (M90-057)

Tromp, B.

Nederlands cultuurbeleid en de Europese gemeenschappen: een beleidsverkenning.

Zeist: Kerckebosch, 1989. 57 p.: bijl., lit.opg.

Analytische samenvatting van een serie onderzoeken, verricht in opdracht van het Ministerie van wvc, naar de gevolgen van de totstandkoming van een verenigd Europa voor de culturele sector. Het betreft rapporten van J.M.E. Loman e.a. (de Europese gemeenschappen en cultuurbeleid), N.J.M. Nelissen e.a. (bouwkunst en monumentenzorg), H.O. van den Berg e.a. (muziek en dans), J.Honout (letteren), J. Jong (toneel), R. Fuchs (beeldende kunst), W. Verstappen (film), H.J.M. Mali (amateuristische kunstbeoefening en kunstzinnige vorming), R.J. Willink (musea).

De bevindingen uit deze onderzoeken worden op vergelijkbare wijze gepresenteerd, in een bredere context geplaatst en voorzien van conclusies en aanbevelingen. (89-625)

Tuyl, G. van

Nederlandse kunst in Europa.

Europa in beweging. (1990)1(jan.17-18)

Beeldende kunst is niet alleen een internationale taal, maar de productie van Nederlandse kunst vindt ook plaats in een internationaal, vooral Europees, klimaat.

De Europese eenwording kan voor de spreiding van beeldende kunst positief zijn: het sneller en goedkoper passeren van grenzen. Voor de Rijksdienst beeldende kunst betekent het een intensivering van activiteiten in Europees verband. (M90-323)

Veld, A.

Op weg naar de Europese film? Media in Griekenland.

Film- en tv-maker. (1987)278(dec.38-39)

Verslag van een colloquium over de 'Griekse film in de context van de Europese cinema' en over enkele onderdelen van het door de Europese gemeenschap gepresenteerde Media-programma voor de komende jaren. In het kader van dit programma worden diverse projecten opgezet op het gebied van productie, distributie en financiering van de audiovisuele industrie in Europa, om zodoende de dominante positie van de Verenigde staten op de Europese filmmarkt te doorbreken. (NC)

Verstappen, W.

Film: Nederlands cultuurbeleid en Europese eenwording.

Rijswijk: Ministerie van wvc, 1989. 58 p.: bijl.

Uitgangspunt is dat de directe invloed van de Europese gemeenschap op film en televisie wordt overschat, hoewel de kans bestaat dat er indirect invloed op de toekomst van de film zal worden uitgeoefend. Aan de orde komen: de invloed van Europese richtlijnen; mogelijke oorzaken van de problemen in de Europese film; productie-, distributie- en schaalproblemen en de mogelijke oplossing ervan. (90-013)

Verstappen, W.

Film in Europa (1).

Film- en tv-maker. (1989)298(okt.35,37-39,41)

Beschouwing over de gevolgen van de invoering van de EG-richtlijnen in het kader van de Europese eenwording in 1992 voor het film- en televisiebeleid in Nederland. (NC)

Verstappen, W.

Film in Europa (2): airbus of bom.

Film- en tv-maker. (1989)300(dec.26-29)

Tweede deel van een beschouwing over de gevolgen van de EG-regels voor de film in Nederland. Met name de achtergronden voor de samenstelling van het Europese marktaandeel in de totale filmproductie komen aan de orde. (NC)

Verstappen, W.

Quota.

Film. (1989)3(mei.5-6)

Op de EG-ministerraad wordt grote druk uitgeoefend om in de Europese lidstaten te komen tot het vaststellen van quota voor het verplicht vertonen van films van Europese makelij op de televisie en in de bioscopen. De meningen zijn verdeeld over de vraag of de met deze maatregel beoogde doelstelling (het veilig stellen van de eigen filmproductie ten opzichte van de Amerikaanse filmindustrie) zal worden bereikt. De quota zullen, als ze worden vastgesteld, primair voor de televisie gelden. (NC)

Versterking, De, van de communautaire actie in de culturele sector:

mededelingen van de Commissie aan de Raad en het Parlement van 12 oktober 1982.

Bulletin van de Europese gemeenschappen. (1983)suppl. 6/82(1-33)

De volgende onderwerpen komen aan de orde: vrij verkeer van cultuurgoederen, verbetering van de levensstandaard en de arbeidsvoorwaarden van de culturele

werkers; uitbreiding van de publieksgroepen; instandhouding van het architectonisch erfgoed. (M88-125)

Vervliet, H.D.L.

Het BTW nul-tarief voor boeken?

Bibliotheek- en archiefgids. 62(1987)2(61-62)

Door de Europese verenigingen van uitgevers (GELC) en boekverkopers (GALC) wordt ervoor gepleit het BTW-tarief voor boeken en tijdschriften aan te passen. Het nul-tarief is al van toepassing in Groot-Brittannië, Ierland, Portugal en Italië. De overige Europese landen kennen een laag BTW-tarief (5-7 procent), uitgezonderd Denemarken (22 procent). Minister Brinkman van WVC is voorstander van BTW-afschaffing voor boeken en tijdschriften. (M88-006)

Visser, P.

Conferentie Nederlandstalige cultuur na 1992.

IVnieuwsbrief. 4(1989)18(jun.6-7)

Verslag van een door het Nationaal overleg voor gewestelijke cultuur georganiseerde conferentie, gehouden op 17-5-1989 te Bergen op Zoom. Aan de orde kwamen de opvattingen van Van Erkel (WVC), Lerouge (Vlaams cultureel centrum De brakke grond), Van den Bergh (Open universiteit) en De Wandel (Nederlandse taalunie) over de gevolgen van een verenigd Europa voor de positie van de Nederlandstalige cultuur. De opposenten De Graaf (Federatie van kunstenaarsverenigingen), Hemminga (Fryske kultuerried) en Mourik (Raad van de Nederlandse taal en letteren) kregen vervolgens gelegenheid te reageren. (M89-178)

Vocht, C.L.F.M. de

1992: op weg naar een Europese monumentenzorg.

Eurostad. (1990)15(18-24)

Analyse van de gevolgen van de Europese eenwording in 1992 voor de monumentenzorg in Nederland en in andere EG-lidstaten, met name Frankrijk en Groot-Brittannië. Bestaande Europese samenwerkingsverbanden op het terrein van de monumentenzorg. (M90-290)

Vogelaar, Th.W.

De Europese stichting; de Staten-generaal en de bevordering van het Europees bewustzijn.

Internationale spectator. 41(1987)8(aug.416-421)

De Eerste kamer heeft op 19 mei 1987 met 42 tegen 27 stemmen de ratificatie van de overeenkomst inzake de oprichting van de Europese stichting (een EG-initiatief) tegengehouden. De belangrijkste bezwaren golden met name de doelstellingen, middelen, structuur, organisatie en culturele taken van de

stichting. Verwacht wordt dat de voorgenomen oprichting op een later tijdstip alsnog plaats zal vinden, wellicht met als participanten de overige EG-lidstaten. (M90-461)

Vogelaar, Th.W., E. Wermuth en Chr. Tomuschat

Legal aspects of community action in the field of culture.

Sociaal-economische wetgeving. 36(1988)5(mei.321-335)

Rapport over juridische aspecten van culturele samenwerking tussen de EG-lidstaten, samengesteld door een werkgroep bestaande uit leden van de Nederlandse vereniging voor Europees recht en het T.M.C. Asser-instituut. Besproken onderwerpen: gebruik van de Nederlandse taal in bestuurlijk-juridisch verband; het Nederlands basis-, voortgezet en wetenschappelijk onderwijs; vrije uitwisseling van personen en goederen; de regeling van de vaste boekenprijs; radio en televisie. (M88-219)

Volman, H.

Kunst op weg naar de zwarte zone: WVC-studies naar de gevolgen van 'Europa 1992'.

Notes. 5(1990)1(jan.19-21)

Samenvatting van twee in opdracht van WVC verrichte deelstudies naar de gevolgen van de Europese eenwording: studie naar de algemeen-juridische consequenties en een onderzoek naar de gevolgen van 'Europa 1992' voor de danssector. (NC)

Vries, G. de

Verslag namens de Commissie economische en monetaire zaken en industriebeleid over de Europese film- en televisie-industrie.

Zittingsdocumenten Europese Gemeenschappen serie A. (1989)A2-347/88(9 jan.3-23)

Verslag van een onderzoek naar de steeds slechter wordende concurrentiepositie van de Europese filmindustrie ten opzichte van Amerika. Voorgesteld wordt de BTW op bioscoopkaartjes in Europa te verlagen. Het voorstel van de Europese commissie dit BTW-tarief in alle EG-landen gelijk te trekken naar 14 procent wordt afgewezen, omdat negen landen als gevolg hiervan de BTW op filmbezoek moeten verhogen. Het toch al teruglopende bioscoopbezoek in Europa zal hierdoor nog verder dalen. Bescherming van de Europese filmproductie dient niet te geschieden via importbeperking of quoterings, maar via versterking van de eigen productie, aldus het rapport. (M89-238)

Wanrooy, W.

FNV-steun voor bredere Europese tv-maatregel.

Kunstenkrant. 12(1988)3(apr.5-7)

Reactie van de Mediabonden en het FNV-bestuur op een concepttekst van een verdrag voor grensoverschrijdend televisieverkeer, dat binnen de Raad van Europa is voorbereid. Gesteld wordt dat het verdrag een betere bescherming biedt voor het behoud van culturele produkties dan de richtlijnen die door de EG zijn opgesteld. (NC)

Wanrooij, W.

Mediabotsing tussen Amerika en Europa? Dollar versus culturele identiteit. *Kunstenkrant*. 9(1985)2(mrt/apr.14,15,19)

Samenvatting van het rapport van de Amerikaanse commissie Wyman over de problemen van de Amerikaanse media-industrie bij het exporteren van hun produkt. Als de Amerikaanse regering maatregelen gaat nemen, kan dat consequenties hebben voor de plannen die in EG-verband gemaakt worden om de film- en televisie-industrie te beschermen. (NC)

Weenink, W.H.

Nederland kan hét Europese kunstland worden.

NRC-handelsblad, 3-11-1989

Redactioneel artikel naar aanleiding van de nota 'WVC en het totstandkomen van een EG-interne markt', opgesteld door staatssecretaris Van Voorst tot Voorst. In plaats van de in de nota voorgestane vrijwaring van de culturele sector van Europese bemoeienis, wordt het integendeel zeer positief gewaardeerd als de Nederlandse subsidies ook voor anderen dan Nederlandse kunstenaars beschikbaar zouden komen. Met wat extra fondsen zou Nederland het toonaangevende kunstland van de EG kunnen worden, aldus de auteur.

Weenink, W.H.

Wat is Europese cultuur? Uiteenlopende definities over continentale identiteit.

NRC-handelsblad, 27-4-1987

Verslag van de discussie over dit onderwerp, die in het kader van de manifestatie 'Amsterdam culturele hoofdstad van Europa', werd gehouden. (M88-346)

Weisglas, M.

Europa op weg: terugblik - uitzicht: afscheidscollege van Prof. dr. M. Weisglas ter afsluiting van het ambt van bijzonder hoogleraar Europese studies vanwege de Europese culturele stichting ter vervulling van de Ynscho Scholten leerstoel aan de Faculteit der Letteren van de Universiteit van Amsterdam op vrijdag 22 september, 1989.

Amsterdam: Europese culturele stichting, 1989. 33 p. Met lit.opg.

Het proces van vooruitgang en tegenslag in de Europese integratie wordt geïllustreerd aan de hand van de belangrijkste gebeurtenissen in de afgelopen vijf jaar binnen de Europese gemeenschap. De gevolgen van de Europese

eenwording op sociaal, politiek-economisch en cultureel gebied. Onder meer wordt aan de orde gesteld of in Europees verband de overdracht van nationale soevereiniteit ook verlies aan nationale identiteit betekent. Behalve dat binnen de EG het subsidiariteitsbeginsel een algemeen aanvaard uitgangspunt is, wordt het ook vanzelfsprekend geacht dat de nationale culturele identiteit gehandhaafd blijft. (90-177)

Welgraven, C.

Cultuur: het stiefkindje van Europa.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)35(30 aug.156-157)

Oorspr. verschenen in: Trouw, 24-8-1989

Kritiek op het zeer beperkte cultuurbeleid van de Europese gemeenschap. Het besteedbare budget is nog geen 15 miljoen gulden. (NC)

Wiesand, A.J.

Cultural policy in Europe and European cultural policy: trends, interests, organizational questions (with special reference to relations between the public and private sectors): research report in preparation for the conference on Europe in transformation: 'The cultural challenge', Florence, 25-28 March 1987. S.l.: Centre for cultural research, 1987. 102 p.: bijl.: tab. (M88-252)

Wiesand, A.J.

Kunst ohne Grenzen? Kulturelle Identität und Freizügigkeit in Europa: eine Einführung in Gegenwart, Probleme und Entwicklungschancen Europäischer Kulturpolitik / hrsg. von Bundesminister des Innern.

Köln: DuMont, 1987. 438 p.: bijl., lit.opg., reg. (Studien zur Kulturpolitik)

Ideaal en werkelijkheid van de Europese culturele betrekkingen; een mogelijke toekomstige Europese cultuurpolitiek; grensoverschrijdend goederenverkeer op gebied van de kunsten; bescherming van de culturele identiteit; juridische problemen. (90-514)

Willink, R.J.

Museaal beleid: Nederlands cultuurbeleid en Europese eenwording.

Rijswijk: Ministerie van wvc, 1989. 36 p.: bijl., lit.opg.

Overzicht van in Nederland op nationaal niveau toegepaste regelingen die in het kader van Europa 1992 relevant kunnen zijn. Vervolgens worden de relevante artikelen uit het EEG-verdrag, de bestaande jurisprudentie en de voorstellen van de Europese commissie bekeken op hun eventuele consequenties. Aangegeven wordt op welke wijze het nationale beleid zou kunnen worden beïnvloed, belemmerd of bevorderd via mogelijke integratie van nationale en Europese zaken. (90-015)

Wolfensperger, R.

VAT rates on the arts post 1992: how will it affect your pocket: paper to be presented at the Conference 'Arts without frontiers', Arts council of Great Britain - Glasgow, 14-16 March 1990.

Amsterdam: Werkgevers-overleg podiumkunsten, 1990. 17 p.

Met het oog op de Europese eenwording is de belastingproblematiek urgent geworden; moet BTW betaald worden in het land waar het cultuurgood gemaakt is of in dat waarvoor het bestemd is; coproductie of cofinanciering; aan welk land komt de belasting op de gemaakte winst ten goede; het probleem van de harmonisatie van de belastingtarieven op kunst- en cultuurgooderen. (M90-143)

Wolff, J.Ph.

BTW-tarieven, Europese 'window', achtergrondinformatie.

Film. (1989)2(mrt.5-6)

Verslag van een in Berlijn gehouden vergadering van het bestuur van de UNIC, de federatie van Europese bioscoopbonden. Gesproken werd over de te verwachten consequenties van de gemeenschappelijke Europese markt in 1992 voor het filmbedrijf (harmonisatie van het BTW-tarief en de filmverhuurcondities, de 'window-regeling', gelijktijdige presentatie in de EG-lidstaten van belangrijke films). (NC)

Wolff, J.Ph.

Beter gematigde kartels dan sterke monopolies: gevolgen van regulering en deregulering voor het filmbedrijf.

Film. (1988)1(feb.11-13) Met lit. opg.

Gewezen wordt op de mogelijke gevaren die filmbedrijven, filmverhuur en bioscoopexploitatie bedreigen met het oog op de toekomstige samenwerking op de Europese (media)markt in 1992. (NC)

Wolff, J.Ph.

De benarde positie van de speelfilmproductie in Europa en het effect daarvan op het bioscoopbezoek.

Film. (1989)4(jul.6-8)

Tekst van een toespraak, gehouden tijdens de Bondsvergadering van de Nederlandse bioscoopbond op 20 juni 1989. Het aandeel van de nationale films in het totale (bioscoop)bezoek is in de meeste Europese landen drastisch gedaald. Bovendien is de export van deze films (zowel naar de Verenigde Staten als naar niet-EG-landen) gering. Voorstellen ter verbetering van de positie van de Westeuropese film zijn gericht op het bereiken van grootschaligheid en continuïteit in het productieproces. Aangegeven wordt waarom dit in Europa niet mogelijk is. Gestreefd moet worden naar het stimuleren van de belangstelling voor Nederlandse films en films uit andere EG-lidstaten. (NC)

Wolff, J.Ph.

Filmsubsidies en concurrentievervalsing.

Film. (1989)3(mei.7)

Niet alle vormen van subsidiëring van het filmbedrijf leiden tot de directe of indirecte concurrentievervalsing die in het EEG-verdrag verboden is. (NC)

Wolff, J.Ph.

Het BTW-tarief voor bioscopen en andere culturele instellingen.

Film. (1988)6(dec.65-66)

Tegen de achtergrond van het op 2 november 1988 gehouden congres over 'BTW en cultuur' wordt ingegaan op de wenselijkheid van een laag BTW-tarief voor de film- en podiumkunstenector op nationaal en Europees niveau. Het bereiken van een 'redelijke' BTW-regeling behoort weliswaar niet direct, maar zeker op langere termijn tot de mogelijkheden, omdat de podiumkunsten en bioscopen in de meeste lidstaten momenteel niet onder het hoogste tarief vallen en er sprake is van een zekere bereidheid deze regeling ook voor de EG te laten gelden. Gewezen wordt op het belang van een zo eensgezind mogelijk standpunt van de betrokken belangenorganisaties. (NC)

Wolff, J.Ph.

Het 'Filmtheater Seminar' in Baden-Baden: speelfilmproducenten en filmvertoners in de gemeenschappelijke Europese markt.

Film. (1988)4(jul.6-9)

Congresverslag, waarin de relaties van het filmbedrijf met de in 1992 tot stand te brengen Europese markt het hoofdthema vormen. (NC)

VVC en het totstandkomen van een EG - interne markt.

Tweede kamer, vergaderjaar 1989-90, 20596, nr. 19 en nr. 28.

Nota over de gevolgen van de voltooiing van de interne markt in EG-verband, onder meer voor de sector cultuur. Aan de orde komen het Nederlandse 'cultuurlandschap', de nationale politieke context, positieve en negatieve integratie, toedeling van bevoegdheden, een cultuurparagraaf in het EEG-verdrag, en de specifieke doorwerking van het verdrag. Geconcludeerd wordt dat de mogelijke voordelen van een interne EG-markt voor culturele goederen en diensten, en de mogelijke nadelen van beperkingen in het nationale culturele stimuleringsbeleid momenteel moeilijk kunnen worden afgewogen en waarschijnlijk per sector verschillend zijn. Tevens een lijst van vragen van de vaste commissie voor welzijn en cultuur.

Bilaterale culturele betrekkingen

Bilaterale contacten van Nederland met de Sovjet-Unie, Frankrijk, de Verenigde Staten, België, China, Zuid-Afrika, Suriname, BRD, DDR, Indonesië enzovoorts. Culturele verdragen: hun betekenis in theorie en praktijk; culturele boycot; interregionale culturele contacten met het buitenland; grenscontacten. De Vlaams-Nederlandse culturele betrekkingen nemen een aparte plaats in: is er sprake van alleen een taalgemeenschap, of ook van een politieke of cultuurgemeenschap; hoe groot is de politieke noodzaak van betrekkingen tussen Nederland en België; opvattingen van beide partijen over samenwerking; Nederlandstaligheid en Nederlandse cultuur in Europees verband.

Aan de grenzen voorbij: een overmacht van de politieke, culturele en handelsrelaties tussen Nederland en de Sowjet Unie van 1917 tot heden. Amsterdam: De Schalm, 1987. 187 p. (90-507)

d'Ancona nuanceert visie op cultuurpolitiek Vlaanderen.

NRC-handelsblad, 24-9-1990

Verslag van de slotzitting van het Algemeen Nederlands congres in Brussel d.d. 22 september 1990.

Minister d'Ancona deelt mee de gevolgen te betreuren van haar opmerkingen over de Vlaamse cultuur tijdens het congres in april 1990. Wel blijft ze van mening dat integratie van de Vlaamse en Nederlandse cultuur onmogelijk is. Het doet afbraak aan de rijkdom van de beide cultuurvarianten. Ook vergaande integratie van de Vlaamse en Nederlandse cultuurpolitieke systemen vindt ze ongewenst.

Beliën, P.

Grenzen verdelen de Lage Landen.

NRC-handelsblad, 28-5-1990

Achtergronden van de Vlaams-Nederlandse verdeeldheid, naar aanleiding van de afwezigheid van minister d'Ancona op het Algemeen-Nederlands congres in

Brussel op 28-4-1990 en haar opvatting dat tussen Vlaanderen en Nederland geen cultuurgemeenschap bestaat, alleen een taalgemeenschap. (M90-345)

Beliën, P.

Politieke cultuur scheidt Nederland van België.

NRC-handelsblad, 23-6-1990

De Vlaams-Nederlandse tegenstellingen worden niet verklaard uit het ontbreken van culturele overeenkomsten tussen Vlaanderen en Nederland, maar uit het feit dat er geen sprake is van een politieke cultuurgemeenschap. (M90-338)

Berger, B.

Jeroen Brouwers: Holland ziet Vlaanderen als dweil voor de Franse grens.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 22(1990)30(aug.128)

Oorspr. verschenen in: Trouw, 26-7-1990

Gesprek met Jeroen Brouwers over de (on)wenselijkheid en mogelijkheid van culturele integratie tussen Nederland en Vlaanderen. (NC)

Berghe, Y. van den

Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking.

Intermediair. 7(1971)2(15 jan.1-2)

De toekomstige culturele autonomie van Vlaanderen biedt ruime kansen voor samenwerking met Nederland op cultureel gebied. Mogelijkheden zijn onder meer een geïntegreerd scholennet, nieuwe gemeenschappelijke stichtingen, het organiseren van post-universitair onderwijs, coördineren van wetenschappelijk onderzoek, en gemeenschappelijke voorlichting over de Nederlandse cultuur in het buitenland. (F7)

Beugels, P.

Moment rijp voor een Vlaams-Nederlandse taalstrijd in Europa.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 22(1990)9(7 mrt.38)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 28-2-1990

De praktische mogelijkheden van culturele samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen. De juridische basis wordt gezocht in een nieuw cultureel verdrag Nederland-Vlaanderen, hetgeen gelijktijdige beëindiging impliceert van het cultureel akkoord met België, met als consequentie een nieuw akkoord met de Waalse en Duitse gemeenschap in België en het Taalunieverdrag. (NC)

Beugels, P.

Nieuw verdrag Nederland-Vlaanderen kan eigen cultuur in Europa gaan versterken.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 20(1988)50(21 dec.255)

Oorspr. verschenen in: De volkskrant, 3-12-1988

Reactie op het artikel van P.F. Maas (Volkskrant, 29-10-1988), waarin een voorstel wordt gedaan voor intensieve samenwerking tussen België en Nederland. Hoewel hij de opvatting dat de Nederlandse cultuur in Europees verband beschermd en versterkt dient te worden deelt, acht Beugels de argumentatie voor dit streven niet steekhoudend, terwijl hij het eraan ten grondslag liggende uitgangspunt van de taalverbondenheid te beperkt acht: 'cultuur' is veel meer dan 'taal' alleen. (NC)

Bilaterale culturele betrekkingen.

Informatie-bulletin; afdeling voorlichting buitenland, studiebezoeken en congreszaken. (1975)39(mei.1-9)

De uitgangspunten voor het beleid; planning en prioriteitsstelling; werken de bestaande akkoorden optimaal; moeten er nieuwe akkoorden bijkomen en bestaande wellicht worden geschrapt? (NC)

Brinkman, L.C.

Europa '92 noopt tot samenwerking Nederland-Vlaanderen.

Nederlandse staatscourant. (1988)182(20 sept.19)

Tekstweergave van een toespraak gehouden door minister Brinkman van WVC ter gelegenheid van de opening van het nieuwe kantoor van het Algemeen Nederlands verbond (ANV) in Den Haag op 19 september 1988. Te hoog gestemde verwachtingen inzake eenheid tussen Nederland en Vlaanderen stroken niet met de realiteit. Het streven naar eenheid tussen Noord en Zuid moet niet worden afgewezen, maar dient te worden beschouwd in het kader van de Europese eenwording na 1992. Economische en infrastructurele samenwerking kunnen helpen om als klein cultuurgebied aansluiting te blijven houden met Europese ontwikkelingen.

Conferentie De Nederlanden nu, Brussel 22 mei 1989.

's-Gravenhage: Algemeen Nederlands Verbond, 1989. 39 p.: afb.

Toespraken van minister-president Lubbers en de voorzitter van de Vlaamse regering, de heer Gaston. Beide sprekers bepleitten nauwere Nederlands-Vlaamse samenwerking, met name op het gebied van het buitenlands beleid. (89-593)

Couwenberg, S.W.

Culturele boycot van Zuid-Afrika: bijdrage tot een moeilijk op gang te brengen discussie.

Civis mundi. 28(1989)1(39-42)

Argumenten voor het opheffen van de culturele boycot van Zuid-Afrika die in 1979 plaatsvond door het opzeggen van het culturele verdrag met dat land. Dit ter ondersteuning van een petitie, die de auteur met ruim 150 Nederlanders en

Vlamingen heeft gericht tot de Nederlandse taalunie, waarin werd gepleit voor opheffing van de boycot. Uitgangspunt is dat de boycot niet zo vanzelfsprekend is als men al jarenlang pleegt aan te nemen en dat een publieke discussie over het politieke nut en effect van zo'n boycot nuttig kan zijn. (M89-193)

Couwenberg, S.W.

Is er nog toekomst voor onze Nederlandse cultuur?

Neerlandia. 94(1990)3(jun.98-104)

Beschouwing over de positie van de Nederlandse en Vlaamse taal en cultuur met het oog op de Europese eenwording in 1992. Pleidooi voor een culturele paragraaf in het EEG-verdrag, waarin de culturele pluriformiteit in de EG expliciet wordt ondersteund en gewaarborgd. (M90-307)

Cultureel provincialisme.

NRC-handelsblad, 3-8-1990

Redactioneel commentaar op de gang van zaken rond de Vlaams-Nederlandse samenwerking op cultureel gebied, met name de letteren. In plaats van te streven naar een gemeenschappelijk cultureel beleid, scheiden de wegen zich in de praktijk steeds meer. Gepleit wordt voor oprichting van een gemeenschappelijk literair produktiefonds, en voor het ingaan op de Belgische pogingen tot toenadering.

Culturele betrekkingen tussen Nederland en België: een terugblik na veertig jaar Belgisch - Nederlands cultuur akkoord.

Neerlandia. 91(1987)4(146-152)

De verworvenheden die het Belgisch-Nederlands akkoord beide landen hebben opgeleverd; activiteiten en mogelijkheden. (M90-447)

Culturele samenwerking met Suriname.

Sticusjournaal. 56(1975)9(dec.8-12)

Overzicht van de culturele samenwerking met Suriname in de periode 1948-1975, uitgesplitst naar de diverse kunstdisciplines. Tevens wordt daarmee de basis aangegeven, vanwaaruit het vanaf 1975 onafhankelijke Suriname verder werkt op cultureel gebied. (NC)

Dekker, L.

Het Bolsjoj-ballet en de blazers uit Bleyerheide: de culturele akkoorden met Oost-Europa.

Oost-Europa verkenningen. (1984)71(feb.30-38)

De betekenis en de inhoud van de culturele verdragen van Nederland met Oosteuropese landen. (M84-159)

Dekker, L.

Het cultureel akkoord met de DDR: een goedkoop gebaar?

Oost-Europa verkenningen. (1983)68(19-22)

De geschiedenis van de totstandkoming van het culturele akkoord met de DDR, de procedure rond de parlementaire goedkeuring ervan en de problemen inzake de ratificatie van het verdrag. (M84-114)

Dewael, P.

Een cultuurbeleid voor de jaren 90.

Liberaal reflex. 10(1989)4(dec.42-52)

Ideeën van de Belgische gemeenschapsminister van cultuur over een toekomstig cultuurbeleid voor Vlaanderen, mede gericht op Europa 1992. De minister pleit onder andere voor een nauwere culturele samenwerking met Nederland. (NC)

Dhont, E.

De culturele samenwerking tussen de provincies Oost- en West-Vlaanderen en Zeeland.

Interprovinciaal. (1982)3(jul/aug/sept.7-11)

Historische schets van het ontstaan van het samenwerkingsverband, gevolgd door enkele aspecten en concrete realisaties van de culturele uitwisseling. (NC)

Divendal, J.

Effect van culturele boycot in Zuid-Afrika.

NRC-handelsblad, 15-11-1988

Volgens de auteur moet de culturele boycot van Zuid-Afrika gehandhaafd blijven, omdat deze een belangrijk middel vormt in de strijd tegen de apartheid. Wel zouden Zuidafrikaanse kunstenaars in de gelegenheid moeten worden gesteld om naar het buitenland te reizen en deel te nemen aan culturele manifestaties. (M88-387)

Dossier: cultuurbeleid in Vlaanderen.

Speciaal no. van: Kultuurleven. 50(1983)8(okt)

Normatieve grenzen van het cultuurbeleid; tien jaar cultuurpactwet; internationale culturele samenwerking; vormingswerk en overheidsbeleid; theater in Vlaanderen en het Vlaamse mediabeleid. De grootste klacht van de auteurs is dat de cultuur niet voldoende erkenning krijgt. (NC)

Drijver, R. den

Dossier Vlaanderen: wil België meer samenwerken met Nederlandse film?

Film- en tv-maker. (1983)225(jan.19-23)

Interview met R. Verhavert, H. Claus, H. Kümel, P. Simons, en P. Collet over de vraag hoe zij denken over een verhoogde samenwerking tussen Belgische en Nederlandse filmmakers. (NC)

Dusarduijn, W.R.V.

Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking: er is meer samenwerking dan men denkt.

Intermediair. 7(1970)2(15 jan.5)

Kritiek op de eenzijdige benadering van Van den Berghe in zijn artikel 'Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking' (Intermediair, 1971, no. 2) omdat daarin geheel wordt voorbijgegaan aan beproefde vormen van culturele samenwerking tussen de grensprovincies. Eenzijdig ook omdat zijn betoog geïllustreerd wordt met voorbeelden van overwegend negatieve strekking. Ook stelt Van den Berghe zijn ideaal afhankelijk van nog niet bereikte culturele autonomie voor Vlaanderen. (F7)

Friesland en de wereld: notitie over de noodzaak op het gebied van de internationale (culturele) contacten, in het bijzonder met andere kleine culturen in Europa.

Leeuwarden: Fryske rie, 1980. 22 p.: bijl.

Doelstelling: het ontwikkelen van de Friese cultuur in brede betekenis met behulp van internationale contacten en het scheppen en ontwikkelen van de middelen die dergelijke contacten mogelijk maken; het bekend maken in andere Europese regio's van de Friese cultuur en het geven van medewerking aan de presentatie van de cultuur van andere Europese regio's in de eigen provincie; het stimuleren van de culturele positie van Friesland in Europa door het bevorderen van Friese culturele activiteiten in de andere Europese regio's. Overwogen wordt een orgaan in te stellen voor de internationale culturele relaties van Friesland. (86-310)

Geens, G. en R.F.M. Lubbers

Vlaams-Nederlandse samenwerking in Europees perspectief. De plaats van de Nederlanden in het Europa van na 1992.

Neerlandia. 93(1989)3(jul.117-128)

Beknopt verslag van de jaarlijkse conferentie van het Algemeen Nederlands verbond (ANV) over 'de plaats van de Nederlanden in het Europa van na 1992' (Brussel, 22 mei 1989). Tekst van twee inleidingen die tijdens deze conferentie werden gehouden. (M90-459)

Gemeenschappelijke Vlaams-Nederlandse internationale culturele samenwerking: verslagboek Colloquium, Antwerpen, 25 februari 1983, georganiseerd door de werkgroep 'De Nederlanden in de wereld'.

Den Haag etc.: Algemeen Nederlands verbond etc., 1983, 77 p.: bijl.
 Inleidende referaten over onder meer het Institut Néerlandais in Parijs (J.C. van Praag), culturele integratie van Vlaanderen en Nederland (H. Waltmans) en de Nederlandse taalunie en gemeenschappelijk internationaal cultuurbeleid (B.J.E.M. de Hoog). Verslag van de discussie gehouden op basis van enkele stellingen inzake culturele samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland.
 Overzicht van Nederlandse en Vlaamse culturele instituten in het buitenland, hun activiteiten en doelstellingen. (84-446)

Gemeenschappelijkheid, De, van de Nederlandstalige literatuur.
 Publikatieblad Nederlandse taalunie. 2(1989)5(mei.11-12)
 Reactie op de Nota letterenbeleid van minister Brinkman van WVC. De gemeenschappelijkheid van de Nederlandstalige literatuur wordt door de minister ontkend en de doelstellingen van de Nederlandse taalunie worden door hem eenzijdig beperkt. De Raad voor de Nederlandse taal en letteren bestrijdt beide punten en dringt er bij het Comité van ministers op aan de minister van WVC te verzoeken zijn beleid op deze punten te herzien naar letter en geest van het Taalunieverdrag. (NC)

Geraerds, R.
 Vlaanderen en Nederland één theatergebied?
 De Vlaamse gids. 63(1979)5(sept/okt.88-92)
 Ontwikkelingen op theatergebied in Vlaanderen en Nederland, vooral in de periode na de Tweede wereldoorlog. Er is een toenemend aantal uitwisselingen in het raam van het Belgisch-Nederlands cultureel akkoord; verwacht wordt dat over een aantal jaren Vlaanderen en Nederland een theatergebied zullen vormen. (F7)

Gou, F.L. de
 Koehandel verhindert verbreding culturele horizon.
 Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)26(28 jun.122)
 Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 21-6-1989
 Kritische beschouwing ten gunste van de instandhouding van met name het Institut Néerlandais in Parijs, naar aanleiding van de beslissing van premier Lubbers de verantwoordelijkheden voor de Nederlandse instituten in Parijs en Rome aan een ander ministerie toe te vertrouwen. (NC)

Groen, L.
 De tijd dat de Russen niet welkom waren heeft niet lang geduurd.
 Trefpunt. (1989)7/8(jul/aug.11-13)
 In het Amsterdamse Rijksmuseum is tot en met 10 september 1989 een tentoonstelling te zien, die een indruk geeft van de diplomatieke, economische en

culturele betrekkingen tussen Nederland en Rusland tijdens de afgelopen drie eeuwen. Bespreking van enkele objecten die er te zien zijn. (NC)

Heldring, J.L.

Het cultuurtje van WVC.

NRC-handelsblad, 18-5-1990

Beknopte kritische analyse van een toespraak die werd gehouden namens minister d'Ancona op het Algemeen Nederlands congres te Brussel d.d. 28-4-1990. Op dit congres verwierp zij de stelling dat tussen Nederland en Vlaanderen een cultuurgemeenschap zou bestaan. De rede zou een afspiegeling zijn van de WVC-ambtenaren-cultuur. (M90-343)

Heusden, W.S. van

Pluriformiteit van Nederlandse en Vlaamse culturen moet blijven.

Nederlandse staatscourant. (1990)89(9 mei.2)

Tekst van een toespraak van W.S. van Heusden, hoofd Directie kunsten van WVC, gehouden namens minister H. d'Ancona op 28-4-1990 ter gelegenheid van het Algemeen Nederlands congres in Brussel. Intensivering van de Nederlands-Vlaamse samenwerking is wenselijk, maar dat geldt niet a priori voor alle cultuursectoren. De samenwerking moet beperkt blijven tot die sectoren die iets fundamenteels toevoegen aan de ontwikkeling van specifieke kunstsectoren in het perspectief van Europa.

Hoe maakt u het buitenland? Een verkenning van culturele uitwisselingen tussen Nederland en enkele buitenlandse landen.

Den Haag: Europese beweging in Nederland, 1984. 19 p.

Kort verslag van een onderzoek naar de motieven en achtergronden van culturele en vriendschappelijke betrekkingen tussen Europese gemeenten (jumelages), vrouwen- en jongerenorganisaties in diverse Europese landen. (90-508)

Inschakeling raad bij culturele akkoorden.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 6(1975)6/7/8 (jun/jul/aug.15)

Advies van 1 juli 1975 waarin de raad ervoor pleit in de commissies die zich bezighouden met de voorbereiding van de akkoorden altijd deskundigen op te nemen die lid zijn van de raad. Bij de invulling van de programma's zal dan rekening worden gehouden met de door de raad omschreven doelstellingen, hetgeen de samenhang van het cultuurbeleid ten goede zal komen. (NC)

Internationale culturele betrekkingen (Voortgangsnotitie).

Tweede Kamer, zitting 1984-85, 18856, nrs. 1-2.

Derde nota over de internationale culturele betrekkingen, als vervolg op de Openbare commissievergadering van 18 juni 1979 over de tweede nota (14206)

waarin de wenselijkheid van een periodiek verslag van de activiteiten op dit gebied aan de orde werd gesteld. De notitie betreft alleen de bilaterale culturele betrekkingen. Wel wordt een nota over het multilaterale beleid aangekondigd. Zeer veel aandacht voor het internationaal cultureel beleid van Frankrijk, de BRD, het Verenigd Koninkrijk, Zweden, België en Denemarken. (M85-415)

Internationale culturele betrekkingen.

Tweede Kamer, zitting 1984-86, 18856, nrs. 3-6.

Aanvullende parlementaire stukken op de voortgangsnotitie Internationale culturele betrekkingen (18856) uit 1985, in de vorm van moties, brieven en aanvullende informatie, onder meer over het internationaal cultureel beleid van België en over de relatie tussen cultuur en exportbevordering.

Internationale culturele betrekkingen.

Handelingen II, zitting 1985-86, UCV 12, 28 oktober 1985.

Twaalfde uitgebreide commissievergadering waarin aan de orde is de behandeling van de voortgangsnotitie Internationale culturele betrekkingen (18856).

Internationale culturele betrekkingen / met bijdr. van A. Vels Heyn, H. Maurits, P. van Mensch e.a.

Museumvisie. 9(1985)4(dec.134-149)

Themagedeelte over bilaterale culturele betrekkingen met het buitenland, culturele verdragen en activiteiten van buitenlandse culturele instituten in Nederland en Nederlandse culturele instituten in het buitenland; de afdeling Presentatie buitenland van de Rijksdienst beeldende kunst; de tentoonstelling 'meesterwerken uit de Hermitage' in Museum Boymans van Beuningen; de afdeling internationale culturele betrekkingen van het Ministerie van wvc; de belangstelling voor de Nederlandse cultuur in Japan. (NC)

Janssen, M.

Een moeizame onderneming: de verspreiding van de Nederlandse cultuur in Frankrijk.

Ons erfdeel. 32(1989)2(mrt/apr.293-297)

Schets van de ontwikkeling van de Nederlandse culturele diplomatie in Frankrijk sinds de Tweede wereldoorlog. Aandacht voor de rol van de Nederlandse ambassade en van het Instituut Néerlandais in Parijs. (NC)

Janssen, M.

Wuustwezel terminus.

Dietsche warande & belfort. 126(1981)1(jan.10-32)

Exposé betreffende de relatie Vlaanderen-Nederland; enkele taal- en cultuurpolitieke beschouwingen; mate van realisering van de samenwerkingsplannen; Nederlandse taalunie; gewenste toekomstige ontwikkelingen. (M90-449)

Klaassen, J.

Knokken om de Neue Pinakothek: cultureel attaché J. Kempen: Nederland heeft geen cultureel buitenlands beleid.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)7(15 feb.30)

Oorspr. verschenen in: De volkskrant, 10-2-1989

Verslag van een interview met de cultureel attaché Kempen die kort na de Tweede wereldoorlog bij de Nederlandse ambassade in Bonn werd aangesteld. (NC)

Klein, T.

Culturele uitwisseling met oostblok wordt verminderd: Van den Broek wil ballet bij wapens.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 19(1987)3(28 jan.20)

Oorspr. verschenen in: De volkskrant, 17-1-1987.

Ingegaan wordt op het geringe budget dat Nederland besteedt aan de uitvoering van culturele verdragen, en meer specifiek op de halvering van het budget voor culturele uitwisseling met de Sovjet-Unie. (NC)

Kommunikee tegen het cultureel akkoord met Zuid-Afrika.

Amsterdam: Anti-apartheidsbeweging Nederland, 1975. 66 p.

Kossmann, E.H.

En toch heeft Nederland iets met Vlaanderen, en omgekeerd.

NRC-handelsblad, 18-9-1990

Tekst van een lezing, gehouden tijdens een forumdiscussie in Rotterdam d.d. 31-8-1990 over 'De verhouding Nederland-Vlaanderen'. Een principiële cultuurhistorische theorie voor culturele samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen blijkt niet te hanteren. Blijft over: het praktische nut van het aantrekken van de Vlaams-Nederlandse culturele banden in het licht van de Europese integratie.

Löwenhardt, J.

Wetenschappelijke en culturele samenwerking met de Sovjetunie en Oost-Europa.

Internationale spectator. 42(1988)10(okt.636-639)

Bijdrage waarin een reactie wordt gegeven op het hoofdstuk 'Culturele en wetenschappelijke samenwerking' uit de notitie over het Oost-Europabeleid van

3 december 1987. Gepleit wordt voor de aanstelling van culturele attachés, de opening van culturele afdelingen aan ambassades en de oprichting van nieuwe culturele instituten in de Oostbloklanden. (M88-375)

Maas, P.F.

De Nederlanden in het Europa der toekomst.

Neerlandia. 94(1990)1(feb/mrt.3-8)

Beschouwing over de positie van de Nederlandse taal en cultuur in Europees verband en de perspectieven ten aanzien van een 'groot-Nederlandse' cultuurpolitiek (Benelux-landen). (M90-215)

Maas, P.F.

Delta-plan nodig om eigen cultuur in verenigd Europa te beveiligen.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 20(1988)44(9 nov.222)

Oorspr. verschenen in: De volkskrant, 29-10-1988

Argumenten voor behoud en expansie van de Nederlandse cultuur binnen het verenigd Europa van 1992; voorstellen voor het realiseren van deze doelstellingen, onder meer door een intensieve samenwerking tussen Nederland en België en een aantal gezamenlijke activiteiten in internationaal verband. (NC)

Masman, J.

Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking: rationele samenwerking.

Intermediair. 7(1971)2(15 jan)

Masman komt tot de conclusie dat, gelet op de eenheid van taal, op rationele gronden een zo groot mogelijke integratie en samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen nagestreefd dient te worden. Een van de eerste terreinen die er voor in aanmerking komen is het onderwijs: het wetenschappelijk onderwijs, maar ook het basis- en voortgezet onderwijs. (F7)

Mechelen, F. van

Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking: commentaar van Belgisch minister van Nederlandse cultuur.

Intermediair. 7(1971)2(15 jan.11-13)

De historische ontwikkeling van de internationale culturele samenwerking. Op het ogenblik is er nog onvoldoende samenwerking van gelijkgerichte instituten en culturele instellingen, uitwisseling van intellectuelen en kunstenaars, samenwerking tussen uitgevers, uitwisseling van radio- en televisieprogramma's etc. Zonder deze samenwerking aan de basis, is het opzetten van een gemeenschappelijke cultuurpolitiek aan de top niet erg doeltreffend. (F7)

Meerjarig beleidskader bilaterale culturele betrekkingen met het buitenland (1990 t/m 1992).

Rijswijk: Ministerie van welzijn, volksgezondheid en cultuur / Directie kunsten, bureau bilaterale internationale samenwerking, 1989. 34 p.: bijl.

In navolging van de aanbeveling uit het rapport 'Cultuur zonder grenzen' van de WRR heeft het kabinet het voorstel gedaan in het beleid inzake bilaterale culturele betrekkingen een taakverdeling aan te brengen tussen de ministeries van Buitenlandse zaken en WVC. De verantwoordelijkheid van WVC is gericht op een cultureel doel en op integratie in het reguliere cultuurbeleid door het buitenlandse cultuurbeleid zoveel mogelijk vanuit de culturele disciplines tot stand te laten komen. De desbetreffende verantwoordelijke afdeling van WVC biedt in deze notitie een kader voor het voeren van een dergelijk beleid.

Meerjarig beleidskader bilaterale culturele samenwerking.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 21(1990)1(7)

Advies van 13 februari 1990 over de nota Meerjarig beleidskader bilaterale culturele samenwerking van de Directie kunsten van WVC. De nota, die waardevolle aanzetten tot een nieuwe benadering van het buitenlands cultureel beleid bevat, is nog onvoldoende uitgewerkt. Diverse afdelingen van de Raad voor de kunst zullen commentaar geven. (NC)

Mourik, M.

Den Haag laat de Vlamingen links liggen.

NRC-handelsblad, 14-5-1990

Korte opsomming van een aantal incidenten inzake de culturele betrekkingen tussen Nederland en Vlaanderen, die getuigen van onverschilligheid van de Nederlandse regering ten aanzien van samenwerking op cultureel terrein.

Mulder, H.

De culturele relatie met China groeit gestaag.

Trefpunt. (1985)6/7(jun.17-19)

In het kader van een culturele uitwisseling tussen Nederland en China zal in 1986 en 1987 in beide landen een aantal culturele evenementen plaatsvinden. Het gaat hierbij onder meer om het wederzijds uitlenen van schilderijen ten behoeve van tentoonstellingen en evenementen op het terrein van letteren (onder andere vertaling van letterkundig werk), podiumkunsten, filmkunst (het organiseren van filmwerken) en media (instructie- en trainingscursussen van omroepmedewerkers). (NC)

Naar één enkel toneelbestel voor Nederland en Vlaanderen? Colloquium, georganiseerd door de organisatiecommissie colloquium Nederlandstalige toneelschrijvers uit Nederland en België, Hot theater Den Haag 20 mei 1979. S.l.: s.n., 1979. 8 p.

Verslag van een bijeenkomst rond het thema 'Een taalgebied-een theatergebied?' waarin uitvoerig werd stilgestaan bij de uitwisselingsproblematiek en de onnodig gecompliceerde internationale subsidieregeling.

Nauwere contacten met China op gebied van cultuur: akkoord over cultureel uitwisselingsprogramma.

Nederlandse staatscourant. (1985)94(17 mei.1)

Gesprek tussen minister Brinkman en zijn Chinese ambtsgenoot over de mogelijkheid de culturele betrekkingen tussen de twee landen uit te breiden en te intensiveren. (M85-601)

Nederland en Sovjet-Unie halen culturele banden aan.

De volkskrant, 21-4-1989

De overeenkomst over de uitbreiding van de culturele uitwisseling tussen de Sovjet-Unie en Nederland werd in april 1989 ondertekend. Het Ministerie van wvc verviervoudigde daartoe het budget tot 1 miljoen gulden, het Ministerie van onderwijs en wetenschappen verdubbelde het budget voor uitwisselingsprogramma's tot een bedrag van 280.000 gulden. (M89-140)

Nederlandse literatuur in het buitenland / (met bijdr. van) J. Schalekamp ... (et al.).

De gids. 153(1990)6(jun.473-493)

Themagedeelte over Nederlandse en Vlaamse literaire romans in vertaling in Spanje, de Verenigde staten, Italië, Tsjechoslowakije en Polen; het beleid van de Nederlandse en Vlaamse overheid en de receptie van uit het Nederlands vertaald werk in de genoemde landen. (M90-457)

Nieuwe aanpak, Een: nota betreffende de culturele integratie van Nederland en Vlaanderen, opgesteld door het Algemeen Nederlands verbond (ANV).

Den Haag enz.: Algemeen Nederlands verbond, ca. 1971, 10 p.

De belangrijkste vraagstukken inzake de culturele integratie van Nederland en Vlaanderen, waarvoor op korte termijn een oplossing gewenst is. Het betreft de grenscontacten; de inter-Limburgse universiteit; erkenning van diploma's op het terrein van het hoger beroepsonderwijs; bibliotheekwetgeving; de Open universiteit; buitenlands cultureel beleid; spelling; integratie van het volksontwikkelingswerk. (F7)

Nieuwe aanpak, Een: versnelde integratie van de Nederlandse cultuurgemeenschap.

Den Haag enz.: Algemeen Nederlands verbond, 1974, 14 p.

Verkorte weergave van de beleidsnota van het Algemeen Nederlands verbond, de 'Nota betreffende de culturele integratie van Nederland en Vlaanderen' en enkele commentaren hierop. Dit betreft onderwerpen als integratie en taalpolitiek, uitgeverij en boekenmarkt, radio en televisie, en de culturele belangstelling. (F7)

Nota betreffende de culturele integratie van Nederland en Vlaanderen: opgesteld door het Algemeen Nederlands verbond.

Den Haag: Algemeen Nederlands verbond, 1974, 10 p.

Nota over enige belangrijke vraagstukken die onderzocht moeten worden in verband met het instellen van een onderzoek naar de structuren van de culturele integratie van Nederland en Vlaanderen. (F7)

Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen.

Tweede Kamer, zitting 1970-71, 10916, nrs. 1-5.

Uitgangspunt van deze eerste nota, die op 22-1-1969 in de Vaste commissie voor Buitenlandse zaken van de Tweede kamer in het vooruitzicht was gesteld, is dat het beleid ten aanzien van de internationale culturele betrekkingen als een element moet worden beschouwd van het algemeen buitenlands beleid. Daarvoor draagt de minister van Buitenlandse zaken verantwoordelijkheid. De conceptie van dat beleid en in belangrijke mate de uitvoering behoren tot de competentie van de ministers van Onderwijs en wetenschappen, en Cultuur, recreatie en maatschappelijk werk.

Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen.

Handelingen II, zitting 1971-72, OCV, 4 mei 1972.

Tekst van de openbare behandeling van de Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen (10916) waarin aan de orde worden gesteld: de algemene organisatie in Nederland van de internationale culturele betrekkingen (ministeriële verantwoordelijkheid, coördinatie van beleid, plaats en rol van het particulier initiatief, budgettering) en de doelstellingen van het beleid (interpretatie van het begrip cultuur, de landen waarop het beleid primair gericht dient te worden, soorten betrekkingen zoals jumelages en verdragen, en samenwerking op het gebied van onderwijs tussen hogescholen in de grensstreken).

Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen.

Tweede Kamer, zitting 1976-1977, 14206, nrs. 1-2.

Tweede nota over de internationale culturele betrekkingen van Nederland, als vervolg op de regeringsnota van 1970, met het doel nader inzicht te geven in de doeleinden die worden nagestreefd, in de accenten die worden gelegd, en in de

maatregelen van structurele aard die men van zins is te nemen. Het betreft uitsluitend de bilaterale betrekkingen.

Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen.

Tweede Kamer, zitting 1978-79, 14206, nrs. 3-18.

Parlementaire stukken naar aanleiding van de tweede nota over internationale culturele betrekkingen, verschenen in 1976.

Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen.

Handelingen II, zitting 1978-79, OCV 31, 18 juni 1979, p. 1257-1293.

Beschouwingen van de Bijzondere commissie uit de Tweede kamer over de Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen (14206).

Nota betreffende de internationale culturele betrekkingen.

Handelingen II, zitting 1979-80, 4 september 1979, p. 6049-6050.

Stemmingen over moties die tijdens de openbare commissievergadering over de tweede regeringsnota (14206) werden ingediend.

Olink, H. en D. Wieringa

Uitwisselingsmogelijkheden onvoldoende benut.

Kunstenkrant. 8(1984)6/7(jun/jul.12-13)

De cultuurministers van de Raad van Europa hebben een gemeenschappelijk akkoord gesloten dat resulteerde in een 'Europese verklaring over culturele uitgangspunten'. Deze uitgangspunten komen globaal overeen met de criteria van het Nederlandse cultuurbeleid. In het akkoord is echter weinig aandacht besteed aan de migrantencultuur, terwijl circa 15 miljoen 'migranten' in Europa wonen. (NC)

Op weg naar Vlaams-Nederlands beleid voor uitgeverij en boekhandel.

Nederlandse staatscourant. (1988)23(3 feb.3)

In het kader van het Taalunie-verdrag is door de Nederlandse en Vlaamse organisaties op het gebied van boekhandel en uitgeverij het Overleg Nederlandstalige uitgeverij en boekhandel (ONUB) in het leven geroepen met als doelstelling: het formuleren van een Vlaams-Nederlands beleid op voornoemd terrein en het bevorderen van de uitvoering van dat beleid. De ONUB zal vooralsnog tot 1991 functioneren.

Prakken, J.

Culturele uitwisselingen in een nieuw Europa.

Trefpunt. (1990)4(apr.34-36)

Het afgelopen jaar zijn er, met steun van het Ministerie van wvc, enkele culturele uitwisselingsprojecten met de Sowjet-Unie tot stand gekomen. Gesprek met een van de initiatiefnemers. (NC)

Raat, F. de

Beyers Naudé wil culturele boycot nuanceren.

NRC-handelsblad, 17-1-1989

Opvattingen van de blanke Zuid-afrikaanse dominee Beyers Naudé over de reeds tien jaar bestaande culturele boycot van Zuid-Afrika. Gepleit wordt voor een selectieve culturele boycot, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen voor- en tegenstanders van de apartheid.

Roo, J. de

Groot geld tegen klein geld: de voorgeschiedenis van Sticusa, uitgegeven op 26 februari 1988 ter gelegenheid van de herdenking van de oprichting van Sticusa op 26 februari 1948.

Amsterdam: Sticusa, 1988. 88 p.: afb.

De geschiedenis van de organisatie en werkwijze van de Stichting voor culturele samenwerking tussen Nederland en de overzeese rijkdelen tijdens de eerste na-oorlogse jaren. (88-251)

Roon, E. van

Particuliere onafhankelijkheid en culturele samenwerking: de Sticusa tussen 1948 en 1956 als inspiratiebron.

Internationale spectator. 44(1990)2(feb.107-112)

De internationale cultuurpolitiek van Nederland wordt uitermate inefficiënt geacht. De oorzaak daarvan wordt gezocht in onduidelijke verdeling van bevoegdheden en taken over drie ministeries. Het instellen van een particuliere, volstrekt onafhankelijke organisatie komt de effectiviteit van het beleid ten goede, aldus de auteur. In dat verband bepleit hij de oprichting van een organisatie als de Sticusa, die in de jaren vijftig een belangrijke rol vervulde in een klimaat van politieke controverse. (M90-450)

Schaling, F.

Patrick Dewael, minister van cultuur van Vlaanderen: Nederlanders en Vlamingen: dezelfde verantwoordelijkheid.

NRC-handelsblad, 1-8-1990

Kort verslag van een vraaggesprek met de Vlaamse cultuurminister over de culturele samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland. De incidenten die zich in 1990 hebben voorgedaan (onder meer het niet-verschijnen van minister d'Ancona op een Vlaams-Nederlandse conferentie en het ontkennen van het bestaan van een cultuurgemeenschap) acht Dewael 'denigrerend en beledigend'.

Toch vindt hij het klimaat momenteel verbeterd. Het komt er nu vooral op aan dat Vlaanderen en Nederland een geïntegreerd cultureel beleid opzetten, aldus de minister.

Schuyer, E.H. en F.W.M. van der Ven

Eenheid in verscheidenheid.

Intermediair. 7(1971)2(15 jan.7-9)

De heren Schuyer en Van der Ven, resp. secretaris en voorzitter van de landelijke Werkgroep voor onderwijs en wetenschappen van D'66, onderschrijven in grote lijnen het betoog van Van den Berghe. Voor D'66 is vooral van belang in hoeverre de Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking al dan niet een bijdrage kan leveren aan het perspectief van een verenigd Europa. De schrijvers bepleiten het instellen van een Raad voor Nederlandse cultuur, van waaruit de feitelijke integratie stelselmatig kan worden aangepakt. (F7)

Smit, L.

Nederland en Frankrijk gaan culturele samenwerking intensiveren.

Trefpunt. (1984)3(mrt.24-25)

Aan de hand van een gesprek met M.M. van Erkel, directeur Internationale betrekkingen van het Ministerie van wvc, wordt ingegaan op het recente bezoek van de Franse president Mitterand aan ons land en de culturele betrekkingen tussen Frankrijk en Nederland in het algemeen. (NC)

Steyling, W.

Promotie van kunst en cultuur lijdt onder tulpen-imago.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 14(1982)46(24 nov.487-488)

Oorspr. verschenen in: Ariadne. 36(1982)11(sept.7-10)

Effecten van de in 1979 door het Nationaal bureau voor toerisme geïntroduceerde Holland culture card, waarmee wordt beoogd de Nederlandse cultuur onder de aandacht te brengen in de Verenigde staten. Het Ministerie van crm zou hierbij een rol kunnen spelen in de vorm van gericht zoeken naar afzetmogelijkheden voor Nederlandse kunst en cultuur in het buitenland. (NC)

Sticusa in de Tweede kamer.

Sticusajournaal. 8(1978)59(15 dec.5)

Taakverdeling tussen het kabinet en de Stichting voor culturele samenwerking (Sticusa) ten aanzien van culturele en educatieve projecten, alsmede enkele financiële aspecten van het werk van Sticusa. (NC)

Sweens, F.P.J.M.

Een internationaal beleid voor de Nederlandse cultuur.

Politiek. 22(1968)12(dec.405-408)

Gepleit wordt voor een Vlaams-Nederlandse raad, die zorg moet gaan dragen voor de culturele identiteit van de Nederlandstaligen in Europees verband. (M84-393)

Tamse, C.A.

Cultureel akkoord voorbeeld voor Europese cultuurpolitiek: veertig jaar cultureel verdrag tussen Nederland en België.

Nederlandse staatscourant. (1986)181(19 sept.6-7)

De ervaringen die zijn opgedaan gedurende het bestaan van het Belgisch-Nederlands cultureel akkoord, dat ondanks vele wederzijdse moeilijkheden veertig jaar geleden werd gesloten en in stand werd gehouden, kunnen als voorbeeld dienen voor Europese culturele samenwerking. (M88-317)

Teeuw, A.

De culturele betrekkingen tussen Nederland en Indonesië.

Spiegel historiae. 21(1986)3(mrt.140-145)

Beschouwing over de wederzijdse culturele beïnvloeding tussen Nederland en Indonesië, nadat dit land in 1945 politiek onafhankelijk was geworden.

Telkamp, G.J.

Nederland tweetalig?

Internationale spectator. 44(1990)3(mrt.125)

Redactioneel artikel. Wil men in een geïntegreerd Europa voorkomen dat de rol voor Nederland en het Nederlands in betekenis afneemt, dan zal men zich onder meer moeten inzetten voor zeer royale steun voor taalwerving Nederlands aan niet-Nederlandstaligen hier en elders, en moeten streven naar sterke intensivering van samenwerking met Nederlandstalig België op alle terreinen waar een gemeenschappelijk taalbelang bestaat. (M90-451)

Vansina, G.

De Belgisch-Nederlandse culturele betrekkingen.

De syllabus. (1968)(mei.152-156)

Inventarisatie van de activiteiten die zijn ondernomen in het kader van het Belgisch-Nederlands cultureel verdrag, alsmede de organisatiestructuur waarbinnen deze activiteiten plaatsvonden, opgetekend door de cultureel attaché bij de Ambassade van België. (NC)

Veen, H. van de

Culturele verdragen zijn er voor de sier: 'we rotzooien maar wat aan'.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 16(1984)20(16 mei.139)

Oorspr. verschenen in: Onze wereld. (1984)5(me)

Culturele verdragen die Nederland sluit met andere landen, hebben voornamelijk tot doel de export te bevorderen. (NC)

Vermeylen, P.

Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking.

Intermediair. 7(1971)2(15 jan.11,13)

De toenaderingspogingen die gedaan zijn ten aanzien van onderwijszaken. Een aantal van de thema's genoemd in een memorandum aan de Raad van de EEG komt aan de orde. Het betreft met name: overeenstemming van het onderwijs en erkenning van de diploma's; oprichting van transnationale universiteiten; organisatie van een Europees centrum voor vergelijkende en experimentele pedagogiek, toekenning van een 'Europese bestemming' of 'Europeanisering' van sommige instituten of centra voor onderzoek; organisatie van de productie van Europese pedagogische films, van realisaties voor schoolradio en schooltelevisie, alsmede van de andere audiovisuele middelen met pedagogisch doel. (F7)

Verslag van de kulturele uitwisselingsdag Zeeland Oost-Vlaanderen, 15 november 1979 te Terneuzen.

Middelburg: Gedeputeerde staten van Zeeland / Bestendige deputatie van Oost-Vlaanderen, 1980. I, 57 p.

Geconcludeerd wordt dat de uitwisseling tot op heden gering is en zich op het vlak van culturele organisaties en instellingen kenmerkt door een geïmproviseerde, weinig gecoördineerde aanpak. De initiatieven met een systematische aanpak behoeven meer publiciteit, financiële draagkracht, en een grotere uitstraling. (F7)

Vonhoff, H.J.

Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking: een brug die nog gebouwd moet worden.

Intermediair. 7(1971)2(15 jan.9)

Vonhoff stelt dat het artikel van Van den Berghe opnieuw en terecht een klacht is over het gebrek aan werkelijke integratie en, wat nog wezenlijker is, over de tot dusver gebleken onmogelijkheid om een brug te slaan tussen de beide Nederlandstalige cultuurgebieden aan weerszijden van de Belgisch-Nederlandse grens. Vonhoff gaat in op de historische ontwikkeling van de Belgisch-Nederlandse verhoudingen en de mogelijkheden van de Vlaamse cultuurautonomie. (F7)

Vijftientwintig jaar Adviesraad voor culturele samenwerking tussen de landen van het Koninkrijk, 1961-1986.

Amsterdam: Adviesraad voor culturele samenwerking tussen de landen van het koninkrijk, 1986. 51p.: afb.

Beschrijving van de ontwikkeling van de in 1986 opgeheven Adviesraad voor culturele samenwerking tussen de landen van het koninkrijk (Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen). Korte samenvatting van alle onderwerpen die in deze raad zijn behandeld. Daarbij worden de resultaten van de aanbevelingen van de raad vermeld. Overzicht van de samenstelling van de adviesraad. (M90-017)

Wandel, O. de

De Nederlandse en Vlaamse internationale culturele betrekkingen op zoek naar een nieuw evenwicht?

De Vlaamse gids. 70(1986)3(mei/jun.51-58)

Aan de hand van voorbeelden wordt gewezen op het tot nog toe vrijblijvende en incidentele karakter van de culturele betrekkingen tussen Nederland en de Vlaamse gemeenschap. Als antwoord hierop wordt een pleidooi gehouden voor uitbreiding van gemeenschappelijke initiatieven zoals bijvoorbeeld de Stichting ons erfdeel, de Stichting vertalingen en de Nederlandse taalunie. (M90-452)

Weststeijn, W.G.

De prijs van een cultureel verdrag.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 19(1987)1(14 jan.7)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 5-1-1987.

Eind 1986 is het culturele verdrag tussen Nederland en de Sovjetunie verlopen.

De onderhandelingen over verlenging van het verdrag zijn in de ijskast gezet.

Ingegaan wordt op de negatieve aspecten hiervan. (NC)

Wilmots, J.

Het Nederlandse taalgebied als uitgangspunt voor een buitenlands cultuurbeleid.

Ons erfdeel. 23(1980)5(nov/dec.733-739)

Beschouwing over het gezamenlijk bevorderen van onze taal en cultuur in het buitenland. Uitgangspunt moet onder meer zijn dat Nederland en Vlaanderen, ondanks verschillen, één taalgebied vormen. (D9)

Wouters, J.

Samenwerking in de Limburgse grensgebieden.

Interprovinciaal. (1982)3(jul/aug/sept.12-14)

Uit analyse van de situatie op het gebied van internationale samenwerking in het Belgisch-Nederlands grensgebied blijkt dat de intensiteit van de samenwerking van provincie tot provincie verschilt en dat die voornamelijk berust op incidentele contacten op bestuurlijk niveau. Voorstellen voor verbetering. (NC)

Zon, H. van

Kulturele uitwisseling tussen Nederland en Oost-Europa.

Oost-Europa verkenningen. (1977)31(apr.25-32)

Beschrijving van de culturele uitwisseling op het gebied van literatuur, film en televisienieuwsmateriaal. Geconstateerd wordt dat op belangrijke terreinen van culturele uitwisseling sprake is van op zijn minst onevenwichtigheid en eenzijdigheid. Bij de uitwisseling van boeklicenties, films en televisiemateriaal is vrijwel geen sprake van eenrichtingsverkeer van oost naar west. Gepleit wordt voor een meer actieve rol van Nederland. (M85-532)

Culturele manifestaties en specifieke bilaterale activiteiten

Internationale culturele manifestaties waarbij Nederland is betrokken en bilaterale activiteiten op deelterreinen van de culturele sector, zoals: de manifestatie Amsterdam-Berlijn, het Texasproject, La France aux Pays-Bas, Amsterdam culturele hoofdstad, coproducties, de Nederlandse Taalunie, de Algemene Conferentie Nederlandse Taal en Letteren, de Stichting ter bevordering van de Vertaling van Nederlands Letterkundig Werk, Sticusa.

Baelen, C. van

Ontbreken van een vaste boekenprijs: gevolgen voor het Vlaamse boekenvak: een studie in opdracht van de Nederlandse taalunie, uitgevoerd onder auspiciën van de Speciale licentie documentatie- en bibliotheekwetenschap van de Universitaire instelling Antwerpen.

's-Gravenhage: Stichting bibliographia Neerlandica, 1990. 50 p.: bijl., graf., tab. (Voortzetten/Nederlandse taalunie; 28) Met lit. opg.

Vergelijkende analyse vanuit een economische invalshoek van het Nederlandse en Vlaamse boekenvak in de afgelopen twintig jaar (1970-1990). Gevolgen voor de Vlaamse boekenmarkt, voor de boekhandel, uitgever, importeur, vakorganisatie, auteur en consument. Conclusie: in Vlaanderen is het loslaten van de vaste boekenprijs de belangrijkste oorzaak van de verzwakking van de infrastructuur van de boekhandel, van de vermindering van de dienstverlening en van de verarming van het aanbod. (90-444)

Beleid voor boek en lezen: bouwstenen voor een beleid omtrent boek en lezen in het raam van de Nederlandse taalunie / red. A. Grypdonck; met bijdr. van C. van Baelen ... (et al.).

Antwerpen etc.: Standaard, 1985. 142 p.: fig. Met lit.opg.

Verslag van een symposium over een, zo mogelijk geïntegreerd en in elk geval gecoördineerd, beleid inzake het boek en boekengebruik in de Nederlandse taal- en cultuurgemeenschap. (85-613)

Berlijn-Amsterdam.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 12(1981)12(dec.4-6)

Positief advies van 3 november 1981 over een project dat de Duits-Nederlandse culturele uitwisseling van 1920-1940 behandelt, met enkele kritische kanttekeningen wat betreft de onvolledige en theoretisch zwak onderbouwde subsidie-aanvraag en de relatie tussen hoofdthema en projecten. De manifestaties, die onderdeel uitmaken van het project, zijn afzonderlijk beoordeeld. (NC)

Berlijn-Amsterdam 1920-1940: wisselwerkingen / red. K. Dittrich, P. Blom, F. Bool.

Amsterdam: Querido, 1982. 408 p.: afb., bijl., tab.

Met bibliografie.

Tentoonstellingen en andere culturele manifestaties (concerten, toneel- en filmvoorstellingen en literaire projecten), georganiseerd in het kader van de in 1982 gehouden manifestatie Amsterdam-Berlijn 1920-1940, worden verklaard en geïllustreerd aan de hand van achtergrondartikelen over het klimaat en de wederzijdse invloed op politiek-maatschappelijk, wetenschappelijk, en cultureel gebied in Amsterdam en Berlijn in deze periode. (F5b)

Brink, H.M. van den

Talent naar Texas: de privatisering van het buitenlandse cultuurbeleid.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 18(1986)7(19 feb.86)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, Cultureel supplement, 7-2-1986

Het Ministerie van wvc gaat proberen of het de Nederlandse cultuur in het buitenland onder de aandacht kan brengen in samenwerking met het bedrijfsleven. Ingegaan wordt op de plannen van de voor dit doel opgerichte stichting. (NC)

Bijnagte, I. en J.Koch

Co-producties moeten film in Europa uit het slop halen.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)19(10 mei.89)

Oorspr. verschenen in: Nederlandse staatscourant. (1989)81(26 apr)

Gesprek met de filmer W. Verstappen en de Europarlementariër G. de Vries, over de taak inzake de promotie van het Europese filmprodukt. (NC)

Centenaire: 1888-1988.

Amsterdam: Alliance Française des Pays-Bas, 1988. 99 p.: afb.

Uitgave ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de Alliance Française, het Frans-Nederlandse culturele samenwerkingsverband. (88-369)

Coproductieverdrag Canada.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 19(1988)3(19)

Advies van 10 mei 1988 over het concept-coproductieverdrag met Canada op het terrein van de film. Aangedrongen wordt op het beschikbaar stellen van extra financiële middelen voor film-coproducties. Het belang van deze producties wordt nogmaals onderstreept. (NC)

Coproductieverdrag Frankrijk.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 17(1986)4(32)

Advies van 9 juli 1986. De Raad voor de kunst stemt in met de totstandkoming van een samenwerkingsverdrag op het gebied van filmproductie tussen Nederland en Frankrijk, maar spreekt de hoop uit dat de eigen Nederlandse culturele identiteit in dit verband behouden zal blijven. (NC)

Culturele manifestatie Amsterdam-Berlijn 1983.

Trefpunt. (1983)6(jun.2-17)

Themagedeelte over de culturele manifestatie Amsterdam-Berlijn 1983

'Begegnung mit den Niederlanden'; visie van M. van Erkel, directeur internationale betrekkingen van het Ministerie van wvc; verslag van een gesprek met de beide organisatoren S. Austen en B. von Liebermann, respectievelijk verbonden aan het Nederlands theater instituut in Amsterdam en het Theater Treffen Berlin. Verslag van enkele tentoonstellingen, gehouden in het kader van deze manifestatie. (NC)

Culturele samenwerking Nederland-België.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 6(1975)6/7/8(jun/jul/aug.13-14)

Advies van de Raad voor de kunst d.d. 16 juni 1975, waarin vraagtekens worden gezet bij de opportuniteit van het voornemen tot instelling van een Belgisch-Nederlands samenwerkingsorgaan dat zich gaat bezighouden met de culturele integratie en met de ontwikkeling en spelling van de Nederlandse taal. (NC)

Culturele uitwisseling Nederland-Verenigde staten = Cultural exchange The Netherlands-USA.

Amsterdam: Stichting culturele uitwisseling Nederland-Verenigde staten, 1986. portef.: bijl.

Samenvatting van de voorgeschiedenis en organisatie van de culturele uitwisseling tussen Nederland en de Verenigde staten 1986-1996 en van de in het kader hiervan geplande activiteiten. Tekst van de toespraken van minister Brinkman (WVC) en van L.P. Bremer, Amerikaans ambassadeur in Nederland, gehouden op 22 januari 1986 ter gelegenheid van de start van het uitwisselingsprogramma. Beknopte weergave van de uitkomsten van twee

enquêtes naar de bekendheid met Nederland bij Amerikanen en met de Amerikaanse staat Texas bij Nederlanders. Texas is de eerste Amerikaanse staat die in het kader van het uitwisselingsprogramma centraal staat.

Debrabandere, F.

Door Taalunie naar taaleenheid.

Onze taal. 52(1983)11,12(nov.133-135; dec.158-159)

Gewezen wordt op de noodzaak van taalintegratie, een van de doelstellingen van het Vlaams-Nederlandse Taalunieverdrag. De Taalunie kan een belangrijke rol spelen bij de integratie van het onderwijs, de omroep en de geografische, juridische en technische terminologie in Nederland en Vlaanderen.

Deprez, K.

Mag het een ietsje meer zijn?

Ons erfdeel. 32(1989)1(jan/feb.141-142)

Kritisch verslag van de Algemene conferentie van de Nederlandse taal en letteren op 25 november 1988 te Amsterdam, met als thema het buitenlands cultureel beleid op het gebied van de Nederlandse taal en letteren.

Draak, H.A. den

Boulevard of broken dreams: voor- en nadelen van een coproductie.

Film- en tv-maker. (1987)279(jan.46-51)

De 'Boulevard of broken dreams', een coproductie op filmgebied tussen Canada (National film board) en Nederland (Nico Crama films) vond de afgelopen zomer in Montreal en Toronto plaats. Besproken worden enkele organisatorische en financiële aspecten van het samenwerkingsverband, alsmede de rol van WVC. Door Nederlandse filmproducenten wordt bij de overheid al enige jaren aangedrongen op een structureel coproductie-verdrag met Canada op het gebied van de film. (NC)

Empel, M. van

Advies aan de Nederlandse taalunie inzake de EEG-rechtelijke aspecten van een vaste boekenprijs = An opinion for the Nederlandse taalunie concerning the community law aspects of a fixed book price = Avis ... livre.

's-Gravenhage: Stichting bibliographia Neerlandica, cop. 1990. - 130 p.: bijl. (Voorzitten Nederlandse taalunie; 25). Met teksten in drie talen.

Op grond van economische en culturele argumenten lijken er uit EG-rechtelijk oogpunt geen redenen om zich te verzetten tegen een beleid van de Nederlandse taalunie, dat is gericht op het veiligstellen van een fijnmazig distributiepatroon van boeken binnen het Nederlandse taalgebied via een systeem van vaste boekenprijzen. Als een dergelijk beleid op nationaal niveau is toegestaan, is niet

in te zien waarom het op het niveau van een ruimer territorium zou worden verboden. (90-149)

Europäische Coproduktion in Films und Fernsehen: II. Müncher Symposium zum Film- und Medienrecht / [hrsg. von J. Becker, M. Rehlinger].

Baden-Baden: Nomos, 1989. IV, 178 p. (UFIRA-Schriftenreihe; 83).

Bijdragen over de economische en juridische aspecten van Europese coproducties op film- en tv-gebied, alsmede wet- en regelgeving in afzonderlijke staten (West-Duitsland, Oostenrijk, Nederland, Noorwegen, Groot-Brittannië, Frankrijk, Italië, Spanje, Hongarije). (90-325)

Evaluatie van de Nederlandse taalunie.

Publikatieblad Nederlandse taalunie. 3(1990)3(mrt.12-30)

Beraad over de afstand tussen de tekst van het Taalunieverdrag en de eisen van de tijd. In 1990 bestaat het verdrag tien jaar. (NC)

Evelein, P.

Vice versa: Frans/Nederlands enthousiasme voor beeldende kunst.

Trefpunt. (1988)5(mei.3-5)

In mei en juni presenteert de Rijksdienst beeldende kunst in de Franse regio Rhône-Alpes Nederlandse beeldende kunst in dertien musea en culturele centra. Deze tentoonstellingen zijn een antwoord op de presentatie van Franse kunst in Nederland in mei en juni 1987. (NC)

Fleerackers, J.

De Nederlandse taalunie: een verantwoording.

Ons erfdeel. 23(1980)4(sept-okt.485-499)

Cultuurhistorische verhandeling over het verdrag van de Nederlandse taalunie, dat op 9 september 1980 werd ondertekend. Betoogd wordt dat het kan leiden tot een structuur van culturele integratie, met behoud van afzonderlijke regionale of andere voorzieningen, zodat met name de Vlaamse cultuur behoud kan worden voor negatieve groei. (D7)

France, La, aux Pays-Bas: invloeden in het verleden / (red. P. Blom ... et al.).

Vianen: Kwadraat, 1985. 318 p.: ill., reg. Met lit.opg.

Gebundelde artikelen die aspecten van de contacten tussen Frankrijk en Nederland in het verleden belichten, uitgegeven in het kader van de culturele manifestatie 'La France aux Pays-Bas' (1985-1986). Enkele bijdragen: Uit in Amsterdam: van schouwburgen en kermessen, tussen 1780 en 1813 (B. Albach, P. Blom); Verlaine in Nederland (L. Vis); Le Corbusier en de Nederlandse architectuur (1920-1940) (R. Mens).

Hongarije in Nederland: culturele manifestatie in Nederland juni 1987.

's-Gravenhage: Staatsuitgeverij, 1987. 39 p.: afb.

Indrukken van de verschillende kunstdisciplines in Hongarije, naar aanleiding van de culturele uitwisseling Nederland-Hongarije. (87-166)

Honout, J.

Een wapen voor de Taalunie. Economische vooruitgang en de vaste boekenprijs: bestorming van het EG-bastion?

Boekblad. 156(1989)13(31 mrt.4,8-9)

Twee bijdragen naar aanleiding van een door de Raad voor de Nederlandse taal en letteren op 22 maart 1989 uitgebracht advies, waarin juridische argumenten worden aangedragen om een regeling voor de vaste boekenprijs voor Nederland en Vlaanderen te bepleiten bij de Europese commissie. Volgens de samensteller van het advies, M. van Empel (buitengewoon hoogleraar economisch ordeningsrecht in Amsterdam) hoeft het EG-verdrag geen belemmering te betekenen voor een systeem van vaste boekenprijzen voor het Nederlandse taalgebied. (NC)

Hoog, B. de

De Nederlandse taalunie: drie werkelijkheden.

Ons erfdeel. 26(1983)1(jan/feb.1-8)

Structuur, functie en totstandkoming van de Nederlandse taalunie, een politieke doelorganisatie op het gebied van de taal en letteren voor de regio Nederland en Vlaanderen. Beschouwing over de Taalunie als organisatie vanwaaruit verdere ontwikkelingen kunnen worden gestimuleerd: politiek instrument, dat antwoord kan geven op maatschappelijke vragen en kan reageren op ontwikkelingen in de maatschappij; een duidelijk in de tijd gesitueerde instelling, gericht op zowel de bestaande bestuurlijke structuur als op de op de naaste toekomst gerichte politiek. (M83-99)

Interview met Wiebe Blauw.

CJP informatiebulletin. (1989)1(17 feb.4-5)

Verslag van een gesprek met de ambtenaar Jeugdbeleid van WVC.

Ter sprake kwam onder andere de internationale samenwerking op het gebied van jongerenkaarten. (NC)

Jeugd- en jongerenuitwisselingen in het kader van de culturele akkoorden.

Amsterdam: Nederlands comité voor internationaal jongerenwerk. 1974, 38 p.

Inventarisatie van de mogelijkheden die culturele akkoorden bieden op het gebied van jongerenwerk. (F7)

Krevelen, L. van

De waarde van de Stichting voor vertalingen.

De gids. 152(1989)12(970-971)

De in 1954 opgerichte Stichting ter bevordering van de vertaling van Nederlands letterkundig werk is erin geslaagd lijn en continuïteit te brengen in de internationale aandacht voor Nederlandse literatuur. De financiële problemen waarmee deze stichting kampt worden in verband gebracht met de subsidieverhouding met zowel de Nederlandse als de Vlaamse overheid. Drie oplossingen voor de instandhouding van de stichting. (M90-004)

Kulturstadt, Die, Europas: Kulturfest oder Festivalkultur?

Zeitschrift für Kulturaustausch. 38(1988)4(461-599)

Themanummer over culturele samenwerking in Europees verband met bijdragen over de jaarlijkse manifestaties 'Culturele hoofdstad van Europa' in 1985 (Athene), 1986 (Florence), 1987 (Amsterdam), 1988 (Berlijn) en 1990 (Glasgow) en enkele festivals en evenementen die in het kader van deze manifestaties hebben plaatsgevonden. Bijdrage over de lokale culturele zender in Amsterdam. (NC)

Laman, W.

De taal der muziek is internationaal.

Trefpunt. (1989)5(mei.17-19)

Weergave van een vraagesprek met componist W. Laman, die rond de jaarwisseling, in opdracht van het Ministerie van wvc en de VPRO, muziekfestivals in de Russische steden Moskou en Vilnius heeft bezocht om na te gaan welke contacten op het terrein van de eigentijdse muziek mogelijk zijn tussen Nederland en de Sovjet-Unie. (NC)

Landsheer, Chr. de

Vijf jaar Taalunie: een Vlaams-Nederlands 'slot' in Den Haag.

Opvoeding. 38(1986)3(feb.9-12)

Kritische evaluatie van de organisatie en het functioneren van de Nederlandse taalunie gedurende de afgelopen vijf jaar. Gewezen wordt op het ontbreken van een culturele beleidsvisie, en op het behoudende en geldverslindende karakter van de instelling. (M90-462)

Leibovici, S.

La France aux Pays-Bas: een mammoetplan.

Sponsor. (1985)3(13-16)

In 1985 en 1986 vindt in het kader van de culturele manifestatie La France aux Pays-Bas een groot aantal evenementen plaats op het gebied van toneel, dans, beeldende kunsten, letteren en film. Het Nederlands theater instituut heeft deze

manifestatie mede georganiseerd, de financiering ervan vindt plaats door de overheid en sponsoring door het bedrijfsleven. Gesprek met S. Austen, F. Bloemers en C. Groot, resp. directeur en medewerkers van het Nederlands theater instituut, en een medewerker van de hoofdsponsor Credit Lyonnais bank Nederland. (NC)

Loos, E.

Mogelijkheden voor jongerenuitwisselingen in het kader van de culturele akkoorden met Duitsland, Frankrijk, Engeland, België.
Amsterdam: Nederlands komitee voor internationaal jongerenwerk, 1974. 6 p.
Belangrijkste punten uit de subsidieregelingen voor uitwisselingsprojecten in het kader van culturele akkoorden en gegevens over de aanvraagprocedure. (F7)

Maas, P.F.

Vlaams-Nederlandse hereniging legitiem streven.
De volkskrant, 4-10-1990
Volgens de auteur, hoogleraar parlementaire geschiedenis aan de Katholieke universiteit van Nijmegen, moeten Vlaanderen en Nederland samen een middelgrote mogendheid gaan vormen om de eigen taal en cultuur te behouden en niet ten onder te gaan in het verenigde Europa.

Mag het een ietsje meer zijn? Verslag van de Algemene conferentie van de Nederlandse taal en letteren 1988.

's-Gravenhage: Stichting bibliographia Neerlandica, 1989. 54 p.
Tijdens de conferentie, die in het teken stond van het buitenlandse taal- en letterenbeleid van Nederland en Vlaanderen, werd geconcludeerd dat er in beide landen meer aandacht moet worden besteed aan het op een geïntegreerde manier vrijwaren en uitdragen van de eigen identiteit. De Nederlandse taalunie biedt het passende kader om een aantal activiteiten te coördineren en te stimuleren. (90-513)

Meerjarenperspectief voor een Taaluniebeleid: advies van de Raad voor de Nederlandse letteren.

's-Gravenhage: Stichting bibliographia Neerlandica, 1987. 103 p.: bijl., tab. Met lit. opg.
Overwegingen van de Raad voor de Nederlandse taal en letteren, het adviserend orgaan van de Nederlandse taalunie, met betrekking tot het letterenbeleid en de culturele samenwerking met instellingen in het buitenland (met name de Europese gemeenschap). (89-115)

Middendorp, J.

De Texaanse desinvestering: waarom is het project om Amerika cultureel te veroveren stukgelopen? De hand in eigen boezem steken is bij WVC niet zo populair.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)8(22 feb.34-35)

Oorspr. verschenen in: Haagse post, 11-2-1989

Mogelijke oorzaken van het mislukken van de culturele uitwisseling van Nederland met Texas, en de redenen voor het besluit van minister Brinkman de Stichting culturele uitwisseling Nederland-Verenigde staten niet langer te subsidiëren. (NC)

Middendorp, J.

Nederland in Texas: 'Wat wil je als de hele wereld naar Dallas kijkt'.

Muziek en dans. 11(1987)10(dec.21-23)

Op 18 september 1987 is in Houston in Texas de manifestatie 'Holland highlights' van start gegaan. Tijdens deze manifestatie zijn onder meer concerten gegeven van Nederlandse en (in beperkte mate) Amerikaanse kamermuziek. Impressie van de achtergrond van het festival en van enkele concerten. (NC)

Mulder, H.

De culturele relatie met China groeit gestaag.

Trefpunt. (1985)6/7(jun.17-19)

In het kader van een culturele uitwisseling tussen Nederland en China zal in 1986 en 1987 in beide landen een aantal culturele evenementen plaatsvinden. Het gaat hierbij onder meer om het wederzijds uitlenen van schilderijen voor tentoonstellingen en om evenementen op het terrein van letteren (onder andere vertaling van letterkundig werk), podiumkunsten, filmkunst (het organiseren van filmweken) en media (instructie- en trainingscursussen van omroepmedewerkers). (NC)

Mulder, H.

Een action artistique in het dal van de Rhône.

Trefpunt. (1988)6/7(jun/jul.20-23)

In het kader van de manifestatie 'Vice versa' neemt een aantal Nederlandse beeldende kunstenaars deel aan exposities in de regio Rhône-Alpes in Frankrijk. Voorgeschiedenis van de manifestatie en beknopt reisverslag. (NC)

Mulder, M.

De tijd is rijp voor een exportbureau voor Nederlandse films: regenwulpen over Manhattan.

Trefpunt. (1985)4(apr.19-21)

De Nederlandse filmweek in New York die in maart 1985 werd gehouden is een groot succes geweest. Al sinds enkele jaren wordt met steun van de Nederlandse overheid en het filmbedrijf tijdens festivals en markten in het buitenland promotie gevoerd voor de Nederlandse film. Er bestaan plannen voor de overname en uitbreiding van deze promotie-activiteiten door een professioneel exportbureau. (NC)

Mulder, R.

Over het nut van zakgeld: taken van de Stichting voor vertalingen.

NRC-handelsblad, Cultureel supplement, 20-10-1989

Naar aanleiding van de financiële moeilijkheden waarmee de Stichting tot bevordering van de vertaling van Nederlands letterkundig werk zich ziet geconfronteerd, wordt ingegaan op de noodzaak van het bestaan van de stichting.

Nederland en Frankrijk sluiten coproductieverdrag films.

Nederlandse staatscourant. (1988)23(3 feb.3)

Minister Brinkman van WVC heeft op 3 februari 1988 namens de overheid een verdrag getekend tussen Nederland en Frankrijk op het terrein van de coproductie van films. Het is voor het eerst dat Nederland een dergelijk verdrag sluit. (M88-269)

Nederland-Texas: begin van een uitwisseling = Texas-The Netherlands: the beginnings of an exchange.

Amsterdam etc.: Stichting culturele uitwisseling Nederland- Verenigde staten etc., 1987. 16 p.: afb. Met Nederlandse en Engelse tekst.

Verslag van de tot nu toe georganiseerde activiteiten van de Stichting culturele uitwisseling Nederland-Verenigde staten en The Netherlands-Texas Cultural Exchange Program, Inc. (88-128)

Nederlandse manifestatie, De, in Hongarije / bijdr. van G. Zandbergen ... (et al.). Trefpunt. (1986)11(nov.5-13)

Achtergronden van de manifestatie, de Hongaarse cultuur en enkele activiteiten op het gebied van bibliotheekwerk, vrijwilligerswerk en jongerenuitwisseling, die in het kader van deze manifestatie plaatsvinden. (NC)

Neve, D. de

Het Taalunieverdrag met Nederland: de Werkgroep ad hoc.

De Vlaamse gids. 65(1981)1(jan-feb.59-64)

Installatie van de werkgroep op 18 december 1975, met de volgende opdracht: het ontwerpen van een voorstel voor een tussen België en Nederland op te richten gemeenschappelijk orgaan van advies en samenwerking op het gebied van de Nederlandse taal en letterkunde. De voorkeur van de werkgroep voor een

Taalunieverdrag; de organisatie van de Nederlandse taalunie; doelstellingen en inhoud; ondertekening en inwerkingtreding. (D7)

Nota Produktiefonds 'internationalisering'.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 19(1988)3(16-17)

Advies over de nota 'Internationalisering' van het Produktiefonds voor de Nederlandse film, waarin deze haar standpunt weergeeft over deelname aan internationale film-coproducties en over de vraag, of het Ministerie van wvc deze producties (waarin de 'eigen' culturele identiteit minder tot zijn recht komt) moet subsidiëren. De Raad voor de kunst is (met het Produktiefonds) van mening dat de speelfilmindustrie in staat moet worden gesteld de internationale markt op te gaan. Voorgesteld wordt een percentage van het beschikbare budget van het Produktiefonds voor dit doel te bestemmen. (NC)

Olink, H.

Amsterdam culturele hoofdstad: het supermarktdenken, van kunst naar kosten.

Toneel teatraal. 108(1987)7(jul.44-50)

Kritische beschouwing over de problemen inzake de organisatie en financiering van de manifestatie 'Amsterdamse culturele hoofdstad van Europa 1987'. (NC)

Olink, H.

Kunst voor de koopman.

Intermediair. 21(1985)4(25 jan.27,29)

Weergave van een gesprek met K. de Jong, plv. directeur van de Economische voorlichtingsdienst, en M. van Erkel, hoofd Directie internationale betrekkingen van het Ministerie van wvc, over de wijze waarop sponsoring van Nederlandse culturele manifestaties in het buitenland door het bedrijfsleven plaatsvindt en de resultaten die dit tot nu toe heeft opgeleverd. (M85-390)

Ontwerp voor een Nederlandse taalunie.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 10(1979)2(feb.11-14)

In het kader van de culturele samenwerking Nederland-België is voorgesteld, vooruitlopend op totstandkoming van het unieverdrag, over te gaan tot instelling van een voorlopige Raad voor de letteren (RTL). In een advies van de Afdeling letteren d.d. 31 januari 1979 wordt hierop nader ingegaan. De (nieuwe) Raad voor de kunst heeft een wettelijke adviestaak op terreinen, die ook door de op te richten RTL zullen worden bestreken. Overleg over terreinafbakening en competenties dient zo spoedig mogelijk geopend te worden. (NC)

Op weg naar Vlaams-Nederlands beleid voor uitgeverij en boekhandel.

Nederlandse staatscourant. (1988)23(3 feb.3)

In het kader van het Taalunie-verdrag is door de Nederlandse en Vlaamse organisaties op het gebied van boekhandel en uitgeverij het Overleg Nederlandstalige uitgeverij en boekhandel (ONUB) in het leven geroepen met als doelstelling: het formuleren van een Vlaams-Nederlands beleid op voornoemd terrein en het bevorderen van de uitvoering van dat beleid. De ONUB zal vooralsnog tot 1991 functioneren.

Pareau Dumont, A.

Co-produceren met Hongarije: veel vakkennis en aantrekkelijke prijzen.

Film- en tv-maker. (1989)293(apr.24-25)

Korte bijdrage over de filmproductie in Hongarije en de mogelijkheden voor het maken van coproducties met Nederland; Censuur; de rol van de Hongaarse overheid; ervaringen met coproducties. (NC)

Peters, M.

In Holland staat een huis: instituut poogt culturele betrekkingen VS te behartigen.

NRC-handelsblad, 25-1-1990

Beschrijving van de activiteiten van het John Adams Institute te Amsterdam, dat zich ten doel stelt een cultureel uitwisselingscentrum tussen Nederland en Amerika te zijn.

Polling, K.

Holland highlights bescheiden getoond in Texas.

NRC-handelsblad, 7-10-1987

In het kader van de culturele uitwisseling Nederland-Texas werden in Houston tentoonstellingen georganiseerd en concerten gehouden. (M88-344)

Prakken, J.

Hongaren hebben 'iets' met Nederland.

Trefpunt. (1986)9(sept.25-27)

In het kader van de culturele betrekkingen tussen Nederland en Hongarije zullen vanaf eind september gedurende een maand tentoonstellingen van Nederlandse kunst in Hongarije te zien zijn. Daarnaast zullen Nederlandse dans- en muziekgroepen optreden en zullen in Nederland geproduceerde films worden vertoond. In het voorjaar van 1987 vinden een aantal Hongaarse manifestaties in Nederland plaats. (NC)

Rooduijn, T.

Stom dat het niet meer gebeurt: de coproductie activiteiten van Fons Rademaker.

Film- en tv-maker. (1983)225(jan.28-28)

Gesprek met F. Rademaker over de reden waarom hij een voorkeur lijkt te hebben voor internationale coproducties. Aan de orde komen zowel de voor- als nadelen, en de situatie in België, Frankrijk en Italië. (NC)

Rook, G.J. de, B. Vierdag en R. Steenbergen

Visual arts from the Netherlands: over beeldende kunst uit Nederland en het buitenland.

Metropolis M. 9(1988)3(10-19)

Drie bijdragen, waarin achtereenvolgens aandacht voor het buitenlands cultureel beleid van de rijksoverheid (WVC, Economische zaken, Buitenlandse zaken) en de deelname van Nederlandse beeldend kunstenaars aan culturele manifestaties en tentoonstellingen in onder meer Texas, Frankrijk en Venetië (Biënnale). (M88-276)

Roon, E. van

Particuliere onafhankelijkheid en culturele samenwerking: de Sticusa tussen 1948 en 1956 als inspiratiebron.

Internationale spectator. 44(1990)2(107-112)

Het ontstaan (1945), de activiteiten en de gedeeltelijke opheffing in 1956 van de Stichting voor culturele samenwerking tussen Nederland, Indonesië, Suriname en de Nederlandse Antillen (Sticusa). (M90-158)

Salters, L.

Texas en Holland hebben meer uit te wisselen dan klompen en olie. Trefpunt. (1986)5(mei.16-18)

De Stichting culturele uitwisseling Nederland-Verenigde staten is opgericht met het doel de Amerikanen vertrouwd te maken met de Nederlandse cultuur en de Nederlanders met de Amerikaanse cultuur. Op projectbasis worden filmfestivals, literaire bijeenkomsten en workshops georganiseerd, voorlopig het eerst in de staat Texas. Beoogd wordt de betrekkingen tussen beide landen op deze manier te intensiveren. (NC)

Sluis, S.S. van der

Cluster manifestaties: een effectenonderzoek naar een nieuw beleidsmiddel.

Amsterdam: s.n., 1989. V, 116 p.: bijl., schema.

Met bibliogr. Doctoraalscriptie Rijksuniversiteit Utrecht.

Na een historisch overzicht van Nederland en zijn bilaterale culturele betrekkingen wordt aan de hand van de manifestaties 'Amsterdam-Berlijn' en 'Nederland in Hongarije' onderzocht of het beleidsmiddel clustermanifestatie heeft beantwoord aan de doelstellingen die het Ministerie van wvc zich heeft gesteld. (90-032)

Smit, L.

Amsterdam culturele hoofdstad: de cultuur van Europa is een in elkaar grijpend scharnierwerk.

Trefpunt. (1988)1(jan.3-4)

Op 13 december 1987 is de manifestatie 'Amsterdam culturele hoofdstad van Europa 1987' afgesloten met een toespraak van minister Brinkman van WVC, waarin de resultaten werden geëvalueerd. In 1988 staat Berlijn centraal onder het motto 'Berlin Kulturstadt Europas 1988'. Hierin is een Nederlands programma-onderdeel opgenomen met een televisieproductie over Nederlandse cultuur, die via het Berlijnse kabelnet kan worden uitgezonden. (NC)

Smit, L.

Europa maak muziek.

Trefpunt. (1984)4(apr.6-7)

Op initiatief van het Europees parlement is het jaar 1985 uitgeroepen tot het Europees jaar van de muziek. Ingegaan wordt op de organisatie van enkele in het kader van deze manifestatie georganiseerde activiteiten in nationaal en Europees verband. (NC)

Smit, L.

Hongarije lijkt ontvankelijk voor de Nederlandse cultuur.

Trefpunt. (1986)1(jan.21-23)

Van 26 september tot 26 oktober 1986 wordt een grote Nederlandse manifestatie in Hongarije gehouden. In het kader van het Holland festival zullen daarna in 1987 een aantal Hongaarse evenementen in Nederland plaatsvinden. R. Bosch, hoofd afdeling bilaterale samenwerking van het Ministerie van wvc, over de achtergronden van eerstgenoemde manifestatie en een globale schets van de liberalisering van het cultuurbeleid die momenteel in Hongarije gaande is. (NC)

Smit, L.

Texaanse belangstelling voor Nederlandse kunst.

Trefpunt. (1985)6/7(jun.9-11)

Er bestaan plannen om in het najaar van 1986 een aantal evenementen te organiseren in het kader van een cultureel uitwisselingsprogramma tussen Nederland en de Amerikaanse staat Texas. Overzicht van de tot nu toe gemaakte afspraken en ideeën in dit verband. (NC)

Smit, L.

Texas wordt concentratiegebied van Nederlandse cultuur.

Trefpunt. (1985)2(feb.17-18)

Vanaf september 1986 wordt een aantal Nederlandse culturele evenementen georganiseerd in enkele grote steden in de Amerikaanse staat Texas, met name

in Dallas, Houston en Austin. Hiermee wordt een begin gemaakt met een buitenlands cultureel beleid dat primair is gericht op zogenaamde 'concentratiegebieden'. (NC)

Staay, A. van der

Het werelddecennium voor culturele ontwikkeling in Nederland.

Ons erfdeel. 32(1989)3(mei/jun.381-388)

Tijdens het wereldcongres over culturele politiek in 1982 (Mondiacult) is door de Verenigde naties en alle daarbij aangesloten organen, met name de Unesco, het initiatief genomen tot het uitroepen van het werelddecennium voor culturele ontwikkeling (1988-1998). In het kader hiervan zullen extra projecten op cultureel terrein worden geïnitieerd. Besproken worden enkele voorbeelden van acties die door de Nederlandse overheid worden ondersteund: de Actie Willemstad, reconstructies van historische tuinen en een grote manifestatie die zal worden georganiseerd naar aanleiding van de honderdste verjaardag van het overlijden van Van Gogh. (NC)

Steyling, W.

Promotie van kunst en cultuur lijdt onder tulpen-imago.

Ariadne. 36(1982)11(sept.7-10)

Effecten van de in 1979 door het Nationaal bureau voor toerisme geïntroduceerde Holland culture card, waarmee wordt beoogd de Nederlandse cultuur onder de aandacht te brengen in de Verenigde staten. Het Ministerie van crm zou hierbij een rol kunnen spelen in de vorm van gericht zoeken naar afzetmogelijkheden voor Nederlandse kunst en cultuur in het buitenland. (NC)

Stichting algemeen Nederlands congres.

Brussel: Stichting algemeen Nederlands congres, 1986, 15 p.: afb.

In het kort worden de geschiedenis en de doelstellingen van het Algemeen Nederlands congres geschetst. Deze organisatie wil de samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen op cultureel en sociaal gebied bevorderen. (M86-226)

Sybesma-Knol, N. en K. Wellens

Enige volkenrechtelijke vragen rond de Nederlandse taalunie.

's-Gravenhage: Stichting bibliographia Neerlandica, 1987. 317 p.: bijl.

(Voorzeten Nederlandse taalunie; 10) Met lit. opg.

Beschouwingen rond de internationale en privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid van de Nederlandse taalunie, de voorrechten en immuniteiten, de bindende kracht van de genomen beslissingen, de invloed van de staatshervorming in België en de bevoegdheid van de Nederlandse taalunie om verdragen te sluiten. (90-515)

Van Texas naar een nieuw werkterrein.

Amsterdam: Stichting culturele uitwisseling Nederland-Verenigde staten, 1988.
53 p.: bijl., tab.

Na een algemene evaluatie van het Texas-project, een activiteitenoverzicht en samenvattende conclusies, wordt gepleit voor een koerswijziging van het project inzake de culturele uitwisseling van Nederland en Texas. De mogelijkheden van Texas zijn te beperkt, aldus de Stichting. Er dient een beleid te worden vastgesteld voor heel Noord-Amerika. (89-541)

Vaste boekenprijs, Een, voor het Nederlands taalgebied: advies van de Raad voor de Nederlandse taal en letteren.

Publikatieblad Nederlandse taalunie. 2(1989)6(aug.14)

In een advies van 22 maart 1989 aan het Comité van ministers van de Nederlandse taalunie wordt gepleit voor de instelling van een vaste boekenprijs voor het gehele Nederlandse taalgebied. Het advies is tot stand gekomen op basis van een pre-advies van M. van Empel, buitengewoon hoogleraar in het Europese ordeningsrecht. (NC)

Vekeman, H.

De actuele situatie van de neerlandistiek in de Duitse Bondsrepubliek.

Ons erfdeel. 23(1980)5(nov/dec.645-654)

Overzicht van de kwetsbare positie van de circa dertig neerlandisten die geïsoleerd werkzaam zijn aan de diverse universiteitsinstituten. Gepleit wordt voor een goed onderling overlegkader, met een informatiebank. Primaire verantwoordelijkheid ligt bij de docenten; het betreft een taak die niet overgelaten kan worden aan de diensten van internationale (culturele) betrekkingen in Den Haag of Brussel.

Vermeijden, M.

Reijn van der Lugt als 'kunstpromotor' naar VS: eerste proeve van buitenlands WVC-beleid.

NRC-handelsblad, 28-7-1990

Interview met de toekomstige 'ambassadeur van de Nederlandse kunsten' in New York over zijn plannen en activiteiten. (M90-330)

Verschoor, H.

Amsterdam culturele hoofdstad 1987: elk jaar andere stad.

Trefpunt. (1987)3(mrt.15-17)

Op 18 mei 1986 vond de officiële instelling plaats van Amsterdam als culturele hoofdstad van Europa in 1987. De coördinatie van de activiteiten die in het kader van deze manifestatie plaatsvonden, was in handen van het Holland festival en

het Nederlands theater instituut. Verslag wordt gedaan van de organisatie en het programma, waarin onder meer een overzichtstentoonstelling van hedendaagse Westeuropese kunst, een symposium, een podiumkunst- en een filmmanifestatie. (NC)

Verschoor, H.

De Boulevard of broken dreams aan de oevers van de Lake Ontario: grootste Nederlandse culturele manifestatie in het buitenland tot dusver.

Trefpunt. (1987)4(apr.12-14)

Op 4 juni 1987 gaat 'Holland in Canada '87' van start, de grootste Nederlandse culturele manifestatie die ooit in het buitenland is gehouden. Met culturele, sociaal-culturele en sportieve evenementen in onder meer Toronto, Ottawa en Montreal. Bij de organisatie en financiering zijn de ministeries van WVC, Buitenlandse zaken en Onderwijs en wetenschappen, alsmede de Nederlandse ambassade in Ottawa en enkele Canadese autoriteiten betrokken. Een deel van de kosten wordt gedragen door sponsors, met name door de KLM. (NC)

Verslag van de kulturele uitwisselingsdag Zeeland Oost-Vlaanderen, 15 november 1979 te Terneuzen.

Middelburg: Gedeputeerde staten van Zeeland / Bestendige deputatie van Oost-Vlaanderen, 1980. 57 p.

Geconcludeerd wordt dat de uitwisseling tot op heden gering is en zich op het vlak van culturele organisaties en instellingen kenmerkt door een geïmproviseerde, weinig gecoördineerde aanpak. De initiatieven met een systematische aanpak behoeven meer publiciteit, financiële draagkracht, en een grotere uitstraling. (F7)

Volman, H.

Amsterdam culturele hoofdstad: metamorfose van een doelstelling.

Intermediair. 23(1987)31(31 jul.39,41)

Kritische beschouwing over de doelstellingen en organisatie van de manifestatie 'Amsterdam culturele hoofdstad van Europa 1987'. Het is de vraag wat de gemeente Amsterdam met deze titel aan moet en of de plaatselijke organisatoren zich achter de doelstelling van de Europese initiatiefnemers (EG) kunnen plaatsen. Gesteld wordt, dat niet een eenmalige promotie van Amsterdam centraal staat, maar het in gang zetten en houden van internationale contacten en structuren 'als voertuigen voor de economische eenwording van een aantal Europese landen'. (M88-137)

Vijf jaar Taalunieverdrag 1980-1985 / Nederlandse taalunie.

's-Gravenhage: Staatsuitgeverij etc., 1985. 95 p.: ill. Met bibl.

Verslag van de organisatie en het functioneren van de Nederlandse taalunie, uitgegeven ter gelegenheid van het eerste lustrum.

Waltmans, J.

Joep Kempen stimuleert Nederlandse muziek in Duitsland: op zoek naar een harmonisch samenspel.

Buma-Stemra magazine. 6(1989)(mei.7-8)

De voormalige cultureel attaché van de Nederlandse ambassade in West-Duitsland, J. Kempen, zal gedurende enkele jaren in de BRD promotie-activiteiten ten behoeve van de Nederlandse serieuze muziek gaan organiseren. De BFO (een bureau dat zich met de organisatie van Nederlandse muziekpromotie bezighoudt) zal in dit kader een kantoor openen in Bad Honnef bij Bonn. (NC)

Wandel, O. de

De Nederlandse taalunie: vijf jaren van opbouw.

Ons erfdeel. 29(1986)2(mrt/apr.211-219)

Korte weergave van activiteiten van de Nederlandse taalunie gedurende de eerste vijf jaar van haar bestaan (1980-1985) op het terrein van de spelling, grammatica en terminologie. Daarnaast heeft de Taalunie zich beziggehouden met de vertaling van Nederlandstalig literair werk, de positie van het Nederlands binnen de EG-instellingen, letteren en wetenschap, het Nederlands als tweede taal, de samenwerking met omroeporganisaties en de docentschappen Nederlands aan onderwijsinstellingen in het buitenland. (M87-074)

Weringh, K. van

Berlijn-Amsterdam 1920-1940 wisselwerkingen: een terugblik =

Berlin-Amsterdam 1920-1940 Wechselbeziehungen: ein Rückblick /

tekst K. van Weringh; red. en vert. in het Duits K. Dittrich.

Amsterdam: Goethe instituut etc., 1982. 84 p.: afb. (84-479)

Wit, J. de

Spreading the Dutch word.

Holland herald. 15(1980)3(14-16)

Kort overzicht van de werkzaamheden van de Stichting ter bevordering van de vertaling van Nederlands letterkundig werk, circa vijftientig jaar geleden opgericht door de Belgische en Nederlandse ministeries, belast met culturele zaken. Behalve het verstrekken van informatie op aanvraag wordt ook aan actieve promotie gedaan door middel van bezoeken van de staf aan het buitenland en bijdragen aan series Bibliotheca Neerlandica (Heinemann, London), Library of Netherlandic literature (Twayne, Boston) etc.

Zandbergen, G.

Honderd Nederlandse posters op tournee door Amerika.

Trefpunt. (1986)10(okt.17-18)

Ruim honderd Nederlandse posters uit de periode 1890-1940 zullen worden uitgeleend aan het Krannert art museum van de universiteit van Illinois in de Verenigde staten. De posters zijn eigendom van een particuliere verzamelaar en worden beheerd door de Stichting prent en publiciteit in Amsterdam. Het Ministerie van wvc draagt 15.000 gulden bij. (NC)

Zoest, A. van

De zomercursus voor Nederlandse taal en cultuur.

Ons erfdeel. 31(1988)3(meijun.457-458)

In achtentwintig landen buiten Nederland en België bestaat de mogelijkheid om op universitair niveau Nederlands te leren. Daarnaast organiseert het Ministerie van onderwijs en wetenschappen een jaarlijkse zomercursus op het terrein van Nederlandse taal en cultuur in Breukelen, voor maximaal honderdveertig deelnemers, die afkomstig zijn uit een groot aantal landen binnen en buiten Europa. De recrutering van de deelnemers vindt plaats via de Nederlandse ambassades in het buitenland en de universitaire docenten ter plaatse. (NC)

Culturele en wetenschappelijke instituten in het buitenland

Oprichting, functie, functioneren en activiteiten van culturele en wetenschappelijke instituten in het buitenland; organisatiestructuur; subsidiëring.

Advies d.d. 5 februari 1973 Belgisch-Nederlandse academie.
Informatiebulletin Raad voor de kunst. 4(1973)1/2(jan/feb.30-32)
Geadviseerd wordt nader onderzoek te verrichten alvorens over te gaan tot oprichting van een Belgisch-Nederlandse academie voor de Nederlandse taal en/of een Nederlands cultureel instituut in België. Wel gaat de voorkeur uit naar instelling van het Nederlands cultureel instituut, dat een uitstraling dient te bewerkstelligen van de Nederlandse cultuur. Ook het feit dat het instituut profijtelijk zou zijn voor kunstenaars pleit voor oprichting van het instituut. (NC)

Altona, J.

Tussen Rome en Parijs ligt de Tweede kamer.

Trefpunt. (1989)7/8(jul/aug.23-24)

Het Nederlands instituut in Rome wordt op 1 januari 1990 door WVC overgedragen aan Onderwijs en wetenschappen, en het Institut Néerlandais in Parijs komt op dezelfde datum volledig onder verantwoordelijkheid van WVC. De herverdeling wordt op dit moment financieel en organisatorisch voorbereid. Toelichting op de procedure van overdracht van beide instituten door K. van der Steenhoven, die namens WVC aan het voorbereidend overleg deelneemt. (NC)

Daalen, J. van

Het Japan-Nederland instituut: een moderne voortzetting van een eeuwenoude traditie.

Ons erfdeel. 29(1986)1(jan/feb.57-62)

In 1975 is het Japan-Nederland instituut in Tokyo opgericht, met als doel de culturele en wetenschappelijke betrekkingen tussen Japan en Nederland te bevorderen en onderzoek te doen naar de historische banden tussen beide landen. Een globale beschrijving wordt gegeven van de (westers georiënteerde) Japanse cultuur, de rol van het instituut en de werkzaamheden, die door de

medewerkers van het instituut tijdens een willekeurig gekozen week werden uitgevoerd. (M90-463)

Dijk, P. van

BZ lijft Institut Néerlandais in en stelt directeur aan.

NRC-handelsblad, 19-1-1990

Stand van zaken rond het Institut Néerlandais in Parijs. Volgens de huidige plannen zal het instituut niet bij WVC worden ondergebracht, maar bij Buitenlandse zaken. De directeur zal door het ministerie worden geleverd.

Dijk, P. van

Het Parijse Institut Néerlandais: van jongensdroom tot twistappel: touwtrekken om de geest van geboren verzamelaar Lugt.

NRC-handelsblad, 23-9-1989

Kort historisch overzicht van de oprichting en het functioneren van het Nederlands instituut in Parijs en de relatie met de Stichting custodia.

Gemeenschappelijke Vlaams-Nederlandse internationale culturele samenwerking: verslagboek Colloquium, Antwerpen, 25 februari 1983, georganiseerd door de werkgroep 'De Nederlanden in de wereld'.

Den Haag etc.: Algemeen Nederlands verbond etc., 1983. 77 p.: bijl.

Inleidende referaten over onder meer het Institut Néerlandais in Parijs (J.C. van Praag), culturele integratie van Vlaanderen en Nederland (H. Waltmans) en de Nederlandse taalunie en gemeenschappelijk internationaal cultuurbeleid

(B.J.E.M. de Hoog). Verslag van de discussie gehouden op basis van enkele stellingen inzake culturele samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland.

Overzicht van Nederlandse en Vlaamse culturele instituten in het buitenland, hun activiteiten en doelstellingen. (84-446)

Gou, F.L. de

Koehandel verhindert verbreding culturele horizon.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)26(28 jun.122)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 21-6-1989

Kritiek op het besluit van premier Lubbers om het Institut Néerlandais te Parijs onder te brengen bij het Ministerie van wvc en het Nederlands instituut in Rome bij het Ministerie van onderwijs en wetenschappen. (NC)

Institut Néerlandais, Het.

Tweede kamer, vergaderjaar 1989-90, 21331, nr. 1.

Motie d.d. 26-9-1989 door G. Niessen, M. Beinema, S. van Heemskerck

Pillis-Duvekot, A. Nuijs en P. Lankhorst ten gunste van het voortbestaan van het Nederlands cultureel instituut te Parijs.

Institut Néerlandais, Het.

Handelingen II, vergaderjaar 1989-90, nrs. 2-3, p. 27-35, 69-70.

Stemming moties en stemverklaringen moties 26-9-1989.

Internationale culturele betrekkingen / met bijdr. van A. Vels Heyn, H. Maurits, P. van Mensch e.a.

Museumvisie. 9(1985)4(dec.134-149)

Themagedeelte over bilaterale culturele betrekkingen met het buitenland, culturele verdragen en activiteiten van buitenlandse culturele instituten in Nederland en Nederlandse culturele instituten in het buitenland; de afdeling Presentatie buitenland van de Rijksdienst beeldende kunst; de tentoonstelling 'meesterwerken uit de Hermitage' in Museum Boymans van Beuningen; de afdeling internationale culturele betrekkingen van het Ministerie van wvc; de belangstelling voor de Nederlandse cultuur in Japan. (NC)

Janssen, M.

Van 'Lugtkasteel' tot cultureel centrum: de opmerkelijke ontstaansgeschiedenis van het Institut Néerlandais in Parijs.

BZ-blad. (1988)(okt.18-21)

Culturele en politieke voorgeschiedenis inzake de oprichting van het instituut, en activiteiten van de initiatiefnemer Frits Lugt. (M89-090)

Löwenhardt, A.

Een 'Madurodam-kwestie?' Loopgravenoorlog rondom Institut Néerlandais.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)39(27 sep.176)

Oorspr. verschenen in: Trouw, 22-9-1989

Achtergrondinformatie over de voorgenomen en gedeeltelijk uitgevoerde beëindiging van de activiteiten van het Institut Néerlandais te Parijs. Noch het instituut, noch de Kamer was vooraf betrokken bij de besluitvorming van Buitenlandse zaken. (NC)

Mededelingen van het Nederlands instituut te Rome: dl. XLIX, volume 49 / (ed.: P.J. van Kessel), Ministerie van welzijn, volksgezondheid en cultuur.

Assen (etc.): Van Gorcum, 1989. 142 p.

Uitgave ter gelegenheid van het 85-jarig bestaan van het Nederlands instituut in Rome, waarin een overzicht wordt gegeven van de historische ontwikkelingen en de activiteiten van het instituut. (NC)

Mourik, M.

Cultuurbeleid wordt op straat uitgevochten.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)26(28 jun.122-123)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 21-6-1989

Kritische reactie op het besluit van minister-president Lubbers het Institut Néerlandais aan het Ministerie van wvc in beheer te geven, en het Nederlands instituut in Rome onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van onderwijs en wetenschappen te laten functioneren. (NC)

Nederlandse culturele instituten in het buitenland.

Tweede kamer, vergaderjaar 1989-90, 21316, nrs. 1-2.

Doel van deze 'Institutennota' is een nadere bestuurlijke en organisatorische uitwerking te geven aan de herschikking van verantwoordelijkheden voor enkele instituten in het buitenland. In het kader van het regeringsbeleid van 'bestuur op afstand' wordt daarbij met name aandacht besteed aan een verdere verzelfstandiging van de instituten die rechtstreeks onder de rijksoverheid ressorteren. Ook wordt ingegaan op de culturele activiteiten van de posten in het buitenland en hun verhouding tot het instituut in het land van vestiging. In de nota wordt als beheersverantwoordelijk departement voor het Erasmushuis te Jakarta het Ministerie van buitenlandse zaken aangewezen, en voor het Nederlands instituut te Rome het Ministerie van onderwijs en wetenschappen. Het samenwerkingsverband tussen de overheid en de Stichting custodia in het Institut Néerlandais te Parijs wordt beëindigd.

Nederlandse culturele instituten in het buitenland.

Tweede kamer, vergaderjaar 1989-90, 21316, nrs. 3-7.

Brieven van de ministers van WVC en Onderwijs en wetenschappen en van de staatssecretaris van Buitenlandse zaken. Het betreft de stand van zaken rond het Institut Néerlandais te Parijs, de relaties van de Nederlandse universiteiten met het Nederlands instituut in Rome en de uitsplitsing van de lijst van stipendiaten over de verschillende universiteiten.

Nederlandse culturele instituten in het buitenland.

Handelingen II, vergaderjaar 1989-90, UCV, nr. 14, p. 1-27.

Behandeling van de nota Nederlandse culturele instituten in het buitenland (21316) tijdens een bijeenkomst van de Vaste commissies voor Buitenlandse zaken, Onderwijs en wetenschappen, en Welzijn en cultuur.

Nederlandse culturele instituten in Parijs, Rome en Jakarta.

Informatiebulletin van de Raad voor de kunst. 20(1989)4(6)

Advies van de Raad voor de kunst aan de minister-president d.d. 13-6-1989, waarin de raad meedeelt buitengewoon verbaasd te zijn uit de berichten in de pers te moeten vernemen dat de premier op eigen gelegenheid besluiten heeft genomen ten aanzien van de Nederlandse culturele instituten in de hoofdsteden van Frankrijk, Italië en Indonesië. (NC)

Nederlandse cultuurinstituten in het buitenland: Raad wenst cultureel centrum in New York.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 15(1984)4(2-11,38)

In een advies van 20 juni 1984 worden kanttekeningen geplaatst bij het overheidsbeleid ten aanzien van de Nederlandse culturele instituten in het buitenland, de doelstellingen die aan dit beleid ten grondslag liggen, de organisatie en geografische spreiding van deze instituten. Daarnaast wordt aangedrongen op de oprichting van een Nederlands cultuurcentrum in New York, en op het intensiveren van de culturele betrekkingen met Vlaanderen. (NC)

Pas, A. van de

De bijzondere plaats van het Nederlands instituut in Parijs.

Kunstbeeld. 7(1983)9(jun/jul.40-41)

Ontstaan van het Institut Néerlandais in Parijs in 1957, dat tot taak heeft de Nederlandse taal en cultuur op internationaal gebied te vertegenwoordigen en te bevorderen. In dit verband worden onder meer tentoonstellingen, concerten, lezingen en symposia georganiseerd over wetenschappelijke, historische, literaire en artistieke onderwerpen. Ook wordt expositieruimte ter beschikking gesteld aan Nederlandse kunstenaars. (M84-121)

Pittery, F.

Het 'Institut Néerlandais': gonzende Bijenkorf te Parijs.

Neerlandia. 92(1988)2(apr.79-85)

Geschiedenis, management, activiteiten (zoals het organiseren van cursussen Nederlandse taal), contacten met Nederland en Vlaanderen, de bibliotheekcollectie, financiering en behuizing van het Nederlands instituut in Parijs. (M88-212)

Putten, J. van der

Rome wil brede taak houden voor Nederlands cultureel instituut.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 20(1988)4(3 feb.18)

Oorspr. verschenen in: De volkskrant, 29-1-1988

Verslag van een gesprek met Th.J. Meijer, directeur van het Instituto Olandese over het WRR-rapport 'Cultuur zonder grenzen', met name voor zover het de Nederlandse culturele instituten in het buitenland betreft, hun taakverdeling, de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor en het belang van deze instellingen. (NC)

Raad tegen ontslag directeur Institut Néerlandais.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 12(1981)7(jul.2)

Advies van 1 juni 1981, waarin de raad de minister verzoekt krachtig stelling te nemen tegen het ontslag van J.C. van Praag als directeur van het Institut

Néerlandais. Er moeten betere waarborgen komen voor de dubbelfunctie van directeur van het instituut en hoofd culturele zaken van de ambassade. (NC)

Regering in reactie op WRR-rapport 'Cultuur zonder grenzen': geen uitbreiding aantal culturele instituten in het buitenland.

Nederlandse staatscourant. (1988)76(20 apr.1,4)

In een reactie van minister-president Lubbers op het WRR-rapport 'Cultuur zonder grenzen' wordt gesteld dat de regering niet van plan is het aantal culturele instituten in het buitenland uit te breiden. De regering wil de beschikbare financiële middelen zoveel mogelijk inzetten voor Nederlandse activiteiten in plaatselijk kader, zoals festivals. In enkele landen zullen stichtingen worden opgericht die met bijdragen uit particuliere bron en in nauwe samenwerking met diplomatieke vertegenwoordigingen, de Nederlandse cultuur zullen gaan bevorderen.

Rensen, R.

De directeur van het Nederlands instituut in Rome: ik vertik het om langer mooi weer te spelen.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 18(1986)30(6 aug.284)

Oorspr. verschenen in: NRC-handelsblad, 25-7-1986

Interview met de scheidende directeur van het Nederlands instituut in Rome, over de kritiek van de rijksoverheid en de financiële middelen van het instituut. (NC)

Strasser, G.

La fonction clé de l'Institut Néerlandais à Paris.

Septentrion. 16(1987)3(86-87)

Korte bijdrage over de functie en betekenis van het Nederlandse instituut in Parijs, mede gezien in het licht van het gedeelte uit het WRR-rapport 'Cultuur zonder grenzen', dat de Nederlandse culturele instituten in het buitenland betreft. (M88-008)

Tiethoff-Spliethoff, M.E.

Gesprek met J. Offerhuis.

Spiegel historiael. 16(1981)7/8(jul/aug.433-435)

Interview met de directeur van het Nederlands instituut te Rome. Naast de bestaande archeologische, kunsthistorische en historische afdeling zou een uitbreiding naar andere disciplines mogelijk moeten zijn, zoals kerkrecht en rechtsgeschiedenis. Een belangrijke taak ligt in het presenteren van de Nederlandse cultuur door middel van tentoonstellingen en concerten, waardoor verdieping en verbreding van de contacten tussen de twee Europese staten wordt bevorderd. (F7)

Varga, S.A. en J.H. Bootsma.

Reculer pour mieux sauter: wat heeft WVC tegen het Institut Néerlandais te Parijs?

NRC-handelsblad, 10-10-1989

Bijdrage van de voorzitter en de secretaris-penningmeester van de Stichting vrienden van het Institut Néerlandais, naar aanleiding van de aankondiging van het besluit van de regering tot opheffing van het instituut. Gepleit wordt voor instandhouding; het beheer zou door een organisatie kunnen worden gevoerd uit de hoek van universiteiten en hogescholen, waar veel ervaring op het gebied van projectmanagement en internationalisering aanwezig is.

Wesselijs, J.

Vertegenwoordigers in cultuur.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 21(1989)12(22 mrt. 54-55)

Oorspr. verschenen in: Het parool, 11-3-1989

Gesprek met G. Strasser, directeur van het Institut Néerlandais in Parijs, over het belang van de culturele instituten, mede in het licht van de Europese eenwording. Vergelijking met de activiteiten van de Duitse, Franse en Italiaanse instituten. (NC)

Wethly, W.

Het Nederlands instituut in Keulen

Neerlandia. 92(1988)3(jun.126-129)

Geschiedenis, situering en stafbezetting van het instituut.

Bibliotheekcollectie en -dienstverlening ten behoeve van studenten

Neerlandistiek. (M88-275)

Ontwikkelingssamenwerking en cultuur

De culturele dimensie van ontwikkelingssamenwerking en de uitwisseling op het gebied van de cultuur tussen geïndustrialiseerde en niet-geïndustrialiseerde landen.

Advies culturele aspecten van ontwikkelingssamenwerking.

's-Gravenhage: Nationale adviesraad voor ontwikkelingssamenwerking, 1981. 39 p. (Publicatie; no.70)

Aanbevelingen: meer aandacht voor culturele kanten van ontwikkelingsprogramma's en -projecten; meer aandacht voor alternatieve benaderingen; specifieke culturele projecten, bijvoorbeeld voor het behoud van culturele tradities; steun aan archeologische en historische onderzoeken.

Brinkman, L.C.

Speech on the cultural dimension of development at the National Unesco commission on 19 september 1985.

Rijswijk: Ministerie van welzijn, volksgezondheid en cultuur, 1985. 10 p.

Bij het geven van ontwikkelingshulp moet rekening worden gehouden met de culturele achtergrond van een land om te kunnen slagen. (M86-178)

Kultuur en ontwikkeling: een verkennend onderzoek naar de kulturele aspecten van relaties tussen Nederland en de Derde wereld, geplaatst in het perspectief van de kulturele afhankelijkheidstheorie / M. Geldhof ... (et al.).

Nijmegen: Instituut voor massakommunikatie, 1987. 3 dln.: bijl., tab., tek. Met lit.opg. Afstudeerproject Nijmegen.

Na een analyse van de structuur en het karakter van de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking (onder andere de rol van de zogenaamde medefinancieringsorganisaties, de NCO en het bedrijfsleven, inzake cultuur en ontwikkeling), worden voorstellen gedaan voor de wijze waarop een cultureel uitwisselingsproces tussen alle landen van de wereld tot stand kan worden gebracht op basis van een gelijkwaardige beoordeling van culturele systemen. Een van deze voorstellen is gebaseerd op het onderzoeken van de mogelijkheden voor het uitzenden van dramaproducties uit de Derde wereld op de Nederlandse

televisie. Ingegaan wordt op de distributiemogelijkheden voor dergelijke producties en de bereidheid tot medewerking van de omroepverenigingen. (90-510)

Noorman, L.

WVC en 'een stuk solidariteit tussen volkeren'.

Knipselkrant Raad voor de kunst. 17(1985)15(24 apr.155)

Oorspr. verschenen in: NUFFIC. (1985) (mrt)

Verslag van een interview met G. Fredriks (leider van het project Culturele aspecten van ontwikkelingssamenwerking) en M. van Erkel (directeur Internationale betrekkingen van het Ministerie van wvc) over de Nota 'Culturele aspecten van ontwikkelingssamenwerking'. (NC)

Nota culturele aspecten van ontwikkelingssamenwerking.

Rijswijk: Ministerie van welzijn, volksgezondheid en cultuur, 1983. 23 p.: bijl.

De Nationale adviesraad voor ontwikkelingssamenwerking (NAR) is in zijn 'Advies culturele aspecten van ontwikkelingssamenwerking', publikatie nr. 70 van april 1981, ingegaan op de vraag hoe culturele aspecten van ontwikkelingssamenwerking meer aandacht kunnen krijgen. In deze nota worden dit advies en de reactie van de Raad voor de kunst verder uitgewerkt. (M86-179)

Olink, H.

Europa: uitwisselingsmogelijkheden onvoldoende benut.

Kunstenkrant. 8(1984)6/7(jun/jul.12-13)

Gesteld wordt dat de overheid het belang van internationaal cultuurbeleid onvoldoende onderkent. Vanuit de ontwikkelingssamenwerking worden de culturele aspecten niet voldoende in het beleid geïntegreerd. Er moet meer aandacht gegeven worden aan de ontwikkelingen in de migrantencultuur. De Europese samenwerking zou hiervoor als basis moeten fungeren. (NC)

Ontwikkelingssamenwerking kan niet zonder cultuur.

Informatiebulletin Raad voor de kunst. 12(1981)9(sept.4,10-15)

Advies van 24 augustus 1981 over het door de Nationale adviesraad voor ontwikkelingssamenwerking uitgebrachte 'Advies culturele aspecten van ontwikkelingssamenwerking'. De raad pleit voor opname van cultuur als geïntegreerd onderdeel van de hulpverlening. Een centrale documentatie zal kunnen dienen als coördinatiepunt voor projecten en uitwisseling van gegevens en ervaringen. (NC)

Rapport van de Denk-dagen culturele aspecten van ontwikkelingssamenwerking op 26, 27 en 28 juni 1984.

Rijswijk: Ministerie van welzijn, volksgezondheid en cultuur, 1984. 33 p.

Gewezen wordt op het belang van een krachtige, gezamenlijke actie van alle betrokken organisaties en overheden om te komen tot een integraal nationaal en internationaal cultuurbeleid. Het Ministerie van wvc zal eigen initiatieven moeten (kunnen) ontplooien in het kader van culturele aspecten van ontwikkelingssamenwerking, als integraal onderdeel van het departementale takenpakket. Er wordt aangedrongen op de vestiging van een internationaal georiënteerd secretariaat, dat een coördinerende en stimulerende rol kan vervullen bij de realisatie van culturele projecten in ontwikkelingsgebieden. (90-511)